

Kamniški OBČAN

Št. 19

Leto XXXVIII

Kamnik, 4. novembra 1999

Čista pitna voda tudi v Soteski

Neoporečno kamniško vodo si sedaj lahko iz pip natočijo tudi krajanje Soteske v krajevni skupnosti Nevlje. Slovesnost ob odprtju vodovodnega omrežja je 15. oktobra organiziral Franc Spruk. Prireditev je potekala na prostoru, ki so ga v ta namen pripravili člani Športnega društva skupaj s KS Nevlje, na njem pa bodo uredili otroško in športno igrišče. V majhnem kraju se

je ob tako pomembnem dogodku zbralo veliko ljudi. Presrečni so, ker so po več desetletjih le dočakali neoporečno vodo iz kamniškega vodnega zajetja Iverje. Prej so črpali onesnaženo talno vodo iz vaškega zajetja. Iz pip je večkrat pritekla umazana voda, včasih pa je sploh ni bilo. Tri generacije aktivnih krajanov

Nadaljevanje na 9. strani

Župan Tone Smolnikar in predsednik sveta KS Nevlje Štefan Plahuta sta ob simboličnem odprtju vodovoda v Soteski s kozarcem bistre vode nazdravila z občinskim svetnikom Francem Sprukom, ki si vseskozi prizadeva za dobrobit kraja in občine.

VERA MEJAČ

V KS Sela so ob krajevnem prazniku odprli cesto Sovinja Peč - Poljana

S solidarnostjo do novih krajevnih cest

Krajevna skupnost Sela obsega deset vasi - Markovo, Studenca, Sela, Rožično, Znojile, Žubejevo, Trobelno, Sovinja Peč, Bela Peč in Poljana - in spada med tiste predele v občini Kamnik, kjer so naravni pogoji za razvoj in napredek najtežji. V nasprotju z zmanjševanjem števila prebivalcev v preteklosti se v zadnjih letih število prebivalcev in novogradenj v nekaterih privlačnejših predelih te razvejane krajevine skupnosti povečuje, zlasti na Selah, v Rožičnem in Markovem. Najbrž tudi zato, ker je bilo v zadnjih letih veliko narejenega za napredek kraja in za lepše življenje 548 krajanov. Obnovili in asfaltirali so kar lepo število kilometrov krajevnih cest, ki so ta področja približala okolici in mestu Kamnik.

Z novo pridobitvijo - z odprtjem asfaltirane ceste proti vasi Poljana,

Nadaljevanje na 9. strani

Spominske svečanosti ob dnevu mrtvih

Nekdo mora zanamcem predati štafeto rodov... S temi pesnikovimi verzmi so učenci osnovne šole Marije Vere z Duplice zaključili spominski recital pred spomeniki NOB na Duplici, v Šmarci in ob pravkar obnovljenem spomeniku padlim partizanom v Rudniku (na sliki).

Številnim svečanostim ob dnevu spomina na mrtve se je pridružilo tudi vodstvo občine Kamnik. Župan Tone Smolnikar ter podžupana Tone Hočevar in Demitrij Perčič so v imenu občine položili vence k spomeniku padlim v 1. svetovni vojni na Žalah (na sliki), k spomeniku sprave in k spomeniku padlim v narodnoosvobodilnem boju na Žalah.

F. S.

Sestri in brata - poročna para in hkrati poročne priče

Lepo sončno soboto, 16. oktobra, sta se sestri Marjana in Renata Koželj iz Mlake 30 pri Komendi v kamniški poročni

no zvestobo najprej obljubila šestindvajsetletna nevesta Marjana in sedemindvajsetletni ženin Aleš, nato pa so vlogi za-

pot je najprej oba para hkrati pospremil s slavnostnim nagovorom župan Tone Smolnikar. »Dragi nevesti, draga ženi-

nina. Danes je za vas poseben dan, kajti odločili ste se, da stopite na novo pot življenja, da stopite v zakon. Zakon je stavba, ki nastaja dan za dnem in to ne avtomatično, kajti »hoja v dvoje« je ne samo lepa, temveč tudi polna ovir. Zato je prva in bistvena naloga zakoncev, da dan za dnem uresničujeta in poglabljata svojo ljubezen. To je

skupno delo dveh, ki se ljubita in je odvisno od dveh, ne le od enega. Ljubezen je spoštovanje individualnosti in povezovanje različnosti, zato zrela ljubezen zahteva aktivno in ustvarjalno skupnost dveh svobodnih in samostojnih oseb. Zvesta ljubezen je osnova srečnega zakonskega življenja in zagotovilo za njegovo ohranitev. Pričakujte malo, dajte veliko. Delajte tako, kot želite, da bi drugi vam delali. Živite tako in srečni boste,« je lepe življenjske napotke mladoporočencem podal župan Tone Smolnikar.

Matičarka Marija Križman pa je vsakemu paru posebej prijazno prebrala uradni del pravno veljavne odločitve živeti v zakonski skupnosti.

Cerkveni poroki sta bili v Komendi, ohcet pa pri Kovachu na Količevem. Srečo na novi življenjski poti želimo mladoporočencem tudi iz uredništva Kamniškega občana.

VERA MEJAČ

Renata Koželj in Janez Kvas med sklepanjem zakonske zveze pred županom Tonetom Smolnikarjem, matičarko Marijo Križman in pričama - pravkar poročenim parom Marjano in Alešem Kvasom. Tako nenavaden dogodek se gotovo redkokdaj zgodi. Pa še to je zanimivo, da sta le Renata in Aleš zamenjala domovanje. Renata se je preselila na možev dom v Sp. Palovce, Aleš pa na dom žene Marjane v Mlako pri Komendi.

dvorani poročili z bratoma Alešem in Janezom Kvasom iz Sp. Palovc 18. Med poročnim obredom, v katerem so bili eden drugemu priče, sta si več-

menjali in sta v zakon stopila trindvajsetletna nevesta Renata in petindvajsetletni ženin Janez.

Na skupno življenjsko

užitki v naravi

lafuma

Pro Montana

KRANJ - BLEJ - DOMŽALE

Telefon: 061 716 386 Trgovine za prosti čas

Naj vas zima ne preseneti!

OBUJTE IN OBLECITE SE PRI NASI

SCORPIO

Moste 88 A

Prodajalna obutve in tekstila

YELLOW CAB DR. MARTENS LEGERO
PETEJAN CICIBAN ELAN S. OLIVER
MISTRAL FUNDANGO

Dostop do naše prodajalne je nemoten.

LOGOS TREND, d.o.o. - zastopnik naslednjih blagovnih znamk je odprl trgovino v

TPC DUPLICA, Ljubljanska 21k, I. nadstropje

Simple
športni in klasični čevlji

TEVA
športni copati in tekstil

BULA
kape za vse

Bridgedale
najboljše športne nogavice

Do 50% nižje akcijske cene za desortirane programe.

Obiščete nas lahko vsak dan od 15^h do 19^h, ob sobotah od 9^h do 12^h.

3S
SPORT

814-317

MISTRAL

IGUANA

Odprto od 8³⁰ do 19³⁰, sobota od 8³⁰ do 13^h.

TRGOVINA IN SERVIS ŠPORTNE OPREME

na Perovem, ob kamniški obvoznici

SERVIS SMUČARSKÉ OPREME Z DOLGOLETNO TRADICIJO

Že na zalogi: smuči, vezi, smučarski čevlji...

VELIKA IZBIRA ŠPORTNIH OBLAČIL IN OBUVE PRIZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK PO UGODNIH CENAH IN PLAČILNIH POGOJIH

FILA HELLY HANSEN HIGHROAD

NIKE SALOMON

CHIEMSEE

Ob zaključku mojega urednikovanja

Že tri številke Kamniškega občana zdaj ureja nova odgovorna urednica - gđ. Saša Mejač, univ. dipl. ekonomistka. Avtorica tega besedila se je z Občanom kot odgovorna urednica trudila nekaj mesecev več kot dve leti, kot lektorica pa je sodelovala pri njegovem nastajanju že štiri leta prej.

Zato se spodobi, da rečem kakešno besedo ob tem slovesu. Dela odgovorne urednice sem se lotila zelo resno. Vendar pa so službene in družinske obveznosti terjale vedno več časa in mojih naporov, zato je bilo čedalje težje usklajevati vse zahteve, s katerimi sem se srečevala v svojem vsakdanjiku. Nisem pa tip človeka, ki bi znal karkoli delati z levo roko.

Pri svojem uredniškem delu sem skušala slediti programu, ki sem si ga zastavila ob začetku svojega dela. Težko presojam, če sem bila pri tem najbolj uspešna, vendar moram neskrbno priznati, da nimam slabega občutka. Predvsem ne v tistem delu, kjer sem bila odločena, da je občinski časopis odprti za vse in za različna mnenja. Mnogi so se najbrž bali, da bom pristranska, predvsem zaradi političnega udejstvovanja mojega soproga. Pa sem bila ravno pri tem najbolj natančna, da ja ne bi bilo kdaj videti, da je postal časopis kakešna družinska zadeva ali promocija le ene od političnih opcij. Bili so tudi namigi, da je bilo to ali ono objavljeno zato, ker ga ureja »gospa z desnega političnega brega«. Narobe! In še enkrat narobe! Seveda imam svoje politično prepričanje, ampak ga nikjer nisem jasno izrazila. Ker zdaj ni več tako pomembno, kaj in kako mislim, naj povem, da imam o malokom slabo mnenje in da vedno in povsod vidim najprej vsa pozitivna prizadevanja. V času nastajanja naše večstrankarske demokracije sem bila trdno prepričana, da je ta nujna in da ne more biti pravično in prav, če ima vse odločujoče niti v rokah le ena stranka in da je nenormalno, da bi vsi ljudje enako mislili. Do tod je segalo tudi moje aktivno politično delovanje, potem me je ta v nemu popustila. Predvsem zato, ker mi prepričanje in zakulisna delovanja nikakor niso pisani na kožo. Prav tako ne dogmatičnost, ozkost mišljenja, izključujoče delovanje (če ne misliš tako, kot mi, nisi pravi), politični konvertiti, fanatizem, neposlušanje in neupoštevanje različnih mnenj in predlogov in tako naprej in tako naprej. Seveda s tem ne mislim, da je politika umazana in da politiki zganjajo samo nepotrebne zdrahe. Zdi se mi celo, da so tisti, ki se politično izpostavijo in delujejo na javnih funkcijah, požrtvovalni ljudje, če so seveda normalni in psihično uravnoveseni in če to iskreno počnejo za narodot blagor. Zato mi je veliko politikov kar simpatičnih, tako z leve kot z desne strani, čeprav v naši politični situaciji sama nisem prepričana v to tradicionalno delitev. Zagovorniki kapitala ali celo kapitalisti nikdar niso bili levicarci, ker jim je eno fijo mar za proletarce ali druge, odrinjene skupine ljudi, pa čeprav so za legalizacijo marihuane. Ampak tudi socialdemokrati niso bili nikdar desni, če so resno mislili z demokracijo za vse, ne glede na njihov socialni status. No, tako torej. Sprejemam krščanske vrednote in transcendenco, čeprav se mi zdi ideja o izvirnem grehu praznopravni duhovni pesimizem in ne optimizem in čeprav zagovarjam žensko svobodo pri odločanju o tem, kdaj in koliko bo imela otrok tudi s sredstvi, ki jih Cerkev ne odobrava. Sem za tržno gospodarstvo, vendar s socialnimi korektivni, saj le dobiček in gonja za denarjem ni nikoli nobene družbe osrečila in naredila pravične. V ospredju mora biti vedno človek in njegove temeljne pravice do človeka vrednega življenja, prizadevanje za kakovost življenja, več demokracije, mir, spoštovanje. Podpiram tudi menjavanje elit v gospodarskih, političnih in kulturnih krogih. Naj bodo elita tisti, ki kaj znajo in ki so tudi pošteni ter sposobni. Sem za razčiščenje preteklosti, saj lahko le s čisto vestjo in poštenim odnosom do tega, kar je bilo včasih narobe, delamo za prihodnost. Sem za čisto naravo in ekološko gospodarjenje. Naklonjena sem marginalnim skupinam, legalizaciji trave, ženskim pravicam, mladinski subkulturi brez nasilja in drog ter krščanski vzgoji. Sočustvujem s proletarci, ki so kljub diktaturi proletariata potegnili najkrajši konec in zato zagovarjam enake izhodiščne možnosti za vse socialne skupine, zlasti v izobraževanju in kulturni ponudbi. No, kaj je to - levo ali desno? V naši politični situaciji je vse skupaj res težko opredeljivo, pa nič zato. Čutila sem, da moram to povedati vsem, ki so mi pod prste gledali le skozi politična očala.

Na koncu naj še enkrat povem, da je po mojem mnenju lokalni časopis primerno opravljal svojo nalogo. Lahko bi bilo še marsikaj drugače in boljše, če bi mu občina namenila več sredstev za njegovo delovanje. Prepričana sem, da je kamniški lokalni časopis v priporavi z drugimi v tem smislu precej na slabšem in da kljub temu s svojo vsebino in podobno prekaša marsikatero druge lokalne časopise, ki so ponekod bolj na ravni srednješolskih glasil. Prepričana pa sem tudi, da bo pod novo taktirko Saše Mejač še naprej tako.

V svetli zarji, ki jo riše prihodnost, pa vidim le en temen oblak, ki pa lahko postane tudi oblak: čeprav je to občinski časopis in skromno financiran s strani občine, si lokalna oblast ne sme dovoliti kakršnih koli pritiskov na vsebino časopisa. Sama tega sicer nisem zaznala in tudi sicer nisem doživela kakšnih neposrednih pritiskov, vendar pa obstaja možnost. Poleg tega pa mora biti časopis kljub svoji »občinskiosti« dovolj nepristranski in tudi kritičen do trenutne lokalne oblasti. Če ne zaradi drugega, pa vsaj zaradi higiene.

Vsem svojim sodelavcem se zahvaljujem za njihovo sodelovanje. Francu Svetelju za poročanje o občinskih zadevah in s sejo občinskega sveta, saj je za to potrebna ne samo potrpežljivost (pa tudi to!), pač pa tudi prava rutiniranost, da se da ločiti zrnje od plev; Stanetu Simšiču za njegovo prizadevanost - starostniki po njegovi zaslugi niso odrinjena skupina, Bojanu Pollaku za vse planinsko obarvane članke in za njegove opise sprehajalnih poti v okolici Kamnika, ki jih je prav za bralce občana sam lastnoročno prehodil; Damjanu Hanciču za njegov prispevek - zlasti tiste poljudne in zabavne članke o kamniških rokovanjih; Nataši Jazbinšek, ki je, preden je postala mamička, pisala krasne intervjuje, pa jih - upajmo - še bo; Nataši Planko za prispevke iz naših šol. Zahvaljujem se tudi Veri Mejač za njene prispevke z različnih področij, ki jih je pisala s posebnim poslušam za sodelavce. In seveda Saši Mejač, ki mi je zelo pomagala in ki je postala glavni motorček pri vsej tej naši zadevi in ki je kljub svoji mladosti postala izkušena in odgovorna ustvarjalca našega časopisa.

BREDA POBREŽNIK VUKMIR

Velika planina pred zimsko sezono

Lanske cene na letošnjem snegu

»Pred skorajšnjo zimsko sezono smo na žičniškem sistemu opravili precej obnovitvenih del, ki bodo zagotavljala nemoten in varen prevoz na planino«, nam je povedal Stane Kavčič, direktor družbe Velika planina.

Za obiskovalce planine je vsekakor pomemben tudi podatek, da bodo cene smučarskih vozovnic ostale enake lanskim, medtem ko so jih v ostalih smučarskih središčih podražili vsaj za desetino. Tudi urnik prevozov na velikoplaninskih žičnicah bo ostal enak. Največji zalogaj je bil vsekakor posodobitev zavornega in krmilnega sistema na nihalki. Zato že vse poletje nihalka vozi z maksimalno kapaciteto in maksimalno hitrostjo, pravi Kavčič. Na sedežnici so opravili le manjše posege, ker bodo takoj po koncu zime namesto sedanje sedežnice postavili dvosedežnico, ki so jo že kupili. Na vlečnici Pomi, od Šimnovca proti Zelenemu robu, so namestili novo

vrv. Poskušali so usposobiti tudi Purmana, vendar bo treba pred tem postaviti ograjo, ki bo zavarovala sneg pred vetrom. Vlečnico iz Tihe doline proti Gradišču (Tiha 1) bodo istočasno s postavitvijo dvosedežnice preuredili na električni pogon. Napajali jo bodo iz trafopostaje na vrhu Gradišča, kjer je tudi strojnica, medtem ko bosta vlečnici Tiha 2 in Tiha 8 morali na elektriko še nekaj časa počakati. Na Tihi 8 in Tihi 1 so žičničarji postavili tudi novi postajni hišici.

Z najemniki bifeja v Tihi dolini so se dogovorili, da bodo tudi letos ponudili smučarjem topla okrepčila. Tudi bife pri spodnji postaji nihalka ponovno obratuje. Z novim najemnikom gostišča Šimnovec. Po besedah Staneta Kavčiča naj bi v bližnji prihodnosti ob spodnji postaji nihalka postavili večjo pastirsko bajto kot simbol Velike planine, v kateri bo gostišče.

Med novostmi, ki jih je direktor družbe Velika planina omenil, sodi tudi uvedba sistema SKIDATA, ki bo zagotovil večji nadzor vstopa na nihalko, tako pri spodnji kot pri zgornji postaji nihalki. Pomembna pridobitev je tudi nova telefonska centrala na zgornji postaji, ki bo omogočala boljše brezžično povezavo z dolino. Tako bo Šimnovec odslej imel dve samostojni telefonski številki. Glede opreme za urejanje snučišč, sedanja je namreč dotrajana, kakšnih posebnih

Žičničarji pri obnavljanju mehanizma na nihalki.

Ekologija na Kamniškem in Kokrskem sedlu

Ugodni rezultati delovanja čistilnih naprav

V mesecu juliju so kamniški planinci predali v uporabo novi čistilni napravi za odpadne vode na Kamniškem in Kokrskem sedlu. Posebni vzorci od-

stvo iz Kranja zelo kakovostno čisti vodo.

Kot nam je povedal dipl. ing. Dušan Štefela, organizacijski vodja obeh čistilnih projektov,

Čistilni napravi se dobro vključujeta v okolje in nista moteči.

padne vode, poslani na Institut za ekologijo v Salzburg, so pokazali, da so analizi podatki zelo ugodni. Obe čistilni napravi sta kot pomembni ekološki pridobitvi v celoti izpolnili pričakovanja (izgradnja je rezultat sodelovanja Avstrije in Slovenije).

Vložena finančna sredstva in delovni napor pri izgradnji čistilnih naprav že dajejo konkretne ugodne rezultate. Poleg teh dveh čistilnih naprav pa je Kamniško planinsko društvo na Kamniškem sedlu postavilo še napravo za čiščenje kapnice, ki se v koči uporablja za pitje, kuhe in umivanje, je pa največkrat na meji oporečnosti. UV naprava nemške proizvodnje, ki je montirana na sedlu, pa po analizi Zavoda za Zdravstveno var-

je to prva delujoča UV naprava v Sloveniji. Planinska zveza Slovenije je zaradi zelo ugodnih rezultatov sprejela pobudo, da take UV naprave priporoči tudi drugim planinskim postojankam, ki uporabljajo kapnico, saj je naprava avtomatsko krmiljena s solarno energijo.

Naši prizadevalni planinski sodelavci, ki so sodelovali pri izgradnji čistilnih naprav na obeh sedlih in pri montaži UV naprave bodo radi volje pomagali tudi drugim planinskim društvom, da bodo naše gore postopoma postale ekološko neoporečne.

P. s. Anonimnemu bralcu mojih prispevkov se zahvaljujem za mnenje o imenovanju Kokrskega ali Kokrskega sedla.

STANE SIMŠIČ

nih novosti ni, ker se vedno kajajo na nakup teptalca Ratrac, novih motornih sani, terenskega avtomobila in še česa. Direktor je še posebej poudaril zavzetost vseh 12 delavcev na čelu z novim tehničnim vodjem žicnic, ki ga doslej niso imeli, da bi novo zimsko sezono pričakali res vsestransko pripravljeni. Seveda bodo po dogovoru s Smučarskim klubom Kamnik za varnost in red na smučiščih poskrbeli tudi smučarji. Med zimskimi prireditvami na Veliki planini bo letoš-

nji seminar najboljših slovenskih smučarskih demonstratorjev. Po novno pa naj bi zaživela tudi šola smučanja. Seveda pa bo ves program prireditve odvisen od tega, kako bo letošnja zima radodarna s snegom.

Morda še zanimivost, da se bo ime Velike planine kmalu pojavilo na enem izmed pralnih praškov skupaj s smučarskima centroma Kope in Bohinjska Bistrica. Z dvema kuponoma bo kupec lahko dobil brezplačno smučarsko vozovnico.

IZ ŽIVLJENJA IN DELA ŠPORTNE DVORANE

Zakon o športu, ki ga je sprejel tudi občinski svet, je omogočil, da občina postane lastnik pomembnejših športnih objektov v občini, ki so tudi širšega družbenega pomena. Seveda se je s tem tudi obvezala, da bo skrbela za njih v interesu dobrega gospodarja.

Kar precej časa je minilo, da je uresničila že davno sprejeti sklep in s 1. 6. 1999 podpisala pogodbo, s tem pa prenesla upravljalno pravico na večinskega uporabnika - navsezadnje je bila zgrajena v prvi vrsti za potrebe v le - na osnovno šolo Frana Albrehta. Bil je res skrajni čas. Dvorana je v obupnem stanju, saj dosedanj upravljelec ni imel interesa vlagati v obnovo in vzdrževanje. Vodstvo osnovne šole se je po temeljitem premisleku odločilo, da dvorano vodi in skrbi za njo posebna tričlanska komisija, ki ima vsa pooblastila za uspešno vodenje.

Komisija v sestavi Prosen, Podjed in Zupančič, je prevzela posle 15. 9. in že takoj je bilo potrebno marsikaj postoriti. Klubi so nestrno pričakovali razporeditev terminov za vadbo. 23. 9. je bil skupni sestanek s predstavniki zainteresiranih klubov in s 1. 10. je vadba lahko že nemoteno stekla. Seveda nismo mogli zadovoljiti vseh potreb, vendar menimo, da je rešitev sprejemljiva za vse. Zaenkrat so vsi termini od ponedeljka do petka polno zasedeni od 17. do 23. ure. Pogodbe z uporabniki so podpisane. Omeniti moramo, da so pogodbe podpisane od 1. 10. pa do takrat, ko uporabnik predvideva prenehanje aktivnosti v dvorani, da bomo lahko kasneje dvorano ponudili drugim interesentom, a najdlje do 30. 6. 2000. Sprememba dosedanjega načina je tudi v tem, da bomo razpored za naslednje šolsko leto naredili že v mesecu juniju in bodo uporabniki lažje planirali delo in pričeli z redno vadbo že 1. septembra.

Do sredine maja je sprejet tudi umik ligaških tekmoval, ker lahko ugotovimo, da so skoraj vsi sobotni in celo nedeljski popoldanski in večerni termini zasedeni.

Poseben problem so »komercialne« zabavno-glasbene, pa tudi športno-rekreativne prireditve, ki privabijo veliko množico aktivnih ali pasivnih obiskovalcev in za njimi ostane veliko nesnage. Z organizatorji tovrstnih prireditev bomo ta problem morali rešiti, da bo rednemu pouku športne vzgoje v šoli in klubom omogočena normalna vadba v higiensko neoporečnih prostorih.

Verjetno vsi obiskovalci in uporabniki ugotavljate, da je športna dvorana v »klavrnem« stanju. Komisija je z vodstvom šole sprejela prioriteten vrstni red potrebnih popravil, ki ga je potrebno uskladiti še z občino, saj poabrana najemnina ne bo zadostovala za celotno izvedbo. Delna sanacija je že opravljena na južni steni, kjer so dosedanja stekla zamenjali z okni (ni še nameščenih polic in na stopniščih še vedno zamaka), prebeljene so garderobe, sedaj so na vrsti vrata. V telovadnici bomo uredili prostor za shrambo rekvizitov, ki so v lasti klubov, usposobili še eno garderobo, uredili sedišča na tribuni... Nujno je takoj sanirati severno steno, saj tam še bolj zamaka, kot je na južni, šele potem bomo razmišljali o urejanju same dvorane - orodja in oprema, obloga, izhodna vrata, talna obloga... Istočasno pa moramo prositi uporabnike, da upoštevajo hišni red, skrbno pazijo na inventar in opremo ter predvsem čistočo, kajti dvorana je zasedena od 8. ure zjutraj pa tja do 23. ure zvečer in ni nobenega vmesnega časa za čiščenje.

O »bistroju« ne gre izgubljati besed. Desetmilijonska investicija sameva in opozarja na nesmotno izrabo denarja, namenjenega kamniškemu športu. Tudi ta prostor bomo skušali usposobiti in ga ponuditi v uporabo športnikom. Interesente vabimo k sodelovanju.

Razmišljamo tudi o ponudbi za športno aktivnost med vsemi šolskimi počitnicami. Vabimo vse športne delavce, da posredujejo ideje, možne oblike dela. To je le nekaj utrinkov iz dela in življenja športne dvorane, ki naj bi postala pravi športni center in kraj dogajanja raznovrstnih športnih aktivnosti. Vaše ideje, pa tudi graje in želje, so vedno dobrodošle. Posredujete jih lahko pisno na naslov šole s pripisom »za dvorano« ali po telefonu 061 813-977, 041-207-943.

men

OBVESTILO

pravnim in fizičnim osebam z obrtnim dovoljenjem in mnenjem Obrtne zbornice Slovenije, da je izdelek predmet domače in umetne obrti

V Poslovno-informacijskem centru Občine Kamnik je na voljo obrazec, ki je sestavni del vsebine prijave na Javni razpis za subvencije izdelovalcem izdelkov domače in umetne obrti zaradi negativnih posledic uvedbe davka na dodano vrednost (Ur. list št. 84/99).

Na razpis se lahko prijavijo vsi izdelovalci izdelkov domače in umetne obrti in sicer pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- imajo izdano mnenje strokovne komisije pri Obrtni zbornici Slovenije (izdanega po 1. 1. 1993), da je določen znesek predmet domače in umetne obrti (15. člen obrtnega zakona)
- da imajo izdano obrtno dovoljenje v skladu s 16. členom obrtnega zakona.

Zadnji dan roka za oddajo prijav je 15. 11. 1999.

Naslednja, 20. številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 18. novembra. Vaše članke pričakujemo do srede, 10. novembra; oglase, zahvale in obvestila pa do torka, 16. novembra.

Kamniški občan - Ustanovitelj Občina Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a.

Odgovorna urednica Saša Mejač, univ. dipl. ekon. Tehnični urednik Franci Vidic. Na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave za katere se na podlagi Zakona o DDV obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.200 izdodov in ga prejema vsa gospodinjstva občine Kamnik brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel/fax: 831-311, 041-662-450. Ziro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-601-281496. Nenaročenih članov in fotografij ne honoriramo. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk Delo - TCR d.d. Ljubljana.

Z zbora občanov v krajevni skupnosti Duplica

Ni pravega zanimanja krajanov

Približno petdeset krajanov Duplice, ki se je pred dnevi zbralo v dvorani kulturnega doma na Duplici, je sicer dalo kar nekaj pripomb in predlogov k dosedanemu delu in k predvidenemu programu dela za prihodnje leto. Vendar

metno Ljubljansko cesto. Nadaljevati nameravajo s čiščenjem in kasnejšo ozelenitvijo »dupliškega hriba«, kot pravijo nekdanji deponiji odpadkov. Poleg ureditve parkirišča na Ulici Matije Blejca, otroškega igrišča ob Klavčičevi,

omrežja v Šmarci.

Precej udeležencev zbora občanov se je zavzelo, da Duplica ponovno dobi svoje krajevno ime, ki naj bo tudi označeno na krajevnih tablah. Kot smo že poročali, je na pobudo svetnika Orešnika na ob-

Na dupliški zbor občanov so prišli tisti, ki jih zanimajo dogajanja v krajevni skupnosti.

so se spraševali, kje so drugi od 3500 volivcev, kolikor jih živi v tej naši največji krajevni skupnosti. Ali se res ne zanimajo za življenje v kraju na robu mesta. Prav zato je svet KS sklenil, da s pomočjo osnovne šole Marije Vere med občani opravi posebno anketo, ki bi dala odgovore o vzrokih za nezainteresiranost krajanov za dogajanje v krajevni skupnosti. Na zboru občanov, udeležila sta se ga tudi podžupan občine Kamnik Demitrij Perčič, Janez Repanšek, predsednik sveta za preventivo v prometu, je predsednik sveta KS in občinski svetnik Franc Orešnik predstavil delo sveta KS, predvsem pri urejanju perečih komunalnih vprašanj, kot so parkirišča pri vrtcu, pri pošti, na Klavčičevi, javna razsvetljava, sanacija nekdanjega odlagališča odpadkov, onesnaževanje zraka s strani tovarne Stol in druga vprašanja.

Med prihodnjimi načrti je gotovo na prvem mestu pridobitev kulturnega doma, ki je sedaj vknjižen kot lastnina Stola, v last oziroma upravljanje s strani krajevnega skupnosti. Pri tem bo seveda potrebno tesno sodelovanje z občino. Posebno skrb nameravajo posvetiti tudi prometni varnosti, saj rast nove soseske B-17 med Ljubljansko cesto in Kamniško Bistrico terja tudi zagotovitev varnih prehodov za pešce, zlasti šolskih otrok, ki morajo na poti v šolo prečkati zelo pro-

bo potrebno južni del dupliške kanalizacije čimprej priklučiti na kolektor preko

čini že v teku postopek za ureditev tega problema.

F. SVETELJ

Na »dupliškem hribu« (bivši deponiji), ki so ga te dni delno že očistili, naj bi nastala šolska učna pot o drevesnih vrstah. Še prej pa bodo opravili temeljito analizo sestave zemljišča.

Občina bo na Duplici zgradila stanovanja

Po sklepu občinskega sveta, ki je večkrat obravnaval problematiko gospodarjenja s sredstvi bivšega stanovanjskega sklada (sedaj so stanovanjska sredstva sestavni del občinskega proračuna), bo občina investitor treh stanovanjskih objektov, v katerih bo 24 stanovanj. Zgradili jih bodo na Duplici na nekdanjem Stolovem zemljišču severno od tovarne, kjer je bilo skladišče hlodovine. Občina je namreč to

zemljišče v soseski B-17 pridobila s kompenzacijsko pogodbo na račun Stolovih obveznosti do občine.

Odločitev občine za gradnjo novih stanovanj je bila rezultat razmisleka o smotnosti vlaganja občinskih sredstev v nakup starih stanovanj, ki zahtevajo velike vzdrževalne stroške. Ker so projekti za gradnjo že izdelani, bi bilo možno že letos izvesti razpis za izvajalca del, vendar se je zataknilo pri pridobitvi okrog 160 m² zasebnega zemljišča, ki je potrebno za ureditev križišča dostopne ceste do predvidenih objektov in Ljubljanske ceste.

Tako vse kaže, da bodo z gradnjo treh stanovanjskih in dveh servisnih objektov (garaž in shramb) začeli prihodnjo pomlad.

Vrednost celotne investicije, ki jo bo v celoti financirala občina Kamnik, bo okrog 203 milijonov SIT. Računajo, da bo cena kvadratnega metra stanovanjske površine od 1,5 do 1,6 milijona SIT. Od 24 stanovanj jih bo 15 kot neprofitna oddajala občina, ostalih devet pa bo namenjenih prodaji.

Vabilo

Vabimo vas na pogovor o celoviti prenovi Trga talcev v Kamniku, ki bo v torek, 16. novembra 1999, ob 16. uri v sejni dvorani v II. nadstropju občine Kamnik.

Pred razpravo bo predstavitev idejnega projekta preureditve Trga talcev, ki sta ga izdelala Urška Lenščak, u.d.i.a. in Tomaž Schlegl, u.d.i.a.

Župan Anton Tone Smolnikar

VI SPRAŠUJETE, ŽUPAN ODGOVARJA

M.S. iz Kamnika sprašuje, kako je v Kamniku poskrbljeno za občane, ki zaradi prezasedenosti domov za starejše občane ne morejo koristiti tovrstne socialne oskrbe?

V občini Kamnik, kot tudi drugje po Sloveniji, se že nekaj let soočamo z velikim problemom - kako občanom, ki nujno potrebujejo domsko oskrbo, zagotoviti primerno nego in oskrbo v primeru, da zaradi prezasedenosti ne morejo dobiti mesta v Domu starejših občanov v Kamniku ali katerikoli domu za starejše občane v Sloveniji.

Zakon o socialnem varstvu iz leta 1992 je uvedel institut pomoči na domu in jo opredelil kot pristojnost oziroma obvezo občin. V občini Kamnik smo med prvimi v Sloveniji pričeli razvijati te oblike pomoči na Centru za socialno delo z zelo skromnimi sredstvi. To so nam omogočali programi javnih del, kjer je glavni strošek za osebne dohodke teh delavcev nosil Republiški zavod za zaposlovanje, občina pa je prispevala sredstva za stimulacijo. Delo je tako potekalo ob velikem angažiranju delavcev na centru, ki so v program pritegnili tudi prostovoljce. Z leti pa je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pričelo zaostrovati pogoje, predvsem glede sodelovanja javnih delavcev v tem programu. Dejavnost je bilo potrebno organizirati kot javno službo z redno zaposlenimi delavci, šele na tej osnovi je bilo dovoljeno dopolnjevati dejavnost z javnimi delavci. V preteklem letu smo to zahtevo izpolnili. Občinski svet je sprejel Odlok o organiziranju pomoči na domu in merilih za določanje plačil storitev, ter iz proračuna zagotovil Centru za socialno de-

lo sredstva, da je zaposlil za polovico delovnega časa strokovnega delavca in negovalko. Tako je bil izpolnjen pogoj za odobritev programa javnih del za pomoč na domu, ki jo je opravljalo še 5 javnih delavcev ob sodelovanju številnih prostovoljcev. Za število zaposlenih delavcev v službi pomoči na domu je sprejet normativ v Nacionalnem programu socialnega varstva do leta 2005, na osnovi katerega bo potrebno nadaljevati z zaposlovanjem dodatnih laičnih delavcev, ki jih usposabljam prav v programih javnih del. Ker pa proračun občine zaradi znane omejenosti sredstev ne more naenkrat zagotoviti sredstev za zaposlitev pet laičnih delavcev, so se svetniki ob sprejemanju odloka odločili za politiko postopnega zaposlovanja. Tako predvidevamo, da bodo pri sprejemanju proračuna za leto 2000 potrdili povečanje sredstev za socialno mrežo, iz katerih se sofinancirajo laični in javni delavci na tem programu ter s tem omogočili zaposlitev novega delavca.

POMOČ NA DOMU obsega socialno oskrbo upravičenca v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko socialna oskrba na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo. Upravičenci do socialne oskrbe na domu so:

- osebe, stare nad 65 let, ki z nekajurno dnevno pomočjo ohranijo zadovoljivo duševno in telesno počutje tako, da jim institucionalno varstvo ni potrebno,
- osebe, mlajše od 65 let, ki so se znašle v stiski zaradi invalidnosti ali akutnega zdravstvenega stanja,
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu telesno prizadetih oseb oziroma delovnih invalidov I. kategorije, ki so po oceni pristojne komisije nesposobni za samostojno življenje, vendar jim uporaba storitve nadomešča institucionalno varstvo,

- družine kronično bolnih otrok ali otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Vrste storitev, ki jih obsega socialna oskrba na domu:

- gospodinjska pomoč, pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Obseg posameznih vrst storitev glede na potrebe posameznika določa socialna delavka. Vrednost urne postavke znaša 1.400 tolarjev in se usklajuje z rasto vrednosti koeficienta za izračun plač v negospodarstvu.

Upravičenci in drugi zavezanici so dolžni sami plačati celotne stroške storitve. Zavezanici za plačilo storitev po teh kriterijih so poleg upravičenca osebe, ki jih do upravičenca veže preživninska obveznost, ki izhaja iz samega zakona ali pogodbenega razmerja.

Olajšave in oprostitve plačila storitev uveljavljajo upravičenci, ki nimajo lastnih sredstev, ali jim ta ne zadostujejo za plačilo stroškov storitev pomoči na domu, nimajo niti premoženja ali zavezancev, ki bi jih bili po zakonu ali iz kakega drugega naslova dolžni preživljati. Ti lahko pri Centru za socialno delo Kamnik vložijo zahtevo za delovno ali celotno oprostitve plačila stroškov. Podrobnejše informacije o delovanju službe pomoči na domu lahko zainteresirani občani dobijo na Centru za socialno delo ali na občini Kamnik.

ANTON TONE SMOLNIKAR
župan

O delovanju in položaju gradbenega podjetja Graditelj

Na svetli strani kamniškega gospodarstva

Ko vsepovsod slišimo le žalostne zgodbe o vse bolj črnem položaju propadajočega kamniškega gospodarstva je prav, da spoznamo tudi tista podjetja, ki so se ob zaostrenih tržnih razmerah uspela oddržati in uspešno poslujejo v kamniškem prostoru, pa tudi širše.

Eno takšnih podjetij, ki krojijo svetlo podobo kamniškega gospodarstva, je gradbeno podjetje SGP Graditelj, kjer smo se pogovarjali z vodjem inženiring službe Bogdanom Jamškom, univ. dipl. ing. gradb.

Podjetje SGP Graditelj, od leta 1996 organizirano kot delniška družba, posluje po načelih tržnega gospodarstva že vse od sredine osemdesetih let, ko je po veliki krizi v podjetju poslovanje prevzela sedanja ekipa, ki v nespremenjeni sestavi dela že štirinajsto leto. Res je, da v sicer precej črnem kamniškem gospodarstvu izstopajo po vseh ekonomskih kazalcih uspešnosti, kar pa jim ni v posebno zadovoljstvo, saj si morajo kar dve tretjini do tri četrtine letne proizvodnje poiskati izven naše občine, predvsem na zelo zahtevnem področju Ljubljane in Domžal. To pa po eni strani pomeni, da niso toliko občutljivi na lokalna makroekonomska in politična dogajanja, po drugi strani pa so se lahko strokovno in operativno razvili tako, da so sposobni za izvedbo najzahtevnejših projektov in sodijo v sam vrh kakovitih gradbenih izvajalcev v Sloveniji. Tako so bili povabljeni h gradnji soseske Bežigradski dvor in Nove Poljane v Ljubljani. Trenutno gradijo tehnično in logistično enega najtežjih projektov v zadnjem desetletju v Ljubljani - projekt Carniola I ob Poljanskem nasipu pri Zmajskem mostu. V projektu so soudeleženi tudi kot solastniki. Poleg kamniškega Svetilnika gradijo še četrto fazo poslovnostanovanjskega kompleksa v Domžalah in servis na Viru pri Domžalah. Poleg več manjših gradenj se pripravljajo na začetek graditve OMV Istrabenzove bencinske črpalke v Komendi. Ponudb za izvajanje imajo še nekaj, prav tako tudi nekaj lastnih projektov in idej, tako da za bližnjo prihodnost niso v skrbeh.

Glede na to, da na področju gradbeništva nastopa vse več manjših konkurenčnih podjetij, ki se odločajo za gradnjo manjših stanovanjskih, zlasti pa poslovnostanovanjskih objektov, nam je Bogdan Jamšek povedal, da manjša podjetja v strokovnem smislu ne predstavljajo resne konkurence Graditelju. Res pa je, da nad načinom njihovega funkcioniranja niso prav nič navdušeni, saj menijo, da jih veliko med njimi, če se le da, posluje po principih »sivega« in »črnega« trga, kar država preko svojih vzvodov mirno tolerira.

Podjetje SGP Graditelj trenutno zaposluje okoli 130 delavcev, kar je konstantna številka že nekaj let. Med delavci je čedalje več mladih iz kamniške in sosednjih občin, ki se odločajo ostati v gradbeništvu tudi po zaključku učne dobe, kar v preteklosti ni bilo ravno pogosto. S prestrukturiranjem podjetja so pred leti vse dejavnosti, katerih uspešnost je bistveno odvisna od posameznika, prenesli na samostojne obrtnike in podjetnike. Tako za zaključna obrtniška in instalacijska dela angažirajo obrtnike in podjetja. Na Graditeljevih gradbiščih, v obratih ali v delavnicah v obliki kooperantskega ali podizvajalskega odnosa stalno dela za njihove potrebe še med 300 in 400 ljudi. V Graditelju je stalno zaposlenih preko trideset tujcev, ki prebivajo v samskem domu na Bakovniku. To so predvsem uveljavljeni mojstri svojega poklica, njihova povprečna delovna doba pri Graditelju pa je tudi že preko dvajset let. Sezonskega dela v gradbeništvu je čedalje manj, na eni stra-

ni zaradi milejših zim, na drugi strani pa zaradi zahtev investitorjev glede rokov, saj mora delovni proces teči čim bolj neprekinjeno. Napredovala je tudi tehnologija gradnje, tako da v zadnjih letih delanezmožno obdobje traja največ mesec dni.

Uvedba davka na dodano vrednost je po mnenju mnogih »prizadela« predvsem izvajalce gradbenih storitev. Zanimalo nas je, kako so se v Graditelju pripravili na uvedbo davka na dodano vrednost in ali so se cene njihovih storitev, predvsem pa cene stanovanj in poslovnih prostorov, resnično zvišale.

Bogdan Jamšek je pojasnil, da uvedbo davka na dodano vrednost ocenjuje kot pozitivno. Na žalost pa je predvsem pri določbah, ki se nanašajo na prehodno obdobje, prišlo in še prihaja do velikih nejasnosti. Pri prodaji nepremičnin, ki so se začele graditi in za katere so bile sklenjene veljavne kupoprodajne pogodbe še v času veljavnosti starega zakona o prometnem davku, kupcem pa se bodo izročile že v času veljavnosti novega zakona o DDV se naložajo dodatne davčne obremenitve. Država je nekajkrat spremenila izvedbene pravilnike, nazadnje celo nekaj dni pred uvedbo DDV-ja, ob tem pa vseeno tudi s precejšnjo aroganco prezrla vsa opozorila stroke, da z nekaterimi določili posega v še pridobljene pravice kupec. V splošnem pa je seveda jasno, da bodo zaradi novih višjih davčnih stopenj za fizične osebe in osebe, ki niso davčni zavezanci, cene gradbenih storitev višje, za osebe, ki so davčni zavezanci pa bodo cene nekoliko nižje, zaradi možnosti poročuna vstopnega davka. Bogdan Jamšek pravi, da trditve državnih uradnikov, da bi se morale cene v gradbeništvu zaradi odprave dvojnih obdavčitev tudi v globalu znižati, kažejo le na njihovo slabo poznavanje problematike. Dvojnih obdavčitev je bilo v gradbeništvu že v preteklosti zelo malo, nasprotno pa prav novi zakon o DDV-ju ni odpravil dvojne obdavčitve pri nakupu zemlje.

Lansko jesen so delavci Graditelja zasadiли prve lopate za gradnjo pravkar vseljivega poslovnostanovanjskega objekta Svetilnik, ki ga uradno imenujejo B5, na križišču Kovinarske in Stetlove v Ljubljansko cesto. Kamniški Svetilnik, ki je zgrajen po načrtih Arhitekturnega biroja Andreja Kocjana, s svojo nenavadno podobo buri kamniške duhove. Mnogi so namreč mnenja, da se zunanji izgled objekta ne vklaplja najbolje v okolje in »okrnik« pogled proti mestu Kamnik, Malemu in Staremu gradu ter planinam. Na vprašanje, kako so v Graditelju uskladjali podjetniški interes investitorja in tržnika tega objekta z interesi ohranjanja okolja in kupci stanovanj, ki želijo mir, kvaliteten bivanje, ter kupci poslovnih prostorov, ki želijo frekventno lokacijo in zagotovljena parkirna mesta, nam je Bogdan Jamšek odgovoril: »V zvezi z gradnjo poslovnostanovanjskega objekta, ki so mu arhitekti nadeli ime Svetilnik, je treba povedati nekaj temeljnih dejstev. Noben investitor ne more legalno graditi objekta izven omejitev, ki jih predvideva s strani občine sprejeta urbanistična dokumentacija, v našem primeru zazidalni načrt B5 Perovo. Sprejemali so ga več let, naše podjetje pa v ta proces ni bilo vključeno ne interesno ne soinvestitorsko. Zemljišče za gradnjo smo kupili potem, ko je eden od investitorjev izgubil upanje, da bo zazidalni načrt po vseh zapletih sploh sprejel. Zavedati se je treba, da ima zemljišče, ki ga ni možno aktivirati, status jalovega kapitala, kar za manjše investitorje

Nadaljevanje na 4. strani

F. S.

Vonj po kostanju in slovenski trdoživosti

S temi besedami bi lahko zaznamovali sobotno dopoldne, ko je med ulice Kamnika zavel vonj po sladkem pečenem kostanju. Pred mogimi leti smo kostanjarja v Kamniku pričakali vsako jesen. Nostalgijo po dobrih starih časih, ki so nam tako prijetno gredli dlani in srce, smo Zeleni Kamnika obudili že pred nekaj leti. Vsako leto na Glavnem trgu se skupaj z obiskovalci vseh starosti razveselimo ob sladkem kostanju in še bolj sladkem moštu. Tako je bilo tudi letos. Na manj bahaški stojnici od tiste, ki že od praznovanja dnevo narodnih noš zaseda prostor na osrednjem kamniškem trgu (menda z dovoljenjem samega župana) se je ponujal kostanj in mošt, ki so ga večer prej pripravili pri Šklet (najmlajši Marjan) v Tunjicah.

Od devete dopoldna do dveh čez poldan je trajala pojedina, kajti treba je bilo »pospraviti« 70 kg kostanja in 70 litrov mošta. Vse skupaj pa je šlo v slast še bolj zaradi veselih in poskočnih pesmi harmonikarja Francija Uršiča. Še dež si ni upal pokvariti vselega razpoloženja in ga je potrpljenje minilo šele potem, ko smo vse lepo pospravili za seboj.

Družabno srečanje smo po svoje zaznamovali s povabilom k podpisu peticije, ki jo je Civilna družba Slovenije za mejo v Istri iz Pirana sprejela že na začetku letošnjega leta z namenom, da bi se slovensko politično vodstvo odločilo za takšno mejo na morju, ki bo zagotavljala neposreden teritorialni prost dostop s slovenskega teritorialnega morja na odprto morje ter polno suverenosti nad Piranskim zalivom. Zahteva pa pravični meji v Istri ni samo stvar Istre, ampak v prvi vrsti stvar države. Podpisi k peticiji so odraz našega zavedanja slovenske biti in slovenske eksistence, so svetloba in moč zrelosti ter volje za oblikovanje države, ki smo jo dočakali ob koncu stoletja.

Državotvornost je atribut državnosti, medtem ko je njej sorodna lastnost trdoživost, lastnost nekega naroda, da zna vztrajati na preprih. Slovenci obstajamo, ker smo trdoživi. Državotvornost pa je »spособnost za tvorjenje, ustvaritev države, sposobnost podpiranja temeljev države« (Slovar slovenskega knjižnega jezika, 1970). Sposobnost tvorjenja, stvaritve države je zapisana v genetski zasnovi naroda, podpiranje temeljev države pa je naloga politikov.

Slednjim je namenjena peticija z našimi podpisi. Za večjo zavzetost pri postavljanju meja naše domovine. Samo navižeži verjamejo, da so apetiti predsednika sosednje države rezultat predvolilnih pamfletov na Hrvaškem.

Zeleni Kamnika bomo z akcijo zbiranja podpisov (teh smo minulo soboto zbrali okoli dvesto) k peticiji nadaljevali. Tako vabljeni k podpisu peticije vsi, ki želite izraziti podporo prizadevanjem, da naša mlada država Slovenija, ranljiva ob agresivni okolici, ne bo ostala žrtev lastne nemoči in neodločnosti, vsak četrtek od 17. do 19. ure v prostore Zelenih Kamnika na Cankarjevi 3 v Kamniku (vhod zadaj).

Zeleni Slovenije
OO Kamnik

Na X. taboru SKD (2)

V svojem govoru se je predsednik Peterle v nadaljevanju dotaknil tudi naše preteklosti: »Dan za dnem, od gradbišča do gradbišča zavedamo na dokazne zločinov v imenu revolucionarne oblasti od 1941 naprej. Ob vsem tem je danes že jasno, da število pobitih nasprotnikov komunističnega totalitarizma na slovenskih tleh daleč presega 100.000 oseb! Te nepokopane in zatajene osebe slovenske in drugih narodnosti terjajo soočenje z resnico in zavzemanje za pravico. Pri SKD smo to celo edini povedali tudi v svojem programu. Pri vsem tem ponujanje politike pozabljenja oz. preprostega brisanja spomina teh nesrečnih dejstev seveda postane nevedrno.

Če civiliziranega, humanega, pravičnega odnosa do naše preteklosti ne bomo zmogli sami, nas bo v to prisilila mednarodna dejavnost, ki pozna standarde s tega področja. Krščanska demokracija se ne pridružuje molčeči soodgovornosti, niti pozivom »pozabimo«. Pravica in resnica nista naprodaj - krščanski demokrati tudi ne! Namesto partijskih mitov preteklosti - je sedaj čas za resnico - tudi v šolskih učbenikih!«

Na okroglih mizah pred SKD taborom so navzoči soglasno ugotovili vzroke tega nevedrnega stanja. Vse premalo se je premaknilo v naših glavah - tam je zastala naša tranzicija. Pri nas še ni prišlo do spremembe vrednot, ki bi pomenila določen prelom s totalitarnim časom.

Peterle: »...zato ostaja pri nas ključno vprašanje šolstva. To bi moralo povezati našo mlado generacijo z vrednotami, za katere smo se kot narod na poti v Evropo zavezali. Žal pri nas včasih izgleda, da bomo boj še celo za pravico do vzgoje. S komajda rahlimi popravki še vedno poteka pouk na podlagi starih mitov in ideoloških pozicij

stare partijske šolske politike. Zato otroci v naši šoli ne izvedo, kaj je bilo od leta 1941 do 1990 narobe. Nekaj se je zgodilo, narahlo se govori o demokraciji, o vojni niti ne, o plebiscitu še. Otroci v naših šolah ne izvedo, zakaj je zmagal projekt novih političnih sil pred jugoslovenskim. Ta projekt je bil izražen v temeljni listini, ki je bila nekaj povsem drugega od majniške. V naši šoli nejasne govorice o preteklosti; zato med našimi ljudmi tudi še strahovi o preteklosti ali zaradi preteklosti. Zato je sprememba prav tako potrebna, saj šola k vzgoji, samozavedanju in odnosu do življenja, k premagovanju življenjskih izzivov, veliko prispeva.

Nekaj se je pri nas zapletlo na tem glavnem križišču, kjer sta samo dva kipi - eden kaže naprej, eden kaže nazaj. To vse se kaže še na poseben način v odnosu sedanje vladajoče politične sredine (tu ni mišljena vladna formalna, temveč tista neformalna koalicija, ki nam vlada od leta 1992 in ki jo sestavljajo stranke komunističnega porekla) do cerkve, do opozicije in v zunanji politiki.

V Sloveniji se še naprej nadaljuje (kot nikjer v Evropi) neprestano iskanje notranjega sovražnika, pri čemer skuša uradna politika naši Cerkvi pripisati vprašljive politične namerne in nazadnjaštvo. Gre za pravo restavracijo starega ideološkega odnosa, tudi tok-

rat seveda za vprašanja vrednot. Ves čas totalitarnega režima je bil s strani »novega reda« napovedan konec Cerkvi, varuhinji vrednot. Te vrednote so z demokracizacijo pri nas postale zopet naše vrednote.

Našo vlado podpira lagodna parlamentarna večina večina 52 glasov. Kljub temu, kar ni slučaj v nobeni zahodni demokraciji, pa vlada čisto krivi za neuspehe vlade - opozicijo, torej SKD in SDS.

Mi (SKD) smo sedaj v kontrolni vlogi in zaradi jasnosti kakšne stvari lahko le bolj na glas povemo - ne moremo pa na naše predloge odločilno vplivati z glasovanjem.

Zaskrbljenost je Peterle izrazil tudi glede naše zunanje politike: v prvih letih slovenske demokracije smo uspeli uveljaviti Slovenijo kot državo srednjeevropskega in sredozemskega značaja. Naša sedanja zunanja politika pa nas, ob podaljševanju stare politike na marketerem področju, nevarno vodi nazaj proti Balkanu oz. proti jugovzhodni Evropi, kot to danes lepše rečejo. Mi (SKD) zastopamo drugo alternativo. Hočemo, da postane Slovenija ne najboljše na Balkanu (to smo že bili), temveč

na podlagi skupnih načel, vrednot in programa. Člani naj bi odločali o imenu in vodstvu nove stranke, voditelji obeh strank pa so odgovorni, da bo proces združevanja potekal dogovorno, demokratično. O vseh se odprtih vprašanjih si želimo ne pogajati - pogajajo se nasprotniki - želimo si, da bi se dogovorili in se demokratično odločili. Ob tem ne mislimo postavljati nobenih apriornih pogojev. Želimo le prepričljivo, jasno, pravočasno združevanje v verodostojno stranko, na katero bodo slovenski volilci z vso gotovostjo lahko stavili na začetku tisočletja.

»SKD ne nameravamo oživljati Demosa, želimo pa s povezovanjem novih demokratičnih sil naprej živeti in delati v duhu, s katerim smo začeli slovensko demokratizacijo - slovensko pomlad. Zato za prihodnje volitve ne bo dovolj le povezava s SLS, pač pa bo pogrebna tudi trdna volilna zveza s SDS, s katerimi nas povezuje sorodna vrednotna odločenost po vzpostavitvi prave demokracije.

Le takšna koalicija bi v Sloveniji lahko dosegla, da bi vlada in parlament govorila en jezik. Le tako lahko pridemo do vladanja, ki bo dišalo po Evropi, s

S Kamniškega se nas je X. tabora udeležilo za polno cerkev sv. Antona na Ravnah na Koroškem.

Na svetli strani kamniškega gospodarstva

Nadaljevanje s 3. strani

lahko pomeni zelo hudo bilančno breme. Avtorji zazidalnega načrta so doktor znanosti, magister znanosti ter dva univerzitetna diplomirana arhitekta. Izbrani arhitekt, projektant Svetilnika, se je moral držati omejitev, ki jih predvideva zazidalni načrt, znotraj tega pa je bil glede oblikovanja svoboden oziroma zavezan usmeritvam naročnika - SGP Graditelja. Menimo, da je v sodelovanju projektanta in naročnika nastal moderen objekt, ki je lahko obema in, upamo, tudi Kamniku v ponos. Prepričani smo, da bodo z njim zadovoljni tudi kupci stanovanj, saj smo jim ponudili najkvalitetnejša od sedaj zgrajena stanovanja v Kamniku. Sklepamo, da prav iz navedenih razlogov nismo imeli posebnih problemov pri prodaji, saj so stanovanja prodana, na voljo je le še nekaj poslovnih prostorov.

V Graditelju se zavedamo, da je primeren odnos do vseh kvalitet dobrega bivalnega okolja ključnega pomena za uspešen nastop na trgu. Že zdavnaj smo se posvobodili od cene gradnje in pretiravanja pri dobičku. Najboljša reklama in način prodaje so osebnostne izkušnje kupcev, ki so pri nas že kupili stanovanja. Tako smo na primer v Domžalah, kjer gradimo večji poslovno-stanovanjski kompleks v več fazah, skoraj vsa stanovanja prodali, ne da bi objavili en sam reklamni oglas. Je pa res, da je za pripravo dobre lokacije potrebnih več let dela. Glede parkirišč že nekaj let uveljavljamo načelo, da je potrebno za vse avtomobile stalnih prebivalcev zagotoviti lastniška parkirišča. Zato smo tudi v Svetilniku zgradili zaprto podzemno garažno hišo z lastniškimi parkirnimi mesti, katerih nakup je pri nakupu stanovanja obvezen. To omogoča simbiozo stanovanjske in ostalih poslovnih dejavnosti ob predpostavki, da tudi drugi dejavniki družbe (upravni in izvršilni) opravijo svoje delo korektno.

Glede načrtovane gradnje in širitve poslovne centra na Perovem so v Graditelju pojasnili, da še vedno niso izpolnjeni vsi pogoji za začetek. Na eni strani še ni odpravljen zadržek občine v zvezi s potrdilom o plačnem komunalnem prispevku, kar je vezano na razčiščenje o preteklih investicijah v komunalno infrastrukturo v tej soseski in njihovo izročitev v upravljanje občini Kamnik, kar pa je obveza drugega investitorja. Na drugi strani pa je predvidena gradnja zanimiva le za večje investitorje in kupce, ki pri opravljanju svoje dejavnosti potrebujejo več prostora, saj bo najmanjša možna enota velika približno 133 m², kar pomeni, da bodo prišle v poštev tudi obrtno-storitvene in celo manjše proizvodne dejavnosti. V takih primerih pa so potrebne prilagoditve zahtevam posameznih strank, za kar pa je potrebno tudi precej časa. Tudi povpraševanje na trgu še ni doseglo ustreznih ravni, kar je posledica cene, ki pri novogradnji seveda ne more biti konkurenčna cenam starih poslovnih in proizvodnih prostorov, ki so jih v zadnjem času prodajali v Kamniku.

Glede na to, da je v Kamniku premalo stanovanj kljub temu, da se nenehno gradijo novi stanovanjski in poslovno-stanovanjski objekti, kot na primer podjetje VAAL poleg že zgrajenega objekta začenja z gradnjo drugega objekta na Duplici, gradnjo stanovanj načrtuje tudi podjetje Inval, zanimive pa so še številne lokacije, smo povprašali o primernosti kamniškega prostora za gradnjo in prodajo stanovanjskih in poslovnih prostorov, ki bo z ureditvijo magistralne Črnuče-Depala vas še bolj zanimiv, in o nižjih cenah stanovanj v primerjavi z Domžalami in Ljubljano. V Graditelju so pojasnili, da je cena kvadratnega metra stanovanja v Kamniku trenutno res nekoliko nižja kot v Domžalah, vendar je vprašanje, če bo tudi pri prihodnjih gradnjah še tako. Pričakovanja lokalne skupnosti v zvezi z datjavami pri komunalnem opremljanju zemljišč za gradnjo stanovanj so precejšnja, pri tem pa se pozablja, da je vsak morebitni novi Kamničan tudi novi davkoplačevalec. Nekatere sosednje občine so to že spoznale in brez večjega hrupa podpirajo gradnjo stanovanj. Ljubljana je prestolnica

Pogled na kamniški Svetilnik z Ljubljanske ceste, v ozadju Stari grad.

države, za katero pa, tako kot za vse prestolnice po svetu, veljajo posebne zakonitosti. Že najnovejši podatki, da ima Ljubljana s Trzinom in Domžalami 110% povprečja bruto narodnega dohodka na prebivalca Evropske unije pove veliko o kupni moči. Zato cene nepremičnin na področju Ljubljane niso enostavno primerljive z ostalimi kraji, ker so pač dobički tako investitorjev in lokalnih skupnosti že blizu evropski ravni.

V Graditelju imajo realne načrte, ki temeljijo na izkušnjah, očni sedanji položaji in bodočih predvidevanjih. O kakšni večji ekspanziji dejavnosti ne razmišljajo, saj so analitično jasno raziskali, kakšen obseg proizvodnje lahko uspešno obvladujejo. Usmerjajo se na gradnjo za trg s kompletnim lastnim inženiringom ali na kapital-skih povezavah z drugimi partnerji, druga usmeritev pa je čista naročniška oziroma investitor-ska gradnja. Prva usmeritev je dohodkovno bolj zanimiva, prinaša pa večje rizike, zato si želijo, da bi bilo v prihodnje razmerje med obema usmeritvama približno enako.

Tip posamezne gradnje je odvisen tudi od zemljišč, ki so na razpolago ter seveda od njihove lokacije in cene. Kamnik pa zaradi nedokončane postopka sprememb in dopolnitev dolgoročnega družbenega plana ter slabe kupne moči trenutno ni najbolj zanimivo tržišče. Zato je Graditelj s svojimi načrti in kapitalom precej dejaven izven meja naše občine.

Glede žalostnega položaja kamniškega gospodarstva pa vodja inženiring službe pri Graditelju Bogdan Jamšek pravi, da je nemajhen del kamniškega gospodarstva prepozno spoznal potrebo po prestrukturiranju, potem, ko so za silo preživeli prvi krizni val konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let. Spanje na starih lovoriših in napačne odločitve ponekod res drago plačujejo, tako da je položaj zaskrbljujoč in že kar tragičen. Tudi Graditelju se to seveda zelo pozna, saj investicij v gospodarstvu, razen izjem, ni. Za nove podjetniške izzive pa je na voljo premalo lokacij, ker je večina obstoječih lokacij za proizvodnjo bila ali pa je še vpeta v denacionalizacijske in lastniške vrzeli. Prenekateri zainteresirani podjetnik si je zato našel mesto v drugi občini, tako, da so ga za vedno izgubili. Število brezposelnih in dohodek na prebivalca sta zaskrbljujoča, prav tako težave nekaterih večjih gospodarskih subjektov v občini. Vendar prav tu nastopa zanimiv paradoks. V Graditelju in pri večini kooperantov in podizvajalcev so takoj pripravljeni zaposliti in priučiti mojstre rokodelskih poklicev, vendar kandidatov preprosto ni.

Bogdan Jamšek upa, da bo občina vsaj tokrat s sprejetjem sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana storila več kot v preteklosti in našla področja, kjer

bo v večji meri prostor za ustvarjanje dohodka v sekundarnih gospodarskih dejavnostih in ne le za njegovo trošenje v terciarnih gospodarskih dejavnostih. Med slednje sodi tudi turizem, vendar meni, da se tega področja lotevamo preveč lahkotno, celo nepoznavalsko. Govorjenja o turizmu je toliko, da človeka včasih kar boljjo ušesa, vsi menijo, da vedo vse, le z malokaterih ust pa je slišati, da je tudi turizem gospodarska dejavnost, ki ima vse zakonitosti in pravila funkcioniranja. Za uveljavitev turizma kot uspešne dejavnosti je treba najprej poznati trg, na katerega hočemo poseči. Ta trg pa lahko najdemo le s poznavanjem globalnih in lokalnih turističnih tokov, potem pa si je treba zastaviti cilje in načine, kako in v kolikšni meri bomo posegli v te tokove. In seveda tako naprej, kot se pač v gospodarstvu dela. Za to pa je treba imeti kadre, znanje, ideje, energijo in tudi srečo.

Vse to pa, očitno v Graditelju imajo!

SAŠA MEJAČ

boljša od vseh tistih, ki so sedaj boljši od nas. Na Balkanu naj bi mi imeli prednostno gospodarske interese, ne pa političnih v vidiku kakšnih novih formalizacij odnosov, razen seveda normalnih diplomatskih odnosov za doseg dobrega meddržavnega sožitja. Slovensko gospodarstvo je samo toliko zainteresirano in živo, da mu ni potrebno v zvezi z njegovimi interesi v jugovzhodni smeri dajati nobenih političnih naukov.

In še Peterle: »...dejstva, ki sem jih prej našteval, nam jasno kažejo, da se na nekaterih ključnih področjih še nismo odtrgali od preteklosti, da se pred našimi očmi odvija preprosta stara, v nekdanji Jugoslaviji razvita, politika. Na ta način ne moremo napredovati! Slovenski krščanski demokrati in druge nove politične stranke na Slovenskem morajo skupaj doseči prelom s preteklostjo, prekiniti s podaljševanjem političnega jugoslovanstva in doseči vrednostno preusmeritev.

V nadaljevanju smo slišali: slovenska pot do samostojnosti in mednarodnega priznanja je bila mogoča samo zato, ker smo sveč prepričali, da hočemo pretrgati s komunistično totalitarno preteklostjo. Pot v slovensko državo je bila po liniji komunistične kontinuitete nemogoča. Samo na temelju pravega razmerja med svobodo in odgovornostjo posameznika je mogoče zgraditi pravično urejeno in solidarno družbo. Slednje, prepričani smo, tako razumemo tudi naše SKD volivce, je možno doseči z združevanjem političnih prizadevanj na podlagi skupnih vrednot. Le z združevanjem sorodnih sil se bo na Slovenskem kaj spremenilo. Osem let je, kar smo SLS prvič predlagali združitev naših sil. Naš namen je združiti najboljše na obeh straneh, da skupaj zmagamo

katerim bo mogoče izvesti resnične socialne reforme in Slovenijo temeljito pripraviti na vstop v Evropo; ko bo v Sloveniji več veselja do življenja, pokončnosti, ponosa in samozavedanja in s tem več ustvarjalnosti.

Našemu kmetstvu, ki je doživelo kar nekaj hladnih tušev, bo le tako moč dati več državne pomoči in pozornosti, da bo zmoglo nujno preobrazbo.

Le v prej opisanih povezavah bomo zmogli uresničiti želje slovenskega človeka, pri čemer odklanjamo vsakršne drug model, kot npr. kakršnokoli ponovno sodelovanje z LDS, z liberalno političnostjo. Z njo je naša izkušnja taka, da je ne želimo več ponavljati. Večino v slovenski politiki naj prevzamejo nove politične sile, ne pa sile kontinuitete, kamor spada LDS. Tako ob koncu gospod Peterle, ki se je ob zaključku še posebej zahvalil glavnemu organizatorju občinskemu odboru SKD na Prevaljah za odlično organizacijo tabora. Sledili so pozdravni nagovori voditeljev strank, gostov tega tabora, tako g. Podobnika, pa g. Janše, dalje Karla Smolleta z avstrijske Koroške in drugih.

Vsem nam tam navzočim članom in prijateljem SKD je predsednik Peterle še priporočil, da ponese sporočilo tabora v okolja, kjer živimo. Zadeve se spreminjajo z volilnimi lističi. Pove ljudem, da ne držijo, kar je nekdo rekel: dokler bodo ti vladali, ne bomo šli volit.

Pač pa drži: Dokler ne bomo šli volit, bodo prav ti vladali naprej!

Polni bogatih vtisov z dobro naravnanimi političnimi kompasi smo se »Kamničani« ob povratku pomudili še ob znamenitem mejnem prehodu Vič-Holmec in se zvečer dobre volje srečno vrnili domov.

MILAN WINDSCHNURER

RAZPIS ZA PRIZNANJA ŠPORTNIKOM IN ŠPORTNIM DELAVCEM ZA LETO 1999

Na podlagi 5. člena Pravilnika o sofinanciranju športnih programov v občini Kamnik in skladno s sklepom 23. seje komisije za šport z dne 26. 10. 1999 objavljamo razpis za podelitev priznanj za leto 1999 športnikom in športnicam za njihove športne dosežke ter športnim delavcem za delo v športnih organizacijah.

Priznanja bodo podeljena na podlagi Pravilnika o dodeljevanju priznanj Športne zveze občine Kamnik.

Predloge s potrebnimi dokazili pošljite do 18. novembra 1999 na naslov: Občina Kamnik, KOMISIJA ZA ŠPORT, Glavni trg 24, 1240 Kamnik.

Obrazec za izdelavo predloga in dodatne informacije dobite na Oddelku za družbene dejavnosti občine Kamnik (tel. 818-114, Miran Resnik).

70 LET MILANA WINDSCHNURERJA

Življenjski jubilej je praznoval sredi septembra. Je Kamničan »od nog do glave« in ima zelo rad svoje domače mesto. Zibelka mu je tekla ob vznožju Malega gradu, na domu njegove babice Alojzije, v sedanji Fiserjevi hiši. Že v mladih letih se je zelo zanimal za vse dogajanje okrog sebe, posebno v domačem kraju. Ker je imel njegov oče na Grabnu gostilno, je že kot otrok

prišel v stik z različnimi ljudmi, kar mu je tudi v kasnejšem življenju koristilo. Kot vsej generaciji njegovih vrstnikov, je tudi njemu močan pečat pustila druga svetovna vojna in težka leta takoj po njej. V otroških in solških letih se je največ družil z dr. Ivom Kordašem, prof. Samom Vremsakom, inž. Jernejem Stetelom in danes že pokojnim prof. Borivojem Klemenčičem.

Kot pravi sam, je doživel svoje »politično rojstvo« v izredno dramatičnih okupacijskih razmerah. Zato ga to obdobje še danes močno zanima.

V povojna dogajanja, zlasti v politična, se zaradi svojega protikomunističnega prepričanja in zaradi verskih razlogov ni želel aktivno vključevati. K sreči je že od vsega začetka čutil veselje do športa, kjer je tudi našel področje, kjer se je dalo dokaj enakovredno udeleževati, četudi ti takratni komunistični režim ni bil najboljši pri srcu. Tako je g. Milan vse

svoje sposobnosti in energije usmeril na športno in športno-organizacijsko področje, zlasti po opravljeni veliki maturi leta 1949. Na športnem področju je bil sprva aktiven v smučarski sekciji, delno tudi pri plavalcih, predvsem pa kot odbojkar. Odbojki je ostal zvest preko 40 let. Za svoje udeleževanje na športnem področju je lansko leto prejel tudi srebrno priznanje Občine Kamnik. Seveda se je s športom ukvarjal predvsem v prostem času, ob svoji redni službeni dejavnosti. V službi se je kot diplomirani ekonomist ukvarjal predvsem v vodenju plana in ekonomskih analiz v podjetjih in tudi na občini. Več let je deloval v zunanji trgovini pri Jugotekstil, kasneje pa je do upokojitve delal v Sivilanitu.

Po letu 1990, zlasti se po upokojitvi leta 1992, večino svojega časa in truda vlaga v politično delovanje. Že od vsega začetka deluje v stranki SKD, kjer že več let opravlja funkcijo tajnika občinskega odbora in je eden glavnih nosilcev njenega delovanja. Dokler je obstajala koalicijska Demos, je neutrudno deloval tudi v tej koaliciji. Demos ga je želel postaviti tudi za prvega demokratsko izvoljenega predsednika Izvršnega sveta Občine Kamnik, kar pa je odklonil. Kljub temu pa je vse do lanskega leta opravljal funkcijo člana občinskega sveta in bil med njegovimi najbolj aktivnimi člani. Nekaj let je deloval tudi v prvem slovenskem nekomunističnem sindikatu Neodvisnost. Kot že vsa leta, si tudi sedaj zelo prizadeva za zmago pomladne opcije. Kot večkrat pove, ga kot prepričanega pomladnika zelo boli sedanje nepovezane delovanje ene od pomladnih strank v »županovih« protipomladni koaliciji. Združeni pomladniki bi namreč lahko imeli v kamniškem občinskem svetu večino in

bi tako mogli uresničiti številne želje volilcev pomladnih strank: v Kamniku otroški vrtec na Šutni, obnova kino doma, gradnja nove OŠ s telovadnico v Mekinjah, itd. Milan Windschnurer je bil nekaj let tudi predsednik upravnega odbora Sklada stavbnih zemljišč občine Kamnik. Takrat so v Skladu prvič izpeljali delitev sredstev po točno določenih kriterijih. Komunalna infrastruktura se začne pospešeno in enakomerno graditi na področju celotne občine, dograjen je pretežni del telefonskega omrežja v Kamniku in okolici, izpeljana je rekonstrukcija Šutne, obnovljena cestišča glavnih ulic v Kamniku, odkupljeno zemljišče za pokopališče v Kamniku...

Poleg vseh teh dejavnosti pa g. Windschnurer že desetletja piše novinarske članke. Sprva je pisal predvsem o športnem dogajanju, in sicer za Kamniški občan in kot dolgoletni športni dopisnik tudi za časnik Delo. Po letu 1990 piše predvsem za Kamniški občan o družbenem, političnem in gospodarskem dogajanju v občini. Še vedno zelo rad bere in zbira stare knjige, prav tako pa tudi veliko fotografira in zbira stare fotografije. Raziskuje in piše tudi o naši polpretekli zgodovini, predvsem o dogajanju in času, ki ga je sodoživljal. Včasih napiše oz. nariše tudi kak-plakat. Izdelovanje plakata mu je tudi omogočilo, da se je v težkih povojnih letih lažje preživljal in dokončal študij. Del svoje dejavnosti posveča tudi oživljanju naših starih običajev.

Iz njegovega delovanja vedno veje občudovanja vredna vztrajnost in požrtvovalnost pri delu in nenehno prizadevanje za pravično stvar in resnico. Hvaležen je Bogu za dočakanje leta. Naj mu jih nakloni še veliko, enako delovno - uspešnih kot doslej!

DAMJAN HANČIČ

NA KRATKO

Ob krajevnem prazniku KS Mekinje

Kot v preteklih letih, je tudi letošnje leto KS Mekinje skupaj s Športno-kulturnim društvom Mekinje pripravila prireditev ob 9. oktobru - prazniku KS Mekinje. Na ta dan se namreč v Mekinjah spominjamo datuma ustanovitve mekinjskega samostana klaris, ki bo prihodnje leto praznoval 700 let obstoja.

Na letošnji prireditvi ob krajevnem prazniku, ki je bila v soboto, 9. oktobra ob 20. uri, so se Mekinčanom predstavili Kamniški koledniki. Sledilo je družabno srečanje krajanov, ki so se zabavali ob zvokih mladih mekinjskih glasbenikov.

Posebna zahvala velja Saši Trobevšek in Miri Zore za čudovito dekoracijo dvorane z aranžmaji sončnic, ki jih je za to priložnost podaril Avguštin Ogrinec.

DAMJAN HANČIČ

Kamniški muzej na novih medijih

V okviru 5. zborovanja slovenskih muzealcev, ki je letos med 6. in 8. oktobrom potekalo v Bohinju, je Kamniški muzej pripravil predstavitev multimedije Zlahtni purgarji kamniški avtorice in scenaristke mag. Zore Torkar. Projekt je nastal v sodelovanju s pripravami razstave in zloženke ter na podlagi študije, že prej objavljene v samostojni publikaciji »Beži Ljubljana, Gradec se skrij, Dunaj tud Kamniku gliha nič ni«. Multimedija je nastajala v sodelovanju s kamniškim pod-

Mag. Zora Torkar na predstavitvi multimedije v Bohinju.

jetjem HAL Interactive, s prefinjenim občutkom za oblikovanje subtilnega muzejskega in arhivskega gradiva se je izkazala oblikovalka projekta dipl. arh. Nadja Kos. Veliko zanimanja za multimedijo je predvsem med šolsko mladino, ki z dotikom na ekran sama izbira informacije. Informacijska pot tudi različne možnosti, saj si izhodišča in različne poti skozi poglavja o temah same razstave, podobah mesta in pomembnih meščanih Kamnik iz tega časa lahko poljubno izberemo. Znaenkrat si lahko multimedijko predstavitev najpomembnejših kamniških meščanov druge polovice 19. stoletja ogledate le na razstavi v muzeju. Ko pa bo zbranih dovolj sredstev, bodo šolam, zavodom in ostalim zainteresiranim na voljo tudi zgoščenke.

Kamniški muzej pa je obširno predstavljen tudi na posebni dvojezični angleški in slovenski zgoščenki z naslovom Slovenski muzeji - Slovenian Museums, ki jo je izdal Muzej novejšje zgodovine iz Ljubljane, nastala pa je v sodelovanju s kustosi iz vseh slovenskih muzejev. Glasbeno, zvočno in govorno opremljena ter oblikovno privlačna multimedijška zgoščena predstavlja 55 pomembnejših slovenskih muzejev in galerij, s poudarkom na predstavitvi njihovih zbirk in stalnih razstav. Kratkim jedrnatim besedilom v obsegu približno 250 strani sledi izjemno obširen slikovni prikaz muzealij, pogledov na stalne razstave, poslopij muzejev in galerij - skupaj približno 2500 fotografij, opremljenih s podnapisi. Muzeje in galerije lahko poiščemo glede na kraje, kjer stojijo in glede na vrsto, njihove zbirke pa lahko pregledujemo tudi po vsebinskih sklopih, poiščemo znane osebnosti in si ogledamo predmete, ki so jih posebej izbrali muzeji in galerije sami. Ker je na računalniškem muzejskem katalogu tudi tekst v angleškem jeziku, je primeren tudi za turiste, ki jih zanima slovenska premična kulturna dediščina.

M. KUMER

Povabilo krajanom Palovč k sodelovanju pri ureditvi Budnarjeve hiše in prireditvah v njej

Priključimo drobce preteklosti

Razmišljamo, da bi skupaj s krajanom Palovč naredili kaj v prid svojega kraja in občine. Za začetek vam ponujamo skromno, vendar realno možnost, da se pridružite našim prizadevanjem. Razvoj podedelja pomeni skrb za varovanje naravne in kulturne dediščine, upravljanje aktivnosti s področja domače obrti in drobnega gospodarstva. Pomeni izboljšati kulturno življenje kraja in vse tisto, kar bo dalo dodaten motiv za nadaljevanje že skoraj pozabljenih tradicij in življenja v tem kraju.

Prav zato iščemo in se navdušujemo za stvari, ki so morda funkcionalno že preživete, niso pa preživele estetske plati in lahko rečemo, da pričajo o času, ki je zaznamoval našo in vašo preteklost. Projekt prihodnosti pa je v vaših rokah.

Odprtje muzejske Budnarjeve hiše sredi vasi je prvi korak v naših prizadevanjih. Vključili smo jo v turistično ponudbo kraja. Hiša je slabo opremljena. Da bo obiskovalcu prijaznejša, jo želimo opremiti z avtohtoniimi predmeti. Pri tem nam lahko priskočite na pomoč prav krajan! Pobrskajte po pajčevinah podstrešij in verjetno se bo kaj našlo. Tudi po spominu sprašujemo, saj pišemo o preteklosti, o tistih starostnih stvarih, katerih priča ste bili morda še sami. Da ne bi utonilo v pozabo, nas pokličite ali zapišite vaše zgodbe in mi jih bomo vključili v pripoved kraja. Morda ste pripravljeni sodelovati v našem kulturnem društvu DEDIŠČINA, kjer bi lahko pokazali znanja katerekoli domače obrti ob prireditvah v Budnarjevi hiši. Lahko bi spregovorili celo o kulturni dediščini.

Mala vas Palovč, odmaknjena od mesta, še vedno hrani v sebi drobce preteklosti. O tem smo prepričani in prav te drobce preteklosti skupaj priključimo iz pozabe!

Upravičeno lahko upamo, da bo organizirano delo v okviru društva pripomoglo k oživiljanju kraja in njegovi predstavitvi. Naši ciji so jasni in naše želje niso neudoljive!

Pričakujemo vaše sodelovanje in veselimo se srečanja z vami!

Oskrbnica Budnarjeve hiše,
predsednica Kulturnega društva Dediščina
Iva Šubelj Kramar

Milan Windschnurer ob prejemu srebrnega občinskega priznanja za prizadevanje na športnem področju.

Kon Tiki Solar d.o.o.

SOLARNA TEHNIKA • ELEKTRONIKA
Ljubljanska 21/K (TP CENTER DUPLICA)
tel.: 810-380

VARČNO OGREVANJE NA PLIN Z UGODNIM KREDITOM
do 500.000,00 SIT (TOM +3%) - ne glede na višino kreditov, ki jih že imate!

- plinske in oljne peči BUDERUS, VIESSMAN, JUNKERS, VAILANT, HYDROTERM
- sončni kolektorji, toplotne črpalke
- sončne celice za pridobivanje elektrike

Posamezni elementi ali posel na KLJUČ

TURISTIČNO-INFORMACIJSKI CENTER OBČINE KAMNIK
GLAVNI TRG 23, 1240 KAMNIK
TEL.: 061/831-470, FAKS: 061/818-119
e-mail: infocenter.kamnik@siol.net; http://www.kamnik.si

KOLEDAR PRIREDITEV

Razstava bo odprta do 22. novembra 1999.

Sobota, 20. novembra, ob 20. uri
Šolski center R. Maistra, Kamnik
Koncert ob jubileju 80-letnice
Delavsko kulturnega društva SOLI-DARNOST, Kamnik

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK

Ljubljanska 1, 1240 Kamnik
tel. 061/812-597

Pravilnične ure v Matični knjižnici Kamnik

Ponedeljek, 8. 11., ob 18. uri
MESTNA IN POLJSKA MIŠKA, pravljica Jana Verlinšek

Ponedeljek, 15. 11., ob 18. uri
KAM NAJ SE SKRIJE HORACIJ?, pravljica Jana Verlinšek

Pravilnične ure v ŠMARCI

Četrtek, 11. 11., ob 18. uri:
PALČEK ANTON (zal. SLOV. KNJIGA)

Četrtek, 25. 11., ob 18. uri: KAM NAJ SE SKRIJE HORACIJ? (zal. UČILA)

Pravilnične ure - POTUJOČA KNJIŽNICA

Pravljica MMK Jana Pogačar bo otrokom povedala pravljico DVOJČICI (založba UČILA)

SELA: v ponedeljek, 8. 11., ob 17.30, v šoli Sela

TUNJICE: v četrtek, 11. 11., ob 17.30, v šoli Tunjice

KRIVČEVO: v petek, 12. 11., ob

18. uri, v šoli Gozd

Torek, 9. 11., ob 19. uri

Srečanje s pisateljem Bogdanom Novakom in njegovim ciklusom romanov LIPA ZELENELE JE.

Igralne ure z BIBANI za predšolske otroke od 3. leta dalje v Matični knjižnici Kamnik

Vsako sredo od 10. do 11. ure, v dvorani knjižnice. Vodi Helena Stele

KULTURNI CENTER KAMNIK

Muzejska pot 3, 1240 Kamnik
tel.: 061/817-647, 817-662

Grad Zaprice

Razstava ZLAHTNI PURGARJI KAMNIŠKI - najpremožnejši meščani Kamnika v drugi polovici 19. stoletja. Odprto: od torka do sobote od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure, nedelja od 10. do 13. ure.

PRIREDITVE MLADINSKEGA CENTRA

Mladinski center
Inf.: Helena Sterle po tel.: 815-477

Torek, 16. 11., ter vsak torek od 17. do 18. ure

Prostori Krajevne skupnosti Duplica
GLASBENA DELAVNICA
Vzpodbujanje veselja do petja, izdelovanje instrumentov za predšolske otroke do 2. razreda osnovne šole.

Vodi: Jelka Otrin
Vstopnina: 300 sit

Sreda, 17. 11., ter vsako sredo od 17. do 18. ure

Prostori Krajevne skupnosti Duplica

NAMIZNE DRUŽABNE IGRE

Druženje in pogovor ob zabavnih igrah za osnovnošolce

Vodi: Helena Sterle

Četrtek, 18. 11., ter vsak četrtek od 17. do 18. ure

Prostori Krajevne skupnosti Duplica

PINK - POK

Druženje ob igranju namiznega tenisa za osnovnošolce

Petek, 19. 11., ter vsak petek od 17. do 18. ure

Prostori Krajevne skupnosti Duplica

ROČNO USTVARJALNA DELAVNICA

Vzpodbujanje kreativnosti (darila, čestitke) za osnovnošolce

Vodi: Silva Rakovič
Vstopnina: 300 sit

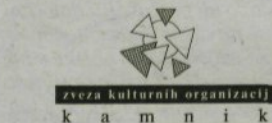
Petek, 19. 11., ter vsak petek od 17. do 18. ure

Prostori Krajevne skupnosti Duplica

MLADINSKA DELAVNICA

Pogovori o temah, ki zanimajo mlade (strpnost, reševanje konfliktov)

Vodi: Alenka Žurbi in Martina Lesjak
Vstopnina: 100 sit

Japljeva 2, 1240 Kamnik
tel.: 061/831-612

Petek, 5. novembra, ob 19. uri

Šolski center R. Maistra, Kamnik

Medobmočno srečanje pevskih zborov upokojencev Gorenjske '99

Sodelovalo bo sedem pevskih zborov društev upokojencev Gorenjske.

Vstop s prostovoljnimi prispevki!

Petek, 12. novembra, ob 20. uri

Šolski center R. Maistra, Kamnik

Mavrična sozvočja - glasba in beseda ob prikazu diapozitivov z motivi Tuhinjske doline in okolice

Izvajalci: Mešani pevski zbor Mavrica, Srednja vas, zborovodja: Lojze Kolar,

foto kino in video klub Mavrica, Radomlje,

avtorja diapozitivov: Rajko Pavlič in Janez Kosmač.

Besedilo berejo: Nada Šuštar, Lidiya Balantič in Dare Klančnik.

Flavta: Andrej Humar,

citre: Barbara Žunič.

Vstop s prostovoljnimi prispevki!

Sreda, 17. novembra, ob 18. uri
Galerija Veronika, Kamnik

Odprtje razstave:
Zlata leta ženske odbojke v Kamniku

Organizacija razstave: Mija Majcenovič

O reformi pokojninsko invalidskega zavarovanja

DOBRO SI ZAPOMNIMO!

Številne aktivnosti Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) glede reforme pokojninsko invalidskega zavarovanja od junija 1996. leta do sedaj so se pozitivno obrestovale tako, da je reforma mnogo bolj po meri zaposlenih in upokojencev, kot je bila predvidena v Beli knjigi. Pogovori med socialnimi partnerji: vlado in upokojenci so bili številni, mnogokrat zelo ostri in polemični, vendar smo vsi iskali najugodnejše rešitve glede na dani družbenoekonomski položaj države. Vsi udeleženci smo popuščali, iskali najugodnejše rešitve, zato pri reformi pokojninsko invalidskega zavarovanja ni poraženca oziroma zmagovalca, temveč je med socialnimi partnerji prevladal razum, strpnost in postopnost pri izvajanju reforme. Sedanja reforma je mnogo bolj enakomerno obremenila vse udeležence, tako zaposlene kot upokojence. Prvotni predlog reforme je bil zasnovan predvsem na prispevku upokojencev in zaposlenih do 15 let delovne dobe.

V ZDUS-u z velikim zadovoljstvom ugotavljamo, da so bile naše številne pripombe upoštevane.

Pri uvajanju reforme je potrebna večja postopnost, kot je predvidena, zlasti pri povečanju starosti, podaljšanju delovne dobe za ženske, s spremembo pokojninskih odnosov in spremembi pri malusih in bonusih.

Upokojenci smo poudarjali, da družbenoekonomske razmere se onemogočajo izenačitev starosti za moške in ženske (65 let). Predlagali smo nekajletno razliko in še ta se naj doseže postopno. Predvideno je postopno povečanje starosti za ženske na 61 let in za moške na 63 let.

Upokojenci smo prav tako poudarjali, da še niso dani ekonomski pogoji za izenačitev delovne dobe moških in žensk. Za ženske je predvideno postopno povečanje delovne dobe (3 mesece letno) do polne pokojninske dobe 38 let.

Upokojenci smo predlagali postopno uvajanje olajšav pri starosti žensk za živo rojene otroke.

V ZDUS-u smo poudarjali, da mora imeti pri reformi dosežena polna pokojninska doba (38 let, 40 let) večjo težo kot polna starost.

V ZDUS-u kot v sindikatih smo bili proti zmanjševanju odmerjenih osnov. Glede na nujnost tega ukrepa pa smo pristali, da se tudi to uvede postopno. Odmerna osnova se bo za polno pokojninsko dobo in polno starost zmanjševala letno po 0,5%.

V ZDUS-u smo vztrajali, da se pokojnine usklajujejo s povprečno rastjo plač vseh zaposlenih v Republiki in ne na osnovi določil v kolektivnih pogodbah ali glede inflaciji. Po izjemno napornem prizadevanju ZDUS-a in sindikatov smo uspeli.

V ZDUS-u smo po številnih razpravah podprli razmerje med najnižjo pokojnino za polno pokojninsko dobo in najvišjo v razmerju 1:4.

Upokojenci smo predlagali uvedbo vdovskih pokojnin kot ekonomsko socialnega projekta in projekta usklajevanja slovenske zakonodaje z evropsko. Uspeli smo, da je vdovska pokojnina opredeljena kot pravica, vendar nismo uspeli glede na višino vdovske pokojnine, ki je sedaj izključno socialni korektiv.

V ZDUS-u smo bili proti uvedbi drugega naložbenega stebra, ker zanj niso izpolnjeni ekonomski pogoji. Dve tretjini zaposlenih komaj preživijo, kako bodo naložbeno varčevali? Začetek naložbenega sistema je v zakonu opredeljen z dodatnim prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem in z dodatnim obveznim pokojninskim zavarovanjem.

V prispevku smo želeli javnost, zlasti pa upokojence in upokojenke informirati o naših skupnih prizadevanjih za zaščito naših vplačanih pravic. Pokojnina je individualna socialno ekonomska kategorija, ki je zaslužena in vplačana.

Ob prvem branju zakona o reformi pokojninskega invalidskega zavarovanja ni bilo predvideno usklajevanje pokojnin z rastjo povprečnih plač vseh zaposlenih in tudi vdovske pokojnine niso bile opredeljene.

V ZDUS-u smo z gospodom ministrom Ropom in ostalimi socialnimi partnerji razpravljali in se dogovarjali do pozitivnega zaključka. Vlada je na osnovi skupnih stališč pripravila amandma, ki je predlog upokojencev upošteval. Toda glej ga zlomka! Poslanca SKD g. Demšar in dr. Vencljeva predlagata 14. julija 1999 amandma na vladni amandma.

Gospoda Demšarja sem pisno obvestil, da zavaja javnost z netačnimi trditvami, saj upokojenci že od 1992 leta nosimo breme reforme, potem s sprejetjem zakona februarja 1996. leta in končno z določilom Ustavnega sodišča, da ni nezakonito, če upokojenci ne dobimo poročila o pokojnin za dva meseca nazaj. Upokojenci smo kar ob tri

mesečne pokojnine od 1992 do 1999. leta. Samo od februarja 1996 do junija 1999 smo upokojenci ob več kot dve mesečni pokojnini.

Na seji 29. 9. 1999, ko je Državni zbor glasoval o amandmaju Vlade, ki je tudi v interesu upokojencev, je zbor z 32 glasovi za in 26 glasovi proti vladni amandma vendarle izglasoval.

Zanimivo, da so vsi prisotni poslanci SKD glasovali proti vladnemu amandmaju razen g. Marjana Schifferja. Prav tako so glasovali proti vladnemu amandmaju vsi poslanci SDSS razen g. Franca Čebulja in g. Pavla Ruparja.

V kolikor bi bil amandma poslanec SKD g. Demšarja in dr. Vencljeve sprejet, bi upokojenci v enem letu dodatno izgubili od 16 do 30% mesečne pokojnine.

Upokojenci smo užaljeni in prizadeti, ko nekateri poslanci nenehno govorijo, da smo upokojenci krivi za slab gospodarski položaj v državi, da država daje za pokojnine največji odstotek bruto družbenega produkta v Evropi - kar ni res, da država iz proračuna daje upokojencem preko 150 milijard, kar tudi ni res.

Vseskozi nam upokojencem SKD zmanjšuje naše vplačano zaslužene pravice, bodisi kot vladna stranka oz. stranka v opoziciji. Letos so se jim pridružili še poslanci SDSS. Prizadevanje SKD in SDSS, da iz pokojnine kot individualne socialne ekonomske kategorije naredijo socialno podporo, se ne sme uresničiti.

Upokojenci potrpiamo marsikaj, toda neumni pa nismo, da bi glasovali na volitvah za stranke, ki nam nenehno posegajo v že itak skromne upokojenske žepe. Prav je, da upokojenke in upokojenci na volitvah podpremo upokojence zato, ker imamo tak sistem, da bomo imeli upokojenci nekaj od tega, če bomo zraven, če nas ne bo, nas bodo odpisali.

Upokojenci ne dovolimo, da nas odpisejo, ker smo pomembna organizacija civilne družbe, raje si dobro zapomnimo, kako so glasovali, da bomo lahko dobre nagradili, slabe kaznovali. Upokojenci imamo veliko moralno moč in s skupnimi aktivnostmi bomo uspešni pri zaščiti naših pravic in pri razvoju mlade slovenske države na vseh področjih. Ne pozabimo tega in ustvarjalno delujmo tudi v prihodnje.

Predsednik ZDUS-a
VINKO GOBEC

Iz torbe Krištofovega Pepeta II.

Poleg žive vode še zdravilni med?

V času ko se naša trgovska in druga podjetja povezujejo in združujejo med seboj, da bi lahko konkurirala velikim tujim firmam, ki segajo na naš trg (tudi naši Kočni ni kazalo drugega, kot da se z domžalskim Napredkom in grosupeljskim občinskim trgovcem združi v firmo Vele), je gotovo zanimiv dogodek na proslavi prve obletnice tunjskega zdravilnega gaja. Bližnji čebelar Janez se je čudil, kako lahko nekdo prodaja kilo blata in pol litra vode za jurja, njegovi pravi cvetlični med pa še po 900 tolarjev za kilo komaj gre. Pa so mu nekateri, ki se spoznajo na trgovino, svetovali, naj se poveže s firmo VD Tunjice, pa bodo lončki medu samo po 20 dek šli za med najmanj po dva jurja. Seveda lepo opremljeni z napisom: »Naravni cvetlični med iz zdravilnega gaja Tunjice.« Kupovali ga bodo celo v daljni Avstraliji, pa še marsikje drugje...

Ker je občina ustavila dotacije za »kamničana«, so se železničarji razjezili in podražili karto do Ljubljane na 340 tolarjev. Da pa se penzionisti ne bi preveč vozili z vlakom, so jim zmanjšali dosedanja polovični popust na enotretjinskega. Tako od toliko opevane enotne vozovnice ni več kaj dosti ostalo. Pričakujemo lahko le še to, da bodo

ponovno začeli ukinjati nekatere vlake, saj se bo Kamničanom spet bolj splačalo v Ljubljano voziti z lastnim avtomobilom. Ali nismo nekoč poslušali besede: prometna politika naj bo v službi varstva okolja...

Na nacionalni televiziji te dni vrtijo slovensko kriminalno nadaljevanko Klan, ki razgalja mafijske metode menedžerjev v našem gospodarstvu. Avtorji so zapisali, da je vsaka podobnost z resničnimi osebam in dogodki zgolj slučajna. Niso pa pozabili tudi zapisati, da je »generalni pokrovitelj«, torej sofinancer tega TV-umotvora »najbolje stoječa« kamniška firma Stol d., ki je last Slovenske razvojne družbe in iz katere delavci dnevno potujejo na borzo dela, kar jih je še ostalo pa prejemajo po 30 do 40 jurjev »plače«. Vsaka podobnost s televizijskim Klanom pa je zgolj slučajna...

Naš župan res nima več mirnega spanja. Medtem, ko na Malem gradu popravlja, kar so razsula stola, pa mu spodaj v Malograjski soseski spodkopavajo povsem nove temelje. Potem, ko je lani šefica Zelenih v znak protesta, ker občinska komisija na kandidatsko listo za občinski svet ni vrstila Zelenih, županu vrnila občinski medaljo, so kmalu ob županskih volitvah Zeleni

javno izrazili vso podporo županu, ko je tekel drug krog. Sedaj pa smo spet priča ovadbam istega župana s strani Zelenih prav zaradi gradnje malograjske soseske. »Kufre« gor, »kufre« dol...

Ta soseska bo po načinu svojega rojevanja prav gotovo prišla v kamniško zgodovino, tudi zaradi kup pozitivnih in negativnih odločb, razveljavitev, tožb in še česa. Da bi našim znancem olajšali raziskovanje in da ne bi kopali kar na slepo, kot sedaj kopljejo in iščejo po Malem gradu, bi bilo najbolje, če bi vse gradivo o gradnji zakopali v posebnem zaboju z napisom Kamniške zdrahe v drugem tisočletju na dno nove soseske...

Končno se bo treba vprašati tudi, kaj se dogaja s kamniškimi gostilnami. Planinka je že par mesecev zaprta, svoja vrata je zaprla tudi Podkev. Tudi nekateri drugi lokali, kjer je lačni obiskovalec mesta v naročju planin še dobil kaj za pod zob, so večkrat zaprti kot odprti, ker se kot po tekočem traku menjajo najemniki. Ali bo res treba poklicati na pomoč naše vrle gasilce da bodo tudi pozimi pripravili kako veselico kar sredi mesta in skuhalo kakšno domačo Kranjsko klobaso...

Krištofov Pepi II.

Nedorečene muke okrog Starega gradu

Kot jara kača se vlečejo težave za dvig turistične zanimivosti tega znamenitega hriba mesta Kamnika. Koliko časa je bilo potrebno, da ga je Turistično društvo leta 1989 potegnilo iz, lahko rečemo, popolne pozabe in propada. Od takrat je bilo obnovele gostišče in urejen prostor v razvalinah in ob njih. K sreči, da so se med vojno za osamosvojitve vojaški opazovalci prižigali, da je vrh Starega gradu tako zaraščen, da ne morejo opravljati opazovalne službe. Takrat je občina dala nalog gasilec iz Srednje vasi za posek divje zaraščane okolice graščine in podrtje starih dreves.

Vrh Starega gradu je bil končno gol kot v srednjem veku. Toda od 1991 se ni več čistilo na posekanem delu hriba. Drevje že raste v višino, pogled z gradu je ponovno vse slabši in občina oziroma pristojni za turizem v Kamniku bi morali ponovno očistiti drevje s tega dela Starega gradu. Podrast okrog razvaline in poti na »plato«, kjer je nekoč stal obrambni stolp in danes na tem mestu kurijo kres, je prav tako zaraščen. Zavod za varstvo kulturne dediščine na Starem gradu v vseh letih, odkar pomnim, ni napravil nič, da bi vsaj utrdil stene, ki so še ostale od graščine.

Pravi, malo večji potresni sunek, bo podrli vse stene. Turistično društvo je pred leti predlagalo, naj se restavrira prvotni vhod v graščino. To ne bi pomenilo velikih stroškov, toda ni nikogar, ki bi opravil to prepotrebno delo. Več kot 40 let pišem in govorim na občini, naj vendar planirajo denar za ta nujna restavratorska popravila na Starem gradu. Od leta 1988 je knjiga vpisov v gostišču. Ta knjiga turistov in gostov se je čudežno izgubila. Vemo, da je bila polna podpisov in smo predlagali,

li, da Planinsko društvo Kamnik priskrbi novo knjigo.

Veliko je nujnih del, ki bi se z dobro voljo in z zanimanjem Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Kamnik dala postopoma urediti. Vendar z ureditvijo tega prelepega hriba, turistično enkratnega simbola Kamnika, brez zainteresiranosti občinskih, turističnih in političnih osebnosti ne bo nič. Zato ponovno kličemo - Kamničani, zbudite se, začnite ukrepati!

dr. NIKO SADNIKAR

PISMA - ODMEVI - MNENJA - PISMA

Že spet ti, Bojč?!

Ko sem napisal svoj odmev na Bojčev članek o dogajanjih na Veliki planini, sem skušal biti razumljiv tako njemu kot tudi drugim bralcem Občana. Po njegovem odmevu pa bi bilo mogoče soditi, da me ni razumel, ali pa želi, da me bralci ne bi razumeli. Zato bom kratko in jasno komentiral vsak odstavek njegovega drugega pisanja.

Na Veliki planini sta bili letos »najmanj dve maši«.

Tako bo (upam) tudi v prihodnje, dokler bo stala kapela - amen!

Kogar to moti, naj gre takrat kam drugam - smrt fašizmu!

Glede partijskih sestankov - škoda besed!

Glede resnice - zame je resnica lahko le resnica, ko začneš iskati različne plati, postane manipulacija. Monopola nad resnico ne more biti, lahko imaš monopol le nad lažjo, če jo dovolj vztrajno ponavljaš.

Dobro sem razumel pozitivno besedilo članka. Smeti in ostala navlaka ne sodijo na planino, s tem se popolnoma strinjam. Ker pa vem, kje tebe čevlji žuli, sumim, da v to kategorijo postavljaš tudi kapelo in dogaja-

nja v njej in ob njej. Zelo te je žulil že pred leti postavljeni križ na Brani, o čemer si se tudi na široko razpisal. Križ še vedno stoji - hvala bogu!

Nazadnje pa še stokrat prežvečena in po(iz)bruhan fraza: »Bodimo slžni vsaj v osnovnih in za narod pomembnih zadevah.«

Če nam krščanska morala in kultura nista ena od najpomembnejših zadev, potem nam Slovincem pač ni pomoči in je tudi moje pisanje zaman - pa brez zamere.

ANTON VIDMAR

Za večjo osebno odgovornost!

Odbor za zaščito zakonitosti Kamnik podpira kritično razpravo pod naslovom Pripombe k Spremembam in dopolnitvam dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Kamnik. Članek nazorno razkriva nepravilnosti in nered na tem področju, ki ljudem povzroča veliko krivic, nakazuje tudi neodgovornost tistih, ki naj bi tu morali nekaj storiti, le ti pa se, kot izgleda, na to več ali manj poživljajo. Pričakujemo, da bo stranka SKD preko svojih zastopnikov ustrezno ukrepala in odgovorne javno razkrinkala, pa tudi kazensko preganjala. Pozdravljamo in podpiramo tudi ukrepanje Zelenih Kamnika, ki so se akcije lotili bolj konkretno in z ovadbami pokazali na tiste, ki bi v tej družbi trenutno morali narediti kaj več. Obenem odbor opozarja vse izvoljene predstavnike, predvsem pa svetnike in poslance, naj več delujejo v javnosti in se zavzemajo za moralne vrednote. Civilna družba oziroma Odbor za zaščito zakonitosti bo skušal v bodoče vse bolj razkrivati nepravilnosti na vseh področjih družbenega življenja saj menimo, da je taka kritičnost nujno potrebna za obstoj naše družbe.

Za OZZZ Kamnik
OPRAVŠ FRANC
Godič

ZNANJE JE POT DO USPEHA...

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

ZA VAS organiziramo tedenske računalniške tečaje, kot so: WINDOWS, WORD za začetnike, EXCEL, ACCESS, INTERNET, ELEKTRONSKA POŠTA, STROJEPISJE NA RAČUNALNIKU...

Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale

Tel./faks 713-660

Ugodnosti:

- 10% popust nudimo za skupine

- 20% popust nudimo brezposelnim, dijakom in študentom

- delavcem, ki so zaposleni pri s.p., stroške izobraževanja

povrne Sklad za izobraževanje pri obrtnikih.

E-pošta: clip@clip-domzale.si

ZA KULTURO JEZIKA

Nova pisalna moda?

Pred kratkim sem dobila takole pismo: Spoštovana prof. Humarjeva, zelo sem vesela, da sem se lahko obrnila na Vas s tem vprašanjem, saj anglistike vztrajajo pri pisanju z veliko začetnico v primerih, ki so razvidni iz prilog (Kupec, Prodajalec, Pogodbeni izdelek, Pogodbeno področje itd.). Hvaležna Vam bom za nasvet. Pozdrav A. Z.

Gospa, ki mi je poslala to pismo in dela v večjem podjetju, je kot dokaz priložila več besedil. Eno od teh navajam kot vzorec. Nepravilno pisane besede je podčrtala A. Z.

7. 1. Zunanji Pogodbeni Dobavitelj

Odnos med strankama je neodvisen in nobena od obeh Strank ni na noben način pravni zastopnik ali agent druge za katerikoli namen. Nobena Stranka nima pravice ali avtoritete (možnost: pooblastila) domnevati ali povzročiti, v pisni obliki ali drugače, kakršnokoli obveznost kakršnekoli vrste (določeno/izjavljeno ali nakazano/implicitirano), v imenu ali za (možnost za račun) drugo Stranko.

7. 2. Opustitev

Opustitev kršitve določila (katerega od določil) iz te Pogodbe ne predstavlja oz. ne deluje kot opustitev (kakšne) druge kršitve takega določila ali kateregakoli drugega določila; prav tako nezmožnost uveljavitve (kakšnega) določila iz te Pogodbe ne deluje kot opustitev takega določila ali kakršnega koli drugega določila.

7. 3. Višja sila

Stranki nista odgovorni za kakršnokoli napako ali zamudo pri izvajanju te Pogodbe, kadar je taki napaki ali zamudi vzrok višja sila, kamor spadajo - višja sila ali sovražnik ljudstva, vojna (civil war = državljanska vojna), nemiri, revolucije, požar, poplava, nesreče, splošno pomanjkanje ali pomanjkanje energije, stavke, prenehanje z delom s strani delodajalca, delavski nemiri, epidemije, politična in gospodarska izolacija države (možnost: quarantine restrictions = omejitve zaradi karanten, povezanih z npr. epidemijami /te omejitve so zelo stroge, veljajo znotraj države in iz države navzven, njihova kršitev pa lahko pomeni celo kaznivno dejanje), naravne nesreče, eksplozije, potresi in podobno. V primeru višje sile, mora prizadeta Stranka o tem takoj obvestiti drugo Stranko, in ji dati potrebne informacije, ki ji bodo omogočile, da se preprča o dogodku. Pogodba je prekinjena na dan obvestila. Če traja višja sila dalj kot 3 (tri) mesece, se ta Pogodba prekine brez predhodnega obvestila.

In kaj naj rečem na tako pisanje? To je angleški način pisanja. Prevajalke, ki zahtevajo, da se obče besede (Stranka, Kupec, Prodajalec, Pogodbeno področje, Pogodbeni izdelek) sredi povedi, ne na začetku, pišejo z veliko začetnico, ali ne znajo slovenskega pravopisa ali pa zavestno in samovoljno vnašajo angleški način pisanja. Tako v slovensčini ni dovoljeno.

Podobno je že dolgo časa narobe napisano na tabli pred nekdanjim železnim mostom Velika Planina, namreč planina z veliko. Le zakaj? Prav je edinole Velika planina.

MARJETA HUMAR

Promocijski koncert Branke Božič ob izidu zgoščenke

NOV SVET

Ves svet naj si poda roke,
z roko v roki vsi ljudje,
vsak človek naj odpre srce,
dlan v dlani, skupaj vsi ljudje...

Refren pesmi Novi svet, po kateri nosi ime prva zgoščenka Branke Božič, je tisti četrtkov večer se dolgo odmeval pod kupolasto streho dvorane v klubu Golfa Arboretum. Prav tako besede in zvoki ostalih sedemnajstih pesmi, ki jih je s pretanjnim občutkom za vsebino in melodijo zložila, uglasbila in tudi zapela sama avtorica profesorica angleščine in slovensčine Branka Božič.

O vsebini, ki je posvečena človeku in njegovemu nemirnemu bivanju na našem razburkanem planetu, povedo marsikaj že naslovi: Luna, Modrine neba se kupiti ne da, Prijatelj, Mir ti želim, Angel nad menoj, Večno sonce, Pesem duši, Darilo, Pesem orlu...

»Prijatelj mi je poklonil kitaro in začela sem prepevati, kar naenkrat so se v meni začele porajati pesmi. Začela sem jih zapisovati. Prepevala sem jih na srečanjih s prijatelji, ki so me začeli spodbujati, naj jih posnamem, je po promocijskem koncertu navdušeno začela pripovedovati Branka. Te pesmi so se porojevale ob različnih dogodkih in razpoloženjih. Pa tudi sredi življenja med ameriški Indijanci. »Tam se bila trikrat po mesec dni. Povabili so me tudi na njihov obred, kje so me kar

prostovoljci. Ti se bodo tudi dogovarjali za število knjig in vsebinski izbor gradiva, ki bi ga želeli bodoči bralci prejeti na svoj dom, in tudi za rok izposoje. Prav tako bodo hodili po prebrane knjige in te ponovno zamenjali z novimi. V pogovoru z bralcem bodo skušali opredeliti njegove bralne potrebe, želje in pričakovanja. Postopek izposoje se bo seveda vodil v knjižnici, prav tako vse organizacijske podrobnosti v vzezi s tem projektom.

Vzpostavili smo že stike z Društvom upokojencev, kjer nam je ženska sekcija pripravila seznam tistih, ki bi želeli prejemati knjige na dom, in s Srednjo šolo Rudolfa Maistra, kjer bodo zbrali prostovoljce. Zamislili smo si namreč, da bi ta projekt izvajali prav srednješolci in tudi študentje prostovoljci, da bi tako povezali dve različni generaciji. Vabimo pa tudi druge prostovoljce, da se pridružijo našim prizadevanjem in da prevzamejo izposojeno na dom za vse, ki bi to želeli. Prav tako vabimo tiste, ki ste bolni, ostareli ali ki težko hodite, ste invalidi, da nam sporočite, če bi želeli imeti izposojeno na domu. Tako prostovoljci kot bodoči uporabniki naše nove storitve se zglasite osebno ali po telefonu pri gospe Jani Uršič ali Breda Podbrežnik Vukmir v Matični knjižnici Kamnik.

Srednješolci in študentje naj bi tako spoznavali bralne potrebe in pomen branja posebnih skupin, ki jim je knjiga zaradi različnih vzrokov težko dosegljiva. Drugi namen je seveda razvijanje prostovoljnega dela in socialnega čuta. Tisti, ki bi jim omogočili branje, pa bi bili veseli ne samo družbe, pač pa branja samega, saj je to dejavnost, ki je velikega pomena za vse generacije. Še posebej za starejšo, ki mora tudi jesen svojega življenja preživeti aktivno, vedro, tudi z radovednostjo in se zanimati za vse, kar se dogaja okrog njih. Vsi smo vredni dobrega in veselega življenja. To si lahko vsaj deloma ustvarimo tudi z branjem. Seveda bomo s prostovoljci in tistimi, ki bi želeli izposojeno na domu, prej opravili razgovore in skupaj ugotovili, kakšne so dejanske potrebe. Pričakujemo odziv mladih ljudi: srednješolcev, študentov in tudi drugih!

BREDI PODBREŽNIK
VUKMIR

Branka Božič je na promocijskem koncertu ob izidu zgoščenke sama zapela pesmi, ki jih je zložila in uglasbila.

posvojili. Dobila sem ime Belo pero. Indijanci so mi s svojim življenjem zelo blizu. »Potovala pa je tudi v Nepal, Tibet in druge dežele, katerih življenje je pustilo svoj odsev v njenih pesmih.

Na zgoščenki je tudi Branka na pesem Dakota, ki jo je zapel pravi Indijec iz Severne Dakote James Sonny Bear, ki je prav s tem namenom prišel v Slovenijo. »O, Dakota, o, Dakota, pogrešam te, a spet in spet zaidem v tvoj svet, ki

spremlja me preko neba, preko morja še čutim te...«

Pesem modrine neba se kupiti ne da, je navdih govora indijanskega poglavarja v Washingtonu. »Indijanci verjamejo, da bodo majhni narodi ostali za prihodnost.«

Branka vsa besedila poje tudi v angleščini, izšla so tudi na posebnem CD-ju. Pesem Sloveniji je fantastična v angleščini. Branka je namreč prevajalka za angleščino. »Angleška besedila mi še posebej veliko pomenijo, ker imam nekaj poslušalcev tudi v tujini, tudi v Ameriki, med Indijanci in drugod. Pesmi so se kar sam preliele v angleščino. Res sem presrečna, da se je to zgodilo. Vsaka pesem ima neko sporočilo, ki je zame zelo intimno in zelo globoko. Zato jih ljudje tudi tako sprejemajo, saj se vsak nekje najde...«

Mnogi obiskovalci prijetnega večera v Volčjem Potoku so bili mnenja, da je Pesem Sloveniji, ki so jo skupaj z Branko zapeli vsi, ki so ustvarjali glasbeni projekt Nov svet - pevci Dominik, Janez in Primož Krt, Zdenka Gorenc, prava himana naši deželi. Z zvoki kitare, trobente in saksofona so skladbe oplemenitili Emil Krt, Janez Krt in Marino Mrčela.

»Moram še povedati, da sem imela čudovite sodelavce. Domi-

nik se je zelo navdušil. Sama nisem imela občutka pri kom bi posnela pesmi, ker so to le indijanske pesmi. Naredil pa je tako dobre aranžmaje, za kar sem mu zelo hvaležna. Omeniti moram tudi mojo učiteljico sologpetja Zdenko Gorenc, operno pevko, ki je iz mene naredila to, kar ste danes slišali, pripoveduje Branka. Zvemo še, da je prvih dvanajst pesmi nastalo že pred dvema letoma. »Snemanje se je zaradi tega, da bi bil projekt čimboljši, zavleklo kar na leto dni, potem smo povabili še Sonya, da je prišel zapet iz Amerike.«

Zgoščenko so posneli v Dre-am studiu Krt. Dominik Krt je aranžer vseh skladb in producent.

Iz šopa listkov v košarici smo naključno potegnili listek z besedilom Pesmi Sloveniji (vsa besedila so tudi na ovitu zgoščenke):

Slovenija, tu ljubezen je doma,
Slovenija, ostani to, kar si bila,
kar imamo daješ nam ti,
zlato klasje s svojih dlani,
tu se kruh zadoni iz domače peči,
v novo jutro se rodi
Slovenija dežela vere in duha...

Celotna doslej pripravljena naklada je namenjena promociji zgoščenke, ki jo bo Branka Božič ponovila še v lepo obnovljenem domžalskem kulturnem domu Franca Bernika v soboto, 6. novembra ob 20. uri.

FRANC SVETELJ

Koncert Mešanega pevskega zbora Trofaiach

V soboto, 23. oktobra, so pevci Mešanega pevskega zbora iz partnerskega avstrijskega meta Trofaiach v kamniški frančiškanski cerkvi pripravili koncert, na katerem so najprej predstavili Alpsko mašo Lorenza Meierhoferja in več drugih skladb, med njimi narodne pesmi iz Češke, Francije ter dve slovenski narodni pesmi.

Petindvajsetčlanski zbor s pevovodjem prof. Adolfom Kaincem je najprej pozdravil podžupan občine Kamnik Anton Hočevar. Za lep sprejem pa se je v imenu občine Trofaiach in pevcev zahvalil Gerhard Slamnig, vodja občinskega oddelka za kulturo.

Poslušalci, ki so napolnili frančiškansko cerkev, med njimi je bilo tudi več pevcev Mavrice iz Srednje

vasi, so petje avstrijskih prijateljev zelo toplo sprejeli. Z velikim aplavzom so še posebej nagradili izvedbo slovenskih narodnih Srce je za-

lostno in Kaj ti je deklica, ki so jih pevci na koncu še enkrat zapeli, dodali pa so še pesem z avstrijske Korške. F. S.

Vesna Rakef razstavlja v Kavarnici

Kavarnica na Glavnem trgu v Kamniku je obenem tudi razstavišče, kjer si sledijo likovne razstave kamniških likovnikov, ker je hvalevreden prispevek likovno razstavni ponudbi v mestu. Takšne razstave, postavljene v gostinskih lokalih, vsekakor opravičujejo svoj namen, saj so koristne za razstavljalca in gostinca: največ pa lahko pridobi publika, ki so ji prireditve pravzaprav namenjene.

V oktobru postavlja na ogled svoja slikarska dela mlada likovnica Vesna Rakef, ki je študentka drugega letnika Pedagoške fakultete - likovna smer, obenem pa nadaljuje vzporedno študij tretjega letnika Teološke fakultete Univerze v Ljubljani.

Že ti skopi biografski podatki govore o zavzeti in perspektivni ustvarjalki. Čeprav je šele pri začetkih svoje ustvarjalne poti, saj je to njena prva samostojna predstavitev, je dosegla zanimive rezultate v likovnem eksperimentiranju. Dela, ki so nastala predvsem v času študija na fakulteti, kjer so ji študijski učitelji znani slovenski likovniki: Tomaž Gorjup za slikarstvo, Ivo Mršnik za risanje in Boris Jesih za grafiko, razodevajo njen priložen občutek za barvne odnose in oblikovitost.

Slikarska dela Vesne Rakef izhajajo slej ko prej iz njenih študijskih opažanj vsakdanjih predmetov in njihovega mimetičnega odlikovanja, pa naj gre za zgodnejši »rdeči«

ciklus »mesnin«, ki imajo že same po sebi določene simbolične konotacije, ali za kasnejše, barvno bolj umerjene sedeže. Jabolko, hruške in korenje so sadovi z nedvomno simboličnimi, že kar erotičnimi pomenljivostmi - Eva z jabolkom, hruška z včasih prav erotično obliko, da o »korenih lečenih«, jajcih na oko (Dali!) in klobasah niti ne govorimo.

Vesni Rakef ne gre le za tihožitja v klasičnem smislu, kar je še posebno vidno v zadnjem ciklusu »kasetiranih slik«. To so akrilne podobne na papirju, sestavljene iz manj-

ših študijskih sličic. Motiv barke, ki se neprestano ponavlja v različnih barvnih variantah, je asociacija na večno iskanje in potovanje - kar slikarstvo vsekakor je. Motiv bark, je torej le še skoraj abstraktna osnova in okvir za iskanje barvnih in kompozicijskih odnosov v sliki. Ne bomo se zmotili, če rečemo, da je slikarka prav v teh drobni sličicah dosegla največjo barvno izčiščenost in slikarsko prepričljivost.

DUŠAN LIPOVEC
akademski slikar in likovni kritik

matična knjižnica kamnik

OBISKI PRAVLJIČARKE JANE POGAČAR
S POTUJOČO KNJIŽNICO

SELA: v ponedeljek, 8. 11., ob 17.30 v šoli Sela
TUNJICE: v četrtek, 11. 11., ob 17.30 v šoli Tunjice
KRIVČEVO: v petek, 12. 11., ob 18. uri v šoli Gozd
LAZE: v ponedeljek, 22. 11., ob 18. uri v kulturnem domu Laze
MOTNIK: v torek, 25. 11., ob 18. uri v šoli Motnik

Pravljčarka Matične knjižnice Kamnik Jana Pogačar bo otrokom povedala pravljico DVOJČICI (Zalozba Učila).

Cena pravljčine ure: 400,00 SIT.

Otroci, s seboj prinesite copate!

Matična knjižnica Kamnik

Knjigo tudi ostarelim in bolnim

Knjižnica mora omogočiti dostop do knjige tudi tistim uporabnikom, ki to zaenkrat še niso, pa bi radi bili, vendar pa ne morejo hoditi v knjižnico zaradi starosti ali boleznih ali drugih podobnih vzrokov. Prav zato smo se odločili za poseben projekt, ki smo ga poimenovali Knjigo na dom. Namenjen je starim in

bolnim. Ugotovili smo namreč, da je le 2,3% naših članov starih nad 60 let. V primerjavi z drugimi našimi podatki in glede na življenjsko dobo to pomeni, da naši člani po teh letih niso več aktivni bralci.

Zamislili smo si ga takole: starim in bolnim ljudem bodo knjige na dom nosili v izposojno

ISCG – IZOBRAŽEVALNO SVETOVALNI CENTER
IN GRAFIČNE DEJAVNOSTI, d.o.o., DOMŽALE

1230 Domžale, Kolodvorska 6,
tel.: 061/711-082,
tel./faks: 061/712-278

IZVAJA IZOBRAŽEVALNE PROGRAME

• SREDNJE IN STROKOVNE ŠOLE - VERIFICIRANI PROGRAMI:

- ekonomsko-komercialna šola (V. stopnja)
- trgovska šola (IV. stopnja)
- usposabljanje računovodij V/1 (400 ur)
- gostinska šola: kuhar, natakar, IV. st. (dokvalifikacija in prekvalifikacija)

PROGRAMI ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

- TUJI JEZIKI:
- nemščina in angleščina po programu College PANTEON
- RAČUNALNIŠKI TEČAJI:
- Windows 95, Word for Windows, Excel, OFFICE 97...
- Seminar za tajnice: Moderno delo z računalnikom
- USPOSABLJANJE ZA DELO
- EX SEMINAR — protieksplodivska zaščita električnih naprav (osnovni in obnovitveni tečaj)
- seminar: računovodstvo malih podjetij
- seminar za vodenje poslovnih knjig s.p.
- varstvo pri delu in požarno varstvo
- seminar: higienski minimum (osnovni in obnovitveni)
- tečaj strojepisja
- tečaj skladišnega poslovanja
- tečaj za voznike viličarjev
- tečaj za traktoriste — varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki

• PROGRAMI ZA PROSTI ČAS:

- tečaj šivanja in krojenja
- kuharski tečaj

• OTROŠKI PROGRAMI:

- jezikovni
- računalniški

• TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV

Prijave sprejemamo na ISCG, izobraževalno svetovalni center in grafična dejavnost d.o.o. (prej Delavska univerza) vsak dan od 7. do 15. ure, ob ponedeljkih in sredo od 7. do 16. ure in na telefonskih številkah (061) 711-082 in (061) 712-278.

Kostanjev pohod

Številni pohodi, ki jih pripravljamo v upokojenskem društvu so zelo različni tudi po svojem namenu.

Oktobrskega, letos je bil 12. oktobra, imenujemo kar kostanjev pohod. Vsako leto ga namreč izkoristimo tudi za nabiranje sladkega kostanja, ki ga je na poti od vasi Trojica do Brda oziroma Tabora nad Ihanom kar precej.

Hoja od Moravč do prve postojanke na Grmačah je 28 pohodnikom hitro minila. Tu smo

bili prijetno presenečeni nad gostoljubnostjo gospodinje Slavke in njenih treh prijateljic. Pot smo nadaljevali do Križevske vasi, se ustavili v Zagorici pri spomeniku Jurija Vege in pod obronki Ciclja in Murovice prišli v vas Trojica. Z moravškimi upokojenci smo nadaljevali hojo proti Oklem.

Kostanjev gozd nam je ponudil svoje dobrote. Okusne sadje smo nabirali skoraj dve uri.

Tako kot vsakokrat smo imeli

krajši postanek še v vasi Brdo. Deležni smo bili dobrega, že letošnjega mošta, za zdravje pa smo poskrbeli s požirkom močnejšega. Naša pot je bila zaključena v vasi Tabor nad Ihanom. Odtisnili smo še zadnji žig v Vodnik po poti spominov NOB občine Domžale in se zatem odpeljali proti Domžalam in Kamniku.

Izlet se nam je vtisnil v lep spomin zaradi prijaznega sprejema, lepega vremena in obilo kostanja, ki ga bomo pekli doma ob kapljici rujnega.

STANE SIMŠIČ

V družbi s prijaznimi domačini na Grmačah nad Moravčami.

POZDRAV JESENI

V šoli se pogovarjamo tudi o praznikih, prireditvah, spominskih dnevih in podobno. Tudi Teden otroka smo namenili nekaj časa.

Gospa razredničarka Danica Bezek nam je omenila, da v tem času potekajo po Sloveniji različne prireditve. Takoj smo bili za to, da tu-

di mi obeležimo Teden otroka. Pripravili smo razstavo z naslovom »POZDRAV JESENI«.

V torek, 5. oktobra, smo k razredni uri prinesli različne pridelke z naših vrtov, sadovnjakov, polj in tudi cvetje s travnikov. Vsega je bilo veliko: jabolk, hrušk, zeljnatih glav, pese, buč... Meni je bila najbolj všeč zelena buča z belimi črtami. Videti je bila kot žoga. Z razredničarko smo pridelke in cvetje razporedili po razstavnici mizi. Tudi cvetje in suhi pšenični klasi so se lepo podali med darove jeseni. S svojim delom smo bili zadovoljni. Razstavo so si najprej ogledali učitelji, potem pa tudi učenci drugih razredov.

Verjetno bomo do konca šolskega leta pripravili še kakšno, seveda drugačno razstavo.

Tina Pogačnik, 6 b
Osnovna šola Stranje

Razstavljeni darovi jeseni

V SPOMIN VSEM, KI...

ste kadarkoli in kakorkoli darovali življenje za nekaj, v kar ste verjeli in se zato borili.

Čudna so pota življenja, vsem skupno je le rojstvo in smrt. Vmes pa..., ja, vmes pa različna pota, na katera nas pripeljejo naključja, hotenja, želje, ideje. Kaj je to v nas, da ta hotenja, ideje in želje, uresničujemo tudi tako, da brezsmiselno uničujemo tuja življenja svojih bratov in sester, sosedov in znancev? Težko je na to vprašanje odgovoriti nam, ki še živimo. Vi pa ste mrtvi in nam ne morete odgovoriti. No, ne morete nam odgovoriti z besedami. Čas je tisti, ki nam pove, da ste nekateri umrli prav po nepotrebnem, po krivici in zmoti. Kako naj mi, ki živimo trenutno polno življenje, popravimo te zmote, krivice, nesmiselne smrti? Tako, da o tem na glas in brez želje po maščevanju govorimo, da si brez očitanja podamo roke in tistim, ki v srcih ne morejo pozabiti, dovolimo njihove spomine. Mi pa, ki smo neobremenjeni, ne dopustimo, da nas eni ali drugi pritegnejo v nove spore.

Vsi vi, ki ležite v naši slovenski zemlji in ste izgubili življenje na tej ali oni strani, vsem vam v spomin sem na DAN MRTVIH - DAN VSEH SVETIH prižgal svečko v upanju, da bo toplota, ki jo oddaja, ogrela in združila slovenska srca.

ŠEL BOM NA POLJÁ, V GOZDOVE,
V HRIBE IN VODE ISKAT GROBOVE,
PUŠČAL BOM SOLZE. KLICAL
DUHOVE.
K SPRAVI BOM PROSIL...

IGOR KANIŽAR

Foto: V. MEJAČ

Mladinski center pripravlja raznovrstne dejavnosti na Duplici

Za otroke in mladostnike

Na Mladinskem centru, kjer nimamo stalnega prostora za izvajanje programov smo z obema rokama in predvsem z veseljem sprejeli ponudbo krajevne skupnosti Duplica, da nam jih v brezplačno uporabo odstopijo.

Prav zato smo skrbno pretehtali programe in izbrali izvajalce, ki naj bi pritegnili čimveč otrok in mladostnikov. Malo smo pohiteli predvsem zaradi jesensko-zimskega časa, ko mladi potrebujejo kak ogret prostor za druženje.

Od 16. novembra dalje bomo pričeli s programi in delavnici, enkrat tedensko, v popoldanskem času, z minimalnim plačilom. Ponujamo vam GLASBENO DELAVNICO, kjer bodo vzbujali veselje do glasbe ob petju in izdelovanju instrumentov; ROČNO-USTVARJALNO DELAVNICO, kjer bodo nastali

jali uporabni predmeti, darila, čestitke...; v MLADINSKIH DELAVNICAH pa se bodo lotili

je. Natančni datumi in ciljne skupine so navedeni v koledarju prireditev v tej številki Kam-

tem, ki zanimajo mlade ob izmenjavi mnenj. Družili se bomo ob igranju namiznega tenisa in ob namiznih družabnih igrah, kjer bo čas tudi za pogovarja-

niškega občana, stran 5.

Vse podrobnosti boste izvedeli na uvodnih srečanjih. Veseli bomo vaših pobud, idej in želja.

HELENA

Spogledujete se lahko z **vsemi**.
Srce pa vam bo ogrel samo **eden!**

Vaš pooblaščen trgovec

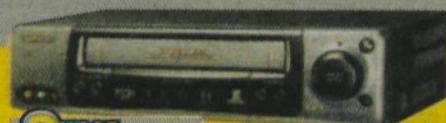
AVTO CERAR, d.o.o.,
ob kamniški obvoznici,
tel. trgovina: (061) 814-990,
servis: (061) 735-400

Super Cena
Od 4. 11. do 20. 11. '99
oziroma do prodaje zalogi!

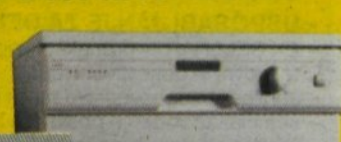
Super Cena
3.490,00
Pekač - dvojni
Ø 38 cm

Super Cena
5.990,00
Polnilec
akumulatorjev
TELWIN-NEVADA 10
- 12 V, 50 W
- zaščita proti prenapetosti
in zamenjavi polaritet

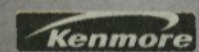

Super Cena
49.990,00
Videorecorder
DAEWOO G 997 HI-FI

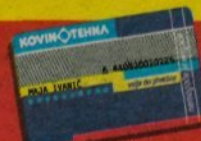
Super Cena
79.990,00
Pomivalni
stroj
KENMORE
art. 14800

- 5 programov,
- temp. pomivanja:
- 50°, 65°, 70° C
- za 12 pogrinjkov
- poraba energije:
- razred B
- bajonetni filter

**Gotovinski
popusti**

s kartico Kovinotehna

nemogoče je mogoče

KOVINOTEHNA

V KS Sela so ob krajevnem prazniku odprli urejeno cesto Sovinja Peč - Poljana

S solidarnostjo do novih krajevnih cest

Nadaljevanje s 1. strani

ki so jo v krajevni skupnosti uredili ob podpori občine Kamnik, so obeležili tudi letošnji krajevni praznik. Praznik je dan spomina na po-

žig štirih kmetij v Sovinji Peči oktobra 1944, ko sta tragično umrli tudi družini Lukovih in Brlečevih, medtem ko je zgornjim in spodnjim Smonkarjem uspelo pravočasno zbežati.

Ob slavnostnem odprtju 937 metrov dolge krajevnice ceste, ki povezuje Poljano, najvišje ležečo vas v kamniški občini z drugimi kraji v krajevni skupnosti, je **predsednik sveta krajevnice skupnosti Sela Milan Hribar** pozdravil številne krajanke, ki so se zbrali kljub hladnemu vremenu in **župana občine Kamnik Toneta Smolnikarja**. Zahvalil se je krajanom, ki so z delom, odstopljenimi zemljišči in finančnimi sredstvi sodelovali pri ureditvi ceste, prav tako občini Kamnik za finančno pomoč. Cesta, ki ni po-

memna samo za prebivalce Poljane, ampak tudi za vse, ki se vozijo v dolino Črne ali v sosednjo občino Gornji Grad, je bila namreč urejena predvsem po zaslugi solidarnosti, ki živi v tej krajevni skupnosti že vrsto let. S krajevnim samoprispevkom so za cesto zbrali več kot 4 milijone tolarjev; krajanje Poljane, Sovinje Peči in Bele Peči pa so prostovoljno opravili preko 330 delovnih ur, preko 135 strojnih ur ter poleg peska in brezplačno odstopljenih zemljišč, kjer poteka trasa ceste, prostovoljno prispevali še 710.000 tolarjev lastnih sredstev. Občina Kamnik je prispevala denar za asfaltno prevleko.

V programu so po slavnostnem govoru župana Toneta Smolnikarja sodelovali učenci osnovne šole Sela s prizadevnimi učiteljicami. Vseh 15 učencev razredne stopnje je nastopilo v okviru dramske skupine pod vodstvom učiteljice Milene Kunej, v pevskem zboru pa pod vodstvom učiteljice Eme Brlec. Pridružilo se jim je še pet starejših deklet, nekdanjih učenk osnovne šole na Selih, sedem malih šolarjev, ki bodo prave šole prestopili naslednje šolsko leto, pa je zapelo z

učiteljico Mijo Hribar.

Predsednik sveta krajevnice skupnosti Sela Milan Hribar nam je še povedal, da bodo v krajevni skupnosti nadaljevali z ureditvijo najpomembnejših krajevnih cest, in sicer v vasi Studenca, cesto v Sovinji Peči in dokončno uredili še del ceste do vasi Poljana. V naslednjem letu imajo v načrtu predvsem ureditev obzidja pokopališča, saj že tri leta strogo namensko varčujejo za ta namen. Prav tako bodo morali

obnoviti vodovod za celotno področje krajevnice skupnosti. Pohvalil je zgledno medsebojno razumevanje in sodelovanje krajanov, ki se pogosto obračajo tudi na svet krajevnice skupnosti in na predsednika. Pravi, da pogrešajo predvsem kulturno društvo in prostor za skupna srečanja in prireditve, saj v krajevni skupnosti že dolga leta delujeta le gasilsko in lovsko društvo.

SAŠA MEJAČ

Ob navzočnosti številnih krajanov in gostov je ob praznovanju krajevnega praznika odprto cesto proti Poljani v dolžini 937 metrov blagoslovil župnik Danijel Kastrun. Nato pa sta Milan Hribar, predsednik sveta KS Sela, in župan občine Kamnik Tone Smolnikar simbolično prerežala slavnostni trak.

Kljub hladnemu jesenskem vremenu so prav vsi učenci štiriletne osnovne šole Sela nastopili v priručnem programu. Pridružilo se jim je celo pet nekdanjih učenk te šole in sedem malih šolarjev.

Čista pitna voda tudi v Soteski

Nadaljevanje s 1. strani

so se ukvarjale s tem problemom, a uspelo je šele **sedanjemu svetu KS**, ki ga vodi **Štefan Plahuta**. Brez pomoči občine, ki je finančno pokrila celotno investicijo v višini 22 milijonov tolarjev, pa te pridobitve ne bi bilo. Pristojne občinske službe so skupaj s Komunalnim podjetjem Kamnik problem strokovno rešile. V prihodnje želijo neoporečno, čisto vodo zagotoviti še devetim gospodinjstvom v vasi Hrib. Vodovod sta odprla **župan Tone Smolnikar** in **predsednik sveta KS Nevlje Štefan Plahuta**. Župan je izrazil zadovoljstvo ob pomembni pridobitvi, saj je vo-

da vir življenja in vsak dan razmišljamo o njej, zlasti takrat, ko jo potrebujemo. Kritičen je bil do dejstva, da premalo razmišljamo o varovanju vode, zlasti takrat, ko odlagamo razne odpadke, se nevestno obnašamo do narave in premalo skrbimo za njeno ohranitev. Zagotovil je, da je voda iz Iverja ena od najkvalitetnejših v Sloveniji in je po zagotovitvi Komunalnega podjetja Kamnik v več kot 20 letih, kar je zgrajeno to zajetje, ni bilo treba klorirati. Ob tej priložnosti je župan opozoril, da imamo v občini še zmeraj okoli 50 vaških vodovodov, podobnih kot je bil v Soteski, v katerih je voda v večini primerov oporečna in komaj

primerna za normalno uporabo. Na seji občinskega sveta so že razpravljali o osnutku odluka o oskrbi s pitno vodo in o možnostih, da bi vaše vodovode speljali v občinske okvire in jih tudi predali upravljalcu (večina občinskih kamniških vodovodov upravlja Komunalno podjetje Kamnik). To bo treba storiti čimprej, saj morajo ljudje, tudi na podlagi zakonodaje, dobiti zdravo pitno vodo. »Da bo tudi župan, ki je odgovoren za zdravo pitno vodo, imel čisto vest in vsa pooblastila naložiti upravljalcu vodovoda vse, kar je potrebno, da bodo vodotoki, vodohrami in vodovodni sistemi čisti in vselej v zadostnih količinah zagotavljali vodo, ki jo lahko pijemo in je ne bo treba prekuhavati. Da se ne bo dogajalo tako kot v vaši sosesčini, da vode zmanjkuje, ne le poleti v sušnih obdobjih. To bomo morali urediti«, je med drugim zagotovil župan Tone Smolnikar in pripomnil, da je ta ureditev povezana z visokimi finančnimi sredstvi.

Potrebno je spremeniti miselnost ljudi, češ, saj to je vendar naš vodovod, zgradili smo ga sami, zato nam ni treba plačevati nič. Voda je res naravni vir, ki pa ga je treba, če želimo piti in uživati zdravju neškodljivo vodo, redno vzdrževati in kontrolirati. Za to je treba tudi nekaj prispevati.

Med drugim je župan zbranim omenil prepotrebno pločnika od hiše Vrtačnik do postajališča Zlata Kaplja. Rekonstrukcija vedno bolj obremenjene magistralne ceste skozi Tuhinjsko dolino, ki se je začela pred tremi leti, še ni končana, saj zahteva ogromno finančnih sredstev kljub temu, da je občini uspelo »iztisniti« iz državnega proračuna denarna sredstva v višini skoraj enoletnega občinskega prora-

čuna. V KS že dalj časa opozarjajo na zelo slabo prometno varnost šolarjev in krajanov v Soteski, ki si želijo in potrebujejo pločnik. **Franč Spruk, občinski svetnik in idejni vodja lani decembra ustanovljenega Športnega društva Soteska**, je opozoril na uresničitev nujnih in že zastavljenih ciljev v kraju. Podobne misli sta v govorih izrazila tudi **predsednik sveta KS Nevlje Štefan Plahuta** in **predsednik gradbenega odbora za izgradnjo vodovoda Jože Kotnik**. Zahvalili so se predhodnikom, še posebej krajanu **Petru Vrtačniku**, ki se je že od vsega začetka ukvarjal z izgradnjo vodovoda in vsem, ki so mu pomagali k uresničitvi redne preskrbe s pitno vodo. Zahvalili so se županu Tonetu Smolnikarju in občinski upravi, posebej načelniku za okolje in prostor Bojanu Mlakarju in Janezu Petku iz Komunalnega podjetja Kamnik.

Po simboličnem odprtju vodovodnega omrežja je **predsednik Športnega društva Soteska Anton Pančur** govoril o pomenu in načrtih pred slabim letom dni ustanovljenega športnega društva. Otrokom, mladini in drugim krajanom želijo omogočiti športne aktivnosti in rekreacijo v bližini svojega kraja. Med prednostne naloge so uvrstili ureditev manjšega otroškega igrišča, za igrali in

okolice s parkirišči. Nameravajo zgraditi tudi objekt s sanitarijami, garderobo in večnamenskim prostorom, kjer bi se krajanje srečevali na sestankih, družabnih srečanjih, kulturnih prireditvah in podobno. Dogovarjajo se o dokupu dodatnega zemljišča, sedaj saniran teren, namenjen ig-

rišču, pa so najeli od krajevnice skupnosti Nevlje. Člani športnega društva prosijo za nadaljnjo pomoč vse krajanje in upajo na zgledno sodelovanje, saj so zagnani mladi moške in fante prepričani, da je le v slogi moč. Da bi jim uspelo, jim želimo!

VERA MEJAČ

Predstavniki občine, občinskega sveta, KS Nevlje, Komunalnega podjetja Kamnik (izvajalec del in upravljalet vodovoda) predsednik in članica gradbenega odbora na slovesnosti priklopitve osemdesetih gospodinjstev Soteske na kamniški vodovod, ki jim bo zagotavljal zdravo pitno vodo.

študentski servis Kamnik
Ostani še naprej z nami!

DA SE PREPRIČAMO, DA SI SE VEDNO DIJAK ALI ŠTUDENT, NAS OBIŠI NA ŠTUDENTU Z IZKAZILOM O VPISU, PRI ČLANU, KI PRIPELJE NOVEGA ČLANA ČAKAJNA NAGRADA.

domače & sveže mesarstvo Reser
JESENSKA PONUDBA
pečenice
kravice
zelo ugodno 550 SIT/kg
Perovo 25
811-087
domače kislo zelje in repa
UGODNO: svinjske polovice
Možnost plačila na več obrokov
Odprto od 7.30 do 19h, ob sobotah od 7h do 13h.

K2 KAMNIK-DUPICA
Stanovanjsko-poslovni objekt.
Vselitev septembra 2000. Za vse kupce, ki pristopijo k sistemu sofinanciranja, stimulatívni popusti.

Možnost staro za novo

VA . AL d.o.o.
Cesta v Mestni log 55, Ljubljana
tel.: 061/334 318, GSM 041/610 394
internet: www.va-al.si

Sprejemamo rezervacije za stanovanjsko-poslovni objekt v Vižmarjih in za ekskluzivne apartmaje na Bledu in Blejskem Vintgarju.

K1 KAMNIK-BAKOVNIK

V takoj vseljivem objektu so na voljo še enosobno in dvosobno stanovanje z atrijem ter dvosobno stanovanje v drugem nadstropju.

SITAR PNEUMATIC CENTER
PTC Perovo 27, Kamnik, telefon: 061 812 878

Ker je varnost na prvem mestu.

- vulkanizerske storitve
- popravilo Alu platišč
- optična nastavitve podvozja
- polnjenje pnevmatik s pilnom

gotovinski popusti
možnost plačila na tri obroke

Winter Sport M2

dunlop@sitar-pneumatic.si

DUNLOP

AKCIJA
snežne verige -10%
jeklena platišča -8%

www.sitar-pneumatic.si

Ob prvi obletnici tunjiškega zdravilnega gaja

Res pomaga, če verjameš ...

»...Lepo doživetje, sredi narave in
čudovite energije, ki lahko pomaga
vsem, ki jo hočejo sprejeti in vanjo
verjamejo. Zagotovo še pridemo. Tu-
di zaradi izjemno prijaznih ljudi.
Hvala za odkritje ...« je v knjigo vti-
sov v tunjskem zdravilnem gaju med
drugim zapisala Milena Zupančič,
gledališna igralka.

Podobna mnenja je bilo slišati tudi med obiskovalci, ki so na povabilo lastnika Draga Vrhovnika v ta gaj prišli ob prvi obletnici njegovega delovanja na prvi oktobrski dan.

Med obiskovalci smo srečali tudi Hermana Mastnaka iz Velenja, ki se že dalj časa ukvarja z bioenergijo. Tudi on pravi: »Kdor pride s črnogledostjo, mu obisk gaja ne bo pomagal. Enkrat pa tudi ni nobenkrat,« je še dodal.

Drago Vrhovnik je na srečanju z novinarji, ki ga je vodil Franc Pestotnik - Podokničar, najprej predstavil vse, kar je bilo na območju gaja narejenega v prvem letu njegovega obstoja. Namesto nekdanjega kioska so postavili lično brunarico, kjer obiskovalci lahko posedijo pred in po obisku. V posebnem prostoru si lahko slikajo tudi avro. Skupaj s kra-

jeveno skupnostjo in župniščem so asfaltirali tudi 15 minut oddaljeno parkirišče (pod cerkvijo sv. Ane) za 60 avtomobilov, poskrbeli so za sanitarije in še nekaj podobnih ureditev.

Začetni velik naval se je po besedah Vrhovnika nekoliko enakomernje porazdelil preko vseh dni v tednu, le ob nedeljah je gaj zaprt. Kot je dejal, so doslej našeli okrog 20.000 obiskovalcev, ki prihajajo iz vseh koncev Slovenije, pa tudi iz sosednjih držav Avstrije, Nemčije, Italije. Glas o zdravilnem gaju v Tunjicah je segel celo v daljnjo Avstralijo, od koder je na slovesnost ob prvi obletnici prišla gospa Eli Rizmal, slovenska novinarka iz radia SBS v Melbourneu. Na radiu, ki oddaja v 69 jezikih, skrbi za slovenske oddaje. »Za ta zdravilni gaj sem zvedela iz vaše revije Zdravje,« nam je povedala, »zato bi ga rada predstavila našim poslušalcem.« Vneto je smejala pogovore z Dragom in številnimi obiskovalci ter jih spraševala o zdravilnih učinkih obiskov.

»Nekaj mora prav gotovo biti v tej vodi,« je dejal gospod Mastnak iz Velenja, »če se ta voda, ki jo že leto dni hranim v steklenici, ni pokvarila ...«

Potem ko je udeležence slavlja v imenu krajevne skupnosti Tunjice pozdravil Ivan Nograšek in so pevcu Tunjskega okteta zapeli nekaj pesmi, sodeloval pa je tudi citrar Tomaž Plahutnik, je Drago Vrhovnik izročil Zadnikovi, predstavnici ZUIM-a, in mladim invalidom, ki so z vozički prišli v Tunjice, simbolični ček za dvesto tisočakov, centru Dolfke Boštjančič iz Ljubljane pa so namenili sto tisočakov.

Med gosti smo opazili tudi tunjškega župnika g. Pavla Juhanta, žal pa, kljub številnim vabilom, ni prišel nihče iz kamniške občinske hiše. Morda bi bilo le prav, da bi se na kraju samem seznanili z načrti, ki jih je predstavil Drago Vrhovnik, ko je govoril o predvideni gradnji vsaj štirih hišic za prenočevanje, kasneje pa morda tudi o gradnji večjega objekta. Mnogi obiskovalci, ki si želijo nabrati novih moči z nekajdnevnim bivanjem in večkratnim obiskom devetih energijskih centrov, morajo sedaj iskati prenočišča po Kamniku. Drago upa, da bodo pristojni imeli posluš za njegove načrte ... Po uradnem delu so se obiskovalci podali na preizkus k energijskim vrelcem, njihov obisk je bil tokrat brezplačen. Na poti proti parkirišču nas je dohitel možakar, ki je dejal, da je z Gorenjske in da v začetku ni verjel v zdravilno moč gaja. Pri padcu z drevesa si je zlomil ključnico, zdravniki so mu rekli, da bo moral ponovno na operacijo, ker je bila desna roka v ramenu povsem negibljiva. Ko pa je nekajkrat obiskal gaj, se je zgodilo, česar ni pričakoval. »Ko sem kupoval vodo, sem nevede s poškodovano roko segel v desni hlačni žep po denarnico. Pa mi pravi žena: Ja, kaj pa je s teboj, da lahko premika roko celo nazaj? Vidi-te, sedaj verjamem, da poma-ga,« je še dejal in pomahal z roko, ki je bila toliko časa kaj malo uporabna ...

Tunjiški zdravilni gaj ob prvi obletnici.

PRISKRBIMO JIM TOPEL DOMEK

V vse večjem pomanjkanju starih votlih dreves imajo naše zunanje ptice, ki gnezdiijo v duplih, vse večje probleme v času njihovega razploda v naravi. Zaradi tega mnogokrat naletimo na gnezda tam, kjer niso običajna. Tako pticam pride prav staro odvrženo obovalo, reža v zidu ali tramu hiše, stara prazna pločevinka in podobno.

Ljudje jim običajno pomagamo z ročno izdelanimi in na primerna mesta postavljenimi gnez-

dilnicami, ki so lahko izdelane na mnogo načinov. Priporočamo, da so izdelane iz čimbolj preprostih in naravnih materialov. Če smo ob naših sprehodih po gozdu vsaj nekoliko pozorni in imamo malo sreče, lahko naletimo na votel čok ali panj, ki ga koristno uporabimo. Obrezan, s primerno naravno luknjo, zaščen pred gnitjem in propadom in postavljen v naše domače okolje ne bo v korist samo pticam, ampak bo predstavljal tudi okras

v našem vrtu (način obdelave in priprave za postavitev je prikazan v gornjem delu naše risbe).

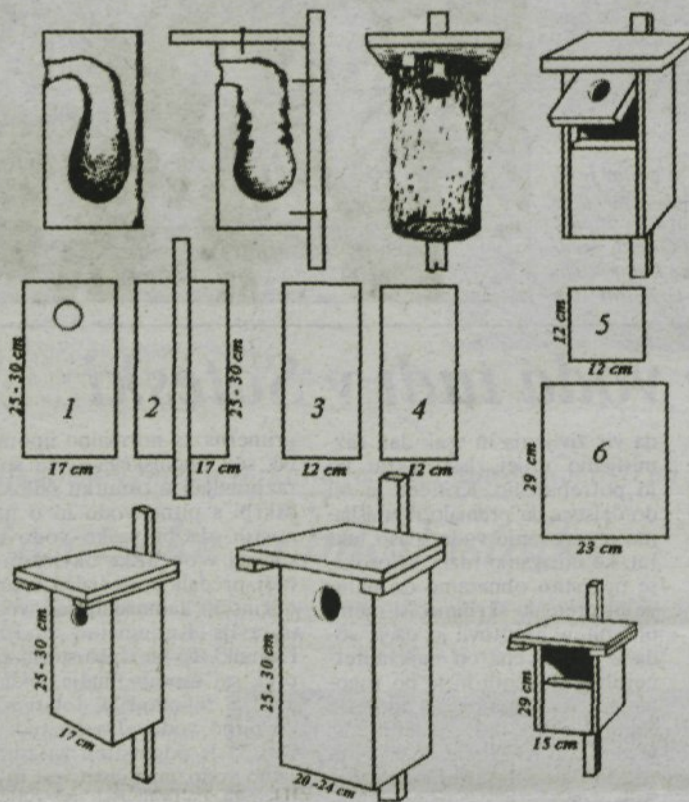
Nemalo nas je tistih, ki želimo pticam zagotoviti dom kar v našem vrtu. Večina ima seveda v mislih sinčike, ki nam bodo še kako koristile s trebljenjem raznih uši in drugih škodljivcev na naših vrtninah ter sadnemu drevu pomagale k boljšemu in zdravemu pridelku, saj v tem primeru ne bo potrebno škropljenje z insekticidi. Seveda pa je za postavitev gnezdilnice zanje v spomladanskem času največkrat prepozno. Za to moramo poskrbeti že pred zimo. Sinicam bo gnezdilnica v času snega in mraza pomenila toplel dom in zavetišče pred mrazom in vetrom, s hrano založena krmilnica v njihovi bližini pa ji bo omogočala dokaj lagodno življenje v našem neposrednem okolju, zato se bo tu tudi trajneje naselila. S svojim petjem nas sinice začnejo razveseljevati že v februarju. V prvih spomladanskih toplejših dneh, ko se dan tudi primerno podaljša, pa se začno tudi svatbeni časi.

Oktober bo torej kar pravi čas, da začnemo ramišljati o izdelavi in postaviti primerne gnezdilnice za naše per-nate prijateljce v nara-vi. Čeprav je zamisli, idej in možnosti nešte-to, pa lahko uporabite katerega koli od pred-laganih načinov iz naše skice, ki predstavlja tri in-činice izdelave gnezdil-nice, namenjene vsem manjšim vrstam naših

GNEZDILNICE

za manjše ptice duplarice

za manjše ptice duplarice

Opomba; *Premier vhodne luknje = 2,7 - 4,5 cm - odvisno od vrste ptic, ki jih želimo gostiti v našem neposrednem okolju. Od stropa gnezditnice naj bo spuščena vsaj 9 cm.*

(nadaljevanje na
11. strani)

[illegible]

PRISKRBIMO JIM TOPEL DOMEK

(nadaljevanje z 10. strani)

ptic duplaric od vseh vrst sinice, plezavčkov, brglezov, pa tja do šmarnic in pogorevčkov, odvisno od velikosti gnezdilnice in premera vhodne luknje. Le-te pa

naj bodo naslednjih dimenzij: za manjše sinice (plavček, menišek, čopasta in pezdicevka) 2,7 do 2,8 cm, za veliko sinico, črnoglavca muharja in vijeglavko 3,2 do 3,4 cm, za brgleza in pogorevčka 4,5 cm (priporočljiva je ovalna ali oglata odprtina), za skorca 4,5 cm, za čuka in smrdokavro pa 6,5 do 7 cm.

Z velikostjo in obliko vhodne odprtine torej naselimo željeno vrsto ptic. Če živimo blizu gozda, se nam lahko kvečjemu primeri, da bomo s preveliko luknjo za sinico privabili brgleza, ki pa si bo s svojimi »zidarskimi« veščinami obzidal luknjo na svojo mero in nas, opazovalce s tem silno zabaval.

Povsem odveč je vztrajati na določanju lokacije postavitve gnezdilnice. Ta naj bo predvsem na mestu, kjer bo varna pred mačkami in ostalimi plenilci, obrnjen proti jugovzhodu in na višini do največ 4 m od tal.

DRAGO KOVAČIČ

Naravno drevesno duplo - danes že prava redkost, sicer pa pravi dom za ptice duplarice. Pred mačjim »naskokom« ga zaščitimo z okrog debela ovito in v konice zastrženo pločevino na višini nad 1,5 m. Konice seveda zavijamo navzven.

Mesec rekreacije v vrtcu

V letošnjem šolskem letu je republiški projekt Mesec rekreacije potekal od 10. septembra do 10. oktobra.

Vrtec Antona Medveda Kamnik je v ta namen pripravil mesečni program dejavnosti za otroke, starše in delavce vrta. Program rekreativnih dejavnosti so vsi oddelki vrta prejeli v začetku septembra, tako da so vzgojiteljice lahko program

Stari grad.

13. oktobra smo projekt Mesec rekreacije zaključili s pohodom za naše delavke na Šentursko goro.

V prihodnjem letu si želimo še večjo udeležbo pri vseh pripravljenih akcijah.

MOJCA SVETE

Rezultati jesenskega družinskega kroga

11. Korošec Tjaša, 12. Razdevšek, 13. Tičar, 14. Golob, 15. Lakner, 16. Petročnik, 17. Kramar, 18. Komatar, 19. Orehek, 20. Gradišek, 21. Zupan, 22. Drolc, 23. Hribar, 24. Vrhovnik, 25. Korošec Erika, 26. Čevka, 27. Erjavac, 28. Kranjc, 29. Benkovič, 30. Dacar, 31. Dolinšek, 32. Plut, 33. Haziri, 34. Repanšek, 35. Aljaž, 36. Lazarevič, 37. Čermelj - Ljusič, 38. Pirc, 39. Blažej.

predstavile na roditeljskih sestankih in starše povabile k sodelovanju.

V mesecu rekreacije smo se udeležili družinskega izleta na Sv. Primož, na stadionu Mekinje pa smo skupaj s Športno zvezo Kamnik organizirali družinski kros, ki se ga je udeležilo kar 39 družin. Vsak torek samo organizirali rekreativni pohod na

1. mesto: družina Škoflek - Miha, Brane, Meta s časom 1.10
2. mesto: družina Hancič - Žiga, Valentin, Andreja s časom 1.14

3. mesto: družina Kotnik - Domen, Marija, Pavel, Robi s časom 1.15

Sledijo družine: 4. Rems, 5. Pinterič, 6. Sedušak, 7. Kuhar, 8. Pančur, 9. Romšak, 10. Dolenc,

»A si kaj utrujen?«
»Pa ti veš, kdo je zmagal?«

Cvet otroštva je oko, odprto na stečaj, edino sanjska noč zastre njegov smehljaj. Pravljičja je vsem otrokom rojstni kraj.

Naj pravljica o dobrih možeh - Miklavžu, Božičku, dedku Mrazu, zanje še dolgo ostane resnica.

Naše lanske letošnje pismo se je začelo z besedami: »Tam na robu mesta stoji majhna šola s prilagojenim programom. V imenu petdesetih učencev Vas prosimo...«

Tudi letos Vas prosimo, vendar Vam v zameno tudi nekaj ponujamo.

Prosim Vas za kakršnokoli materialno darilo ali finančno pomoč za nakup didaktičnega materiala, s katerim bi v novoletnem času razveselili naše otroke.

Če bi se odločili za finančno pomoč, je številka našega žiro računa: 50140-603-57343. Mi pa smo Vam v zameno, čeprav se zavedamo, da ne enakovredno, pripravljeni izdelati novoletno ikebano, ki bo polepšala Vaš poslovni prostor.

Istočasno naj bo to pismo vabilo na novoletno prireditev, na kateri bi se Vam radi za vaše darilo še posebej zahvalili.

Prireditev bo 23. decembra ob 10. uri v prostorih OŠ 27. julij. Za izkazano pozornost se Vam unaprej zahvaljujemo.

Učenci in učitelji OŠ 27. julij

Utrinek iz dejavnosti podružnične OŠ v Mekinjah

Obisk iz daljne dežele

»Vse mi je bilo zelo všeč. Najbolj mi je bilo všeč gnilo jajce. Po srcu so zelo dobrodušni. Želim, da bi zbrali čim več šolskih potrebščin.«

Janez Trobevšek, 2. razred
OŠ Frana Albrehta,
Podružnica Mekinje

Črni in beli, otroci in odrasli, bogati in revni smo v sredo, 29. septembra, čutili in razmišljali podobno kot naš Janez.

Skupina dvanajstih zambijskih otrok, katere je v Slovenijo pripeljal misijonar pater g. Miha Drevnšek, si je uro dragocenega časa vzela tudi za mekinjske šolarje. Obisk je bil nepozabno doživetje za vse. Kot bi nas različna kultura, različen jezik in različna barva kože združevala, kot da bi se poznali že vrsto let, smo si segli v roke, se objeli, ko je 12-letni Davison odpri težka šolska vrata.

Zambijski otroci so zapeli ob spremljavi bobnov in kitare, zraven pa zaplesali, kot se za Južno Afriko spodobi. Nekaj plesnih elementov smo se naučili tudi mi, predvsem pa smo ponosni, da smo se lahko skupaj igrali »rajalne« igrice, ne da bi nam g. Miha moral pomagati s prevodom. Kadar govori srce, besede zvenijo povsem razumljivo (no, nekoliko smo si pomagali tudi z rokami in mimiko obraza). Poslovili smo se s slovensko ljudsko pesmijo »Mi se mamu radi«. Pesem je zvenela iskreno. V naslednjih dneh smo z veseljem zbirali igrice in šolske potrebščine za naše črne prijatelje in njihove vrstnike iz Zambije, da bi jim tako vsaj nekoliko pomagali na poti do znanja. Sestri Mariji iz uršulinskega samostana v Mekinjah se zahvaljujemo za pomoč pri organizaciji srečanja veselja in učenja, saj so bili otroci živa knjiga, iz katere smo se naučili nekaj podaritij, ceniti kruh, ljubiti svojo domovino in se veseliti življenja, čeprav je včasih naporno.

JANA SVETEC

Jahanje v ZUIM Kamnik

Z novim šolskim letom smo se otroci iz oddelka vzgoje in izobraževanja OŠ 27. julij z gospo Dado iz ZUIM-a dogovorili, da bomo naše dopoldanske ure občasno preživljali skupaj pri jahanju.

Prva ura jahanja je bila za marsikoga težka, saj nas je pet od desetih doživel jahalni krst in prvič sedlo na konja. Kljub trdim kolenom in povišanemu srčnemu utripu smo komaj dočakali naslednjega uro in se že bolj sproščeno zavihteli na konja.

Jakoba, tako je »našemu konju« ime, smo skrtali, v šoli pa smo se naučili vse o konjih. Zdaj poznamo vse dele konja, znamo skrbeti zanj, poimenujemo vso potrebno opremo za jahanje. Najpomembnejše pa je, da se konjev ne bojimo, ampak

Imeli smo izredno športni dan

V četrtek 4.10.1999 smo imeli hontanje jahanje. Odločili smo se tudi, da bomo obiskali klubi orglice. Bil je lep dan. Moje je izbudila ura, sem hotela id malec pobrati. Karizala sem mamico, ki mi je rekla, da imam danes športni dan. Hitro sem skočila na noge, se umila in se sem bila v arto. Da s solarkom igrarim smo počakali, da smo se vsi zbrali, kjer pa smo šli na klubi orglice. Medtem ko smo se lah mi je bilo zelo zabavno. Gledati smo šli is partizanske bolnice in spomenik. Tri utrjeni smo prišli nazaj na mesto. Potem smo se odpravili k jeziku. Učitelj se arto, mi pa pet. Pri jeziku smo se hitro zavrlekali pod soto in stekli po dnu. Pojedli smo kostanj, ki ga je spikel učitelj in se poigrali. Kato je prika moza mami in me potegnala za roko. Hvala je napočil čas, ko je bilo hvala oditi domov. Her smo se tako lepo skabovali, sem bila kar malo huda, da moram že iti. Vendar pa sem se kmalu potolazila, saj sem bila tako utrujena, da sem komaj čakala, da grem spat.

TJAŠA JUG 3.B
Dmorna šola Toma Brejca

Pozdravljeni prvošolci!

20. septembra so moji učenci, sedaj učenci 3. a razreda, za prvošolce pripravili dramatizacijo zgodbe Pravljičje žive v velikem starem mestu. Napisali so jim tudi nekaj spodbudnih besed in napotkov za nadaljnje šolanje. Že od prvega razreda so si želeli nastopiti za prvošolce, zato so se vestno lotili vaj junija in še septembra. Želeli so jim povedati, da je šola lahko tudi zelo zabavna, čeprav se morajo še veliko naučiti. Bili so zelo ponosni in zadovoljni in upam, da bodo še naprej uspešni in pripravljeni za delo. Vesela sem, da so bili moji učenci.

Danica Zupin

Pozdravljeni prvošolci!

Ko ste v prvem razredu, vam je zelo lahko. Ko boste v višjih, bo težje. Spoznali boste knjižničarko, ki vam bo dala kartončke. Naredili boste bralno značko in domače branje. aV prvem razredu se boste morali veliko naučiti, ker še nič ne znate. Morali si boste umivati zobe, ker velikokrat pride sestra Kati. Veliko sreče vam želim v prvem razredu.

Nataša Pangeršič

Začeli ste hoditi v prvi razred. Morali se boste veliko učiti, če želite končati šolo. Naj vas ne bo strah. Učiteljica vam bo veliko pomagala. Ostalo vam bo dovolj časa za igro. Lepo je tudi to, da boste spoznali nove prijatelje.

David Beganovič.

Zdaj, ko šolo obiskujete vsak dan, morate zelo paziti, ko hodite čez cesto. Vedno imejte za vratom rumene rutke, da vas bodo vozniki opazili. V prvem razredu se boste naučili zelo veliko. V prvi razred sem hodila tudi jaz in zdaj sem v tretjem razredu. Želim vam veliko sreče in veselja pri učenju.

Katarina Hergouth.

V prvem razredu sem bila tudi jaz. Če se potrudiš v prvem, greš v drugega in iz drugega v tretjega in tako naprej do osmega razreda. Čas v prvem in drugem razredu hitro mine. Zato se je meni zdelo, kot da sem hodila v šolo eno uro. Hodila smo v knjižnico. Ko je učiteljica Danica to videla, nam je v drugem razredu dala učenec s pravljicami. Notri so pisatelj, pisateljice in pravljice. Knjižnico sem obiskovala skoraj vsak dan. Ampak nič ne pomeni, da hodiš v knjižnico in se važiš. Jaz sem knjigo tudi prebrala. Nisem bila taka kot moja sestra Urša, ki je vzela knjigo in jo potem sploh ni prebrala. Ampak samo pregledala slike. Ona je izbirala knjige po slikah. Želim vam, da bi vsi skupaj dobro brali in se pridno učili. Takoj ko boste dobili listek s številko, ki jo morate povedati knjižničarki, pojdite v knjižnico in berite. Kajti svet knjig je res bogastvo, ki ga nima vsak. Upam, da ste srečni pri tej učiteljici. Kajti sama vem, da vas bo veliko naučila in vam razložila. Jaz pa vam še to povem, da bodite, ko hodite v šolo, zelo pridni.

Anja Bergant

Želim vam, da boste vse od prvega do osmega razreda dobri učenci. V šolo hodite zadovoljni in veseli. Pozor! Cesta je tudi nevarna. Pazite, ko jo boste prečkali.

Tanja Holcar

Tudi Marica se veseli jahalnih ur.

ŠPORTNE NOVICE

Tragični junak Zdravko in poljunaki

Če Kamnik ni imel svojih predstavnikov na največji dosednji jesenski tekaški prireditvi (900 tekačev) Krosu Dela v Velenju, jih je imel na Ljubljanskem maratonu. »Tragični« junak maratona je bil Zdravko Volkar iz Šmartnega, ki je kar 35 km sledil najboljšemu našemu tekaču, tokrat je bil to Beno Piškur, potem pa omagal in pritekel v cilj kot 16. v absolutni mednarodni konkurenci in osmi med našimi tekači, med katerimi je razvrstitev veljala tudi za državno prvenstvo v maratonu. Njegov čas 2:45:10 za 42.195 metrov sicer ni med vrhunskimi, a je v zadnjih kilometrih doživel pravo dramo. Polovico proge (to je 21 km) je pretekel v času 1:13. »Kar nismo mogli verjeti, da »Zdravc« teče kar z najboljšimi, popustil ni niti na polovici maratona, ko bi lahko osvojil tretje mesto na polmaratonu. Pričakal sem ga na 39 kilometru, ko je bil še na tretjem mestu med našimi in z lepimi možnostmi za bronasto kolajno na državnem prvenstvu. Nudil sem mu vse, bonbone, pomarančo, vodo, a iz sebe ni mogel iztisniti niti kanček moči več,« je dogajanje proti Tromostovju opisoval Tomo Petek, njegov sparing partner, ki je zavil na polovici v cilj (1:17:47) kot 11. In tretji v kategoriji do 30 let. Presenetljivi zmagovalec v tej kategoriji je Marko Spruk iz Črne, novinec v tekaških vrstah (čas 1:17:32). Tretji med tekači med 30 in 40 letom je bil tudi triatlonec Mišo Kregar (čas 1:14:39), medtem ko je bil Marjan Veršnik v kategoriji (40-50 let) četrti.

V spomin na vaškega župnika

Že dvainštrideseto tradicionalno tekmovalje »Trofeo Vanoni« štafet gorskih tekačev v Morbegnu v Italiji, ki ni posvečen lovske »trofeje«, ampak vaškemu župniku Vanoniju, je že stalno prizorišče nastopa Ivana Urha. Mesto kostanjev pod obronki Bergamaških Alp je v močni konkurenci tekačev iz petih držav Ivanu prineslo 11. mesto njegove štafete (Melinc, Teraž).

Po priznanje v hišo kulinarike

Ana Veršnik med mlajšimi deklicami in Ivan Urh med veterani sta bila dobitnika bronaste priznanja za uvrstitev na tretje mesto v slovenskem pokalu v gorskih tekih. Podelitve in pogostitve v Sori pri Medvodah se je udeležil tudi Tomo Petek, predstavnik, glavni pobudnik in glavni »črnc« pri pripravi druge pokalne tekme »Miklavžev tek« v Šmartnem. Visoka mesta v posameznih kategorijah so zasedli še: Vesna Poljanšek iz Tuhinje - peta med mlajšimi deklicami, Erika Osolnik iz Velike Lašne - šesta med starejšimi deklicami, Urška Urnkar iz Šmartnega - šesta med mladinkami Andreja Mali kot sedma med članicami, Zdenka Potnik kot sedma med veterankami, Marjan Veršnik - kot deveti in Bojan Bojkov kot deseti med veterani ter Lado Urh kot osmi in Zdravko Volkar kot deseti med člani.

Krumpestar najboljši slovenski »Indijan«

Naključni opazovalci tekme slovenskega pokala v letnem lokostrelskem biatlonu v Pekrah pri Mariboru so si morda res mislili, da v Sloveniji še vedno nekdo oponaša ameriške Indijance. Vendar je šlo za povsem resno zadevo. Pred zimsko sezono so se tekmovalci v loko-biatlonu pomerili v letni izvedbi te nove športne panoge - arcatlonu. Čeprav je vsak začel težak, je nova disciplina na start streljanja z lokom in teka privlačila že 85 tekmovalcev. Med člani, na startu se jih je zbralo kar 21, je bil najhitrejši na 6 km dolgi progi in najnatančnejši pri desetih streljih kamniški olimpijec iz Atlante Matej Krumpestar, ki je s časom 24:47 in eno zgrešeno puščico premagal Mariborčana Preloga in Koprivnikarja, ki sta zaostala kar minuto in pol. Drugi kamniški lokostrellec Ivan Maradin (zapustil je vrste LK Kamnik in prihaja v drugi kamniški klub Mamut) je v tej zvrsti osvojil šesto mesto.

Boštjan šestič

Za konec sezone so se gorski kolesarji pomerili še na dirki »Jesen na obali« v Šmarjahu nad Koprmo. Mladi Boštjan Hribovšek je letošnji zbirki dodal še šesto zmago v najmlajši kategoriji dečkov. Med mladinci je letošnji državni prvak Boštjan Les moral priznati premoč Škofjeločana Hafnerja (Scott), Metod Močnik pa je med člani na progi, speljani po tako obiljujnih vinogradih, privozil tretje mesto za Idrjcem Breljehom in bronastim z državnega prvenstva Dominikom Curkom.

METOD MOČNIK

Za pokale Nove Ljubljanske banke, d.d., podružnice Kamnik

Zaključni turnir mladih tenisačev

Teniški klub Slazenger Kamnik je že tretje leto zapored pod pokroviteljstvom Nove Ljubljanske banke - podružnice Kamnik organiziral ciklus turnirjev za dečke in deklice v starosti od 8 do 14 let.

Zaključnega teniškega turnirja za pokal NLB smo se udeležili v lepem številu.

Uspel balinarski turnir za Mikušev memorial na Duplici

Letošnji tradicionalni balinarski turnir za Mikušev memorial, ki ga vsako leto organizira Balinarski klub Duplica, je dosegel velik odziv pri balinarjih. Povabilu se je odzvalo kar 14 petčlanskih ekip iz balinarskih klubov Ljubljana, Zalog, Domžal, Mengša. Zato je bilo v soboto, 16. oktobra, na dupliškem bališču ves dan zelo živahno.

Ceprav je to spominski turnir v spomin na dolgoletnega dupliškega balinarja Mikuša in je njegov pomen predvsem v srečanju balinarjev, sodelujočih ljubiteljev balinanja tudi tekmovalna žilica ni povsem zapustila. Zato smo bili ves dan priča zanimivim tekmam na vseh starih igriščih, ki jih je sodil sodnik Marjan Prelovšek.

Po sistemu izpadanja so se v četrtfinale uvrstile ekipe Duplica I, Duplica II, Mengša, LUS d.o.o., Domžale, Hemres, BS-3 in Mizarstvo Kranjčič.

V polfinalu pa so se med seboj pomerile ekipe Duplice I in Mizarstvo Kranjčič (8:4) in LUS d.o.o. (13:3).

V finalni tekmi sta se za prvo mesto pomerili zmagovalci ekipe iz polfinala Duplica I in LUS d.o.o. (13:3), za tretje mesto pa ekipi Mizarstvo Kranjčič in Hermes (13:5).

Vrstni red: 1. BK Duplica I, 2. LUS d.o.o., 3. Mizarstvo Kranjčič, 4. BK Hermes, 5. BK Mengeš, 6. BK Duplica, 7. BK BS-3 Ljubljana, 8. BK Domžale, 9. BK Zalog, 10. BK Duplica - veterani, 11. DU Kamnik II, 12. Stare sablje, 13. DU Kamnik I, 14. BK KUBU.

Ob zaključku uspelega turnirja se je predsednik BK Duplice Stane Rak zahvalil vsem tekmovalcem za sodelovanje in prvim štirim ekipam podelil spominska priznanja.

V zmagoviti ekipi BK Duplica I so nastopili Dušan Rak, David Rak, Boris Švigelj, Tomo Zupančič in Dušan Medžov. Tudi v ekipi LUS d.o.o., ki se je uvrstila na drugo mesto, so nastopili dupliški balinarji Bojan Lukanc, Jože Bedič, Franc Bedič, Sebastijan Mlinar in Marjan Zupan.

F. SVETELJ

Na sliki: Stane Rak, predsednik Balinarskega kluba Duplica, izroča spominsko priznanje najmlajšemu igralcu turnirja in članu zmagovite ekipe Davidu Raku.

ENAJSTMETROVKE

Ograja

Stadion v Mekinjah ima novo ograjo, ki je sad dela prostovoljcev nogometnega kluba in barvnega prispevka domžalskega HELIOSA v višini 110.000 tolarjev. V zvezi z deli je bilo še nekaj stroškov, katerih povračilo mora NK Kamnik prejeti od občine kot lastnika igrišča.

Planine

Visoko nad Stahovico uspešno kamniško podjetje vztrajno podira kamniške planine in jih vsakodnevno s tovornjaki čez Kamnik in naprej po železnici prevažna na Doljensko, pod traso bodoče avtoceste. Če se že rušijo Alpe, pa je dokazano trdnjše pogorje Dolomiti. V prvenstveni tekmi na Brezovici, z ekipo NK Dolomiti, so si nogometaši NK KAMNIK temeljito polomili zobe. Bilo je 3:0 za domače. So naši menili, da se bodo Dolomiti sesuli že ob samem pogledu na Kamničane?

Nevihti

Prva: v izvedbi predsednika NK Kamnik g. Braneta Modrijana. »Poškodbe igralcev ne morejo biti izgovor za nedopustno slabo igro in visok poraz,« je grmel po tekmi in pri tem treskal po igralcih, trenerju in po nekaterih navijačih, ki so ekipo spremljali na gostovanju. Predsednikova toča se je rafalno in posamično vsula na pozicijske, kot tudi na opozicijske navijače, ki so se namerno ali zlonamerno znašli v njegovi bližini.

Druga: v Goriških Brdih, na gostovanju mladinske vrste NK KAMNIK. Silovito neurje je prekinilo tekmo in sodnik jo je predčasno zaključil. Dež in veter sta bila tako močna, da so se igralci komaj privlekli do garderob.

Vprašanje

Mlad fant se pripelje na kamniško avtobusno postajo in se ozira naokoli. »Kako pridem v Nogometni klub Kamnik?« vpraša mimoidočega. »Samo z doseganjem zadetkov,« mu odvrne leta.

M. M.

goriji so prejeli poleg pokalov tudi nekaj žepnine na prvi račun Nove LB, d.d., podružnice Kamnik.

Rezultati po kategorijah:

Dečki do 14. let: 1. Anže Čevka, 2. Aleš Pogačar, 3. Adam Mulalić
Deklice do 14. let: 1. Teja Jeras, 2. Biljana Bartulac, 3. Tadeja Kolkaj

Dečki do 12. let: 1. Denis Gorjan, 2. Urban Čevka, 3. Boštjan Repanšek

Deklice do 12. let: 1. Meta Škoflek, 2. Mateja Lisjak, 3. Nina Orehek

Dečki do 10. let: 1. Marko Kerovec, 2. Matic Možek, 3. Uroš Janežič

Deklice do 10. let: 1. Eva Kotnik
Na koncu se v imenu vseh tekmovalcev najlepše zahvaljujem organizatorjem, še posebej pa glavnemu pokrovitelju turnirjev Novi LB podružnici Kamnik in vsem, ki so prispevali nagrade za žrebanje.

EVA KOTNIK

PLANINSKI KOTIČEK

Prvi turi alpinistične šole

V nedeljo, 3. oktobra je imela letošnja alpinistična šola AO Kamnik svojo prvo turo, namenjeno predvsem spoznavanju pripravljenosti njihovih udeležencev, da se bo lahko temu ustrezno tudi prilagodil program dela. Prvotni cilj je bil sicer obisk Zahodnih Julijskih Alp, vendar so zaradi slabšega vremena na zahodu raje šli čez Skok in Šraj pesek na Korosico, nazaj pa čez »Nojnar štant«. Od vpisanih 7 udeležencev so se je udeležila tri dekleta in en fant. Vodil jo je vodja šole, Metod Humar, pomagala sta mu še Primož Klemen in Blaž Vrabec, pri sestopu pa še Aleš Koželj.

Druga tura alpinistične šole je bila že čez en teden, v nedeljo, 10. oktobra. Tokrat je bilo vreme odlično in tudi sneg, ki je zapadel med tednom, ni nič motil. Tako so tri udeležence (Irena, Marjanka in Tinkara) in dva udeležence (Franc in Igor) ob pomoči Primoža Brišnika, Metoda Humerja, Primoža Klemena, Mateja Mošnika in Blaža Vrabca, splezali tudi svojo prvo plezalno smer v tej šoli - Normalno smer po zahodnem razu v Visoki Beli špiči v Zahodnih Julijskih Alpah, ki je ocenjena z II.

Če koga alpinistična šola še zanima in bi jo rad obiskoval, saj obeta, da bo prav zanimiva, bogata s prenosom znanja in izkušenj ter obilico raznih tur, to lahko stori še v oktobru vsak četrtek ob 17.00 v prostorih PD Kamnik na Šutni 42 v Kamniku. Tam bo takrat izvedel tudi vse ostale podrobnosti v zvezi z njo.

Športno plezanje

Tudi letos bo Alenka Zlatnar vodila vadbo športnega plezanja za osnovnošolke in osnovnošolce. Nanjo lahko pridejo vsi, ki so se s tem že ukvarjali, lahko pa tudi tisti, ki tega še niso počeli, a jih zanima. Vadba je vsako sredo od 20.00 do 21.30 v športni dvorani osnovne šole Frana Albrehta v Kamniku. Tam in takrat lahko dobite tudi vse ostale informacije.

BOJČ

Pubiju v spomin

Med alpinistično srenjo je navada, da v spomin na nesrečno preminulega tovariša njegovi plezalski kolegi splezajo prvenstveno smer in jo poimenujejo po njem. Tako navado ohranja tudi kamniški alpinistični odsek. Zato je tudi Klemen Mali skupaj z Alešem Koželjem 12. oktobra letos v zahodni steni Brane preplezal prvenstveno smer in jo poimenoval »ZATE PUBI« (spominska smer Janka Plevela). Smer poteka nad spodnjim delom Kotliške grape, med smerema Orioni in Strah pred nevihto. Prvih 210 m je ocenjenih s VI+/A1, VI in poteka čez navpično oziroma celo previsno steno po počeh, plateg, čez tri previse oziroma strehe, kamin in zajedo. Naslednjih 700 m pa je lažjih.

Klemen Mali in Robet Poličnik sta v južni steni Skute in Stolpa v Skuti 25. septembra letos preplezala novo smer, ki prav gotovo spada med najtežje v tem ostenju. Visoka je okoli 250 m in sta jo ocenila s VII-VIII/VI-VII, AO. Poimenovala sta jo pa »Joška je njen svet«.

Bojč

Pogovor z najboljšim menceškim smučarskim skakalcem Rokom Benkovičem

Po zelo odmevnih zmagah našega skakalca Roka Benkoviča iz Kamnika na državnem prvenstvu v smučarskih skokih smo se odločili, da ga nekoliko bolje predstavimo. Da pa dokažemo, da znamo še kaj drugega in ne samo skakati na smučeh, dokazujeta - skakalki, mogoče bodoči novinarki, Sabina Pevc in Tjaša Koželj iz Most pri Komendi.

Živijo, Rok. Povej nama, koliko časa že treniraš smučarske skoke in kje?

Treniram že dve leti in pol v Smučarsko-skakalnem klubu Mengeš, kjer naš je 20.

Kdo te je navdušil za ta šport in kdo je tvoj vzornik?

Nihče me ni posebej navdušil, kar sam sem se odločil. Moj vzornik pa je seveda Primož Peterka.

Kolikokrat tedensko imaš treninge?

Treningi so vsak dan, včasih celo dvakrat na dan. Čez vikend so pa v glavnem tekme.

Povej nama, na kateri skakalnici si prvič skočil, zanima pa naju tudi, katera je tvoja »naj« skakalnica?

Moja prva skakalnica je 15-metrška v Mengšu, »naj« skakalnica pa stoji v avstrijskem Stamsu.

Koliko pa meri tvoj osebni rekord?

Moj osebni rekord znaša 116 m in sem ga dosegel prav na svoji najljubši napravi v Avstriji. Upam, da ga bom nekoč izboljšal.

Ali imaš pred odločilnim skokom kdaj tremo?

Tudi to se včasih zgodi.

Kje največ treniraš in ali si »izboljšuješ« skoke tudi kje v tujini?

Ja, največ treniram v avstrijskem Beljaku, kjer so najboljši pogoji daleč naokoli. Skakal pa sem tudi v Nemčiji in na Slovaškem.

Kje pa si dosegel svoj največji uspeh?

V Velenju letos, na kontinentalnem pokalu, sem skakal med člani in dosegel 13. mesto.

Koliko imaš pokalov in koliko medalj?

Pokalov imam 22, medalj pa 35.

Kakšno mnenje pa imaš o svojem trenerju?

Zelo dober trener je in razume me se z njim.

Ali misliš s tem športom še nadaljevati?

Seveda, saj hočem doseči kar se da največ. Da bi odnehal, pa še nisem pomislil.

Ali se ukvarjaš še s čim drugim?

Ne, saj mi šola in treningi zapolnijo skoraj ves prosti čas.

Kako ti gre v šoli?

V šoli mi gre zaenkrat še kar v redu, najljubši predmet je glasbeno vzgoja, ne maram pa matematike.

Kaj pa ljubezen?

Dobr'.

Kako se razumeš s prijatelji v klubu?

Zaenkrat še kar' dobr'.

Kateri pa je tvoj najljubši film?

TANGO & CACH.

Tvoj najljubši dan v tednu in zakaj?

Sobota je moj najljubši dan, saj takrat ni šole in začnejo se tekme.

Kaj najbolj sovražiš?

ŠOLO!!!

Kaj najraje ješ in česa ne maraš?

Najraje jem ČOKO, ne maram pa raznih žup'c in juhic.

Si rad v središču pozornosti in ali bi rad postal slaven?

Zaenkrat nisem rad v središču pozornosti, bi pa rad postal slaven. Saj si tega želi vsak.

In kaj bi bil rad, ko »resno« odrasteš?

Rad bi postal trener smučarskih skakalcev.

Sabina & Tjaša

Kako dobro poznamo svojo občino?

Na fotografiji v prejšnji številki so bili pravzaprav deli treh naselij, čeprav smo spravevali samo po imenih dveh, ki sta se najbolj videli. V levem zgornjem delu je bilo naselje ZNOJILE, spodaj in desno SELA, čisto na dnu pa celo del Rožičnega (za katerega pa nismo spravevali).

Znojile in Sela ležijo na sončnih pobočjih med 500 in 600 m nad morjem, tako da imajo jeseni in pozimi pogosto sonce, ko je v Kamniku še megla. V Sela je od 1842 pa do 1855 živel pesnik, jezikoslovec in zbiralec ljudskega blaga Matevž Ravnikar-Požencan, od 1867 do 1871 pa tudi slikar Franc Pustavrh.

Župna cerkev svete Neže, ki je tudi bila na sliki, je prvič omenjena v zapisniku cerkvenih dragocenosti iz leta 1526. Bila je večkrat prezidana; v sedanjo obliko leta 1860, obnovljena pa tudi 1960. Sedež fare je od 1875. Če se hočemo pripeljati do obeh naselij, v Pod-

hruški zavijemo levo z glavne ceste Kamnik-Ločnica. Če se pa peljemo še naprej navkreber, lahko pridemo tudi na Črničev.

Žreb je izmed pravih odgovorov izbral Klaro Kopše iz Laniš, ki bo prejela knjižno nagrado v Kočnini knjižarni.

Tokratno prepoznavanje verjetno ne bo težko, saj je ta kraj zaradi neke znamenitosti znan daleč preko meja naše občine. Postavljamo dve vprašanji: 1. ime kraja, katerega osrednji del je na fotografiji, 2. po čem je ta kraj znan tudi po Sloveniji. Svoje odgovore (ime kraja in predvsem po čem poznajo ta kraj po ostali Sloveniji) pošljite na Kamniški občan, Glavni trg 24, SI-1240 Kamnik tako, da bodo tam do srede, 10. novembra 1999. Izmed pravih odgovorov bo žreb izbral prejemnika knjižne nagrade, ki jo poklanja trgovsko podjetje Kočna Kamnik.

O kamniškem in slovenskem alpinizmu

KAR JE BIL KAMNIK V SLOVENIJI, JE SEDAJ SLOVENIJA V SVETU

Tone Škarja, amaterski načelnik alpinističnih odprav v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije, sicer upokojenec po socialnem statusu, doma v Mengšu, a še vedno tesno povezan s kamniškim plezanjem (član AO Kamnik), je v teh jesenskih mesecih, ko so (bile) v Himalaji številne slovenske odprave, pravi človek za pogovor, ki sem ga imel še pred začetkom Humarjevega plezanja!

Slovensko plezanje, alpinizem v najvišjih gorah sveta v Himalaji sta tesno povezana z vami. Kakšni so bili vaši začetki v Himalaji?

To je bilo leta 1965 na 7903 m visok vrh v pogorju Kančegenge. Takrat se je odprava pripravljala dve leti. Bilo je vse drugače. Mi še nismo prav dobro vedeli, kako bi stvar organizacijsko stekla, podobno je bilo pri Nepalcih. Ni problem samo gora, gibanje po gori, ampak tudi kako priti tja. Uspeh odprave je namreč najmanj toliko odvisen od organizacije kot od plezanja. Pri Humarju, ki je solist, je druga zgodba. Tu gre za problem financ. On sam bo tisti, od njegove volje, sposobnosti bo odvisno, kako bo krmaril med tistim, kar je predvidel in tistim, kar ni mogel predvideti. Tu so še višje sile. Ali mu bodo stvari naklonjene ali ne. Če vzpona je prav v tem. Potem bo vse njegovo. Tudi sponzorji, ki omogočijo Humarju, da se loti tega, kar misli, da je sposoben preplezati. To bo uspeh na vseh, vse Slovenije, največ pa Humarja samega. Seveda mu bodo pomagali vsi, ki gredo z njim.

Če bi bil Tomaž Humar Avstrijec ali Švicar, bi se zanj kaj bistveno spremenilo?

Mogoče bi bilo celo slabše, kot se mu godi dosedaj. Tomaževa ekipa je amaterska. Če bi Tomaž živel v drugem okolju, ki bi nudilo več možnosti profesionalcem, bi ti ljudje od njega zahtevali denar. V Avstriji ni mogoče na tak način dobiti ljudi, da bi šli v Himalajo. Zunanji uspehi tisti, ki je lahko sam svoj uspešen menedžer. Biti mora pisec, scenarist in še mnogo več. Vsi, ki uspejo na tem področju, morajo veliko delati. Najslavnejši, kot so Hameler, Messner, se ukvarjajo z vodnistvom v hribe, imajo plezalne, alpinistične sole.

Tomaž Humar je odpravo pripravil pol leta. Bi glede na odmevne vzpone sponzorska sredstva v tujini zbrala hitreje kot doma?

Gre za neprimerno večji prostor, ki je tudi ekonomsko širši. Slovenski alpinisti s Humarjem na čelu se v zadnjih letih redno pojavljajo na prvih straneh American Alpine Journala, letnem almanahu svetovnega alpinizma - nekakšnem »svetem pismu alpinistov«. To pomeni, da je slovenski alpinizem visoko pod vrhom. Moram reči, da imajo tudi Rusi dobre alpiniste, vendar se vsi udingajo kot vodniki pri tujih odpravah, nekateri so zaradi tega tudi ob glavo. Rusi, kljub veliki težji, ne morejo sami preživeti kot alpinisti. Dober ruski alpinist mora iti na mednarodno področje, kar pomeni, da mora dobro poznati jezik.

In katere stvari so trenutno v mislih svetovnih alpinistov, kaj je tisto IN v tem trenutku, poleg južne stene Dhaulagirija, kjer od sredine oktobra poskuša Tomaž Humar?

Drugo je Kangčengza vzhodna in južna stena, tretje je prečenje Lotse-Everest in še nekaj vzponov. Mene predvsem zanima dogajanje na najvišjih gorah sveta in to tudi najbolj cenim. Tam, kjer se vsem tehničnim težavam pridruži še velika višina, kar poveča faktor težavnosti za nekajkrat. Ama Dablam je imenitna zadeva. Nupse (odlična vzpona Humarja, op. p) je še mnogo težji, ker je višji. Kar pa je še višje, gre za osemstisočake, je že težje.

Se lahko Humarjevo plezanje primerja z drugimi našimi odpravami to jesen?

Če bo Tomaž uspel v južni steni, kar načrtuje, je to svetovna špička za nekaj let nazaj in nekaj let vnaprej. Je pa res, da tako visoka gora, kot je Gjačung Kang (Prezelj, Štremfelj), zasluži obisk s severa. Težka je, lepa, visoka in zanimiva za preplezati. Nihče jo še ni preplezal, pa jo vsi vidijo, ko se vozi po Tibetu. Mogoče je problem, ker ji do višine 8000 metrov manjka le 48 metrov. Je težka, zelo težka. Tudi Tomaž je bil član takih odprav in se je izkazal ob največji možni podpori Planinske zveze Slovenije.

Slovenski in svetovni uresničeni cilj v Himalaji, ki za vas velja največ.

Pri alpinizmu je vse stvar ocene, tukaj ni natančnih meritev, ni metrov ni sekund. Po eni strani je bilo prelomno leto 1953, ko sta Angleža Hilary in Hill prišla na najvišjo goro sveta Everest in s tem rešila največji alpinistični problem na svetu. Takrat sem bil star 16 let in zame se je s tem končal mit, čeprav je Everest še vedno najvišja gora sveta. Potem je tu južna stena Makaluja, južna stena Anapurne... pa Dhaulagiri. Alpinizem se dogaja v naravi, zato na te ocene vpliva mnogo stvari. Vsako leto je nekaj novega. Gore so vedno iste, dosežek se spreminja s časom. Tudi pri svetovnih rekordih v atletiki je tako.

Če primerjate alpinizem sedanjega časa in dvajset let nazaj, se je kaj spremenilo?

Leta 1981 je trojka Stane Belak-Štrauf, Cene Berčič (sodeluje na Humarjevi odpravi kot svetovalec razmer) in Jure Tratnik preplezala južno steno Dhaulagirija v desnem delu. Na 7300 metrih so dosegli zahteven japonski greben in po njem dosegli skoraj vrh in se spustili po drugi strani, kot bo šel tudi Humar. To je bila zelo velika zadeva. Ena od največjih epopej vse svetovne Himalaje. Trajalo je sedemnajst dni.

od dne, ko so zapustili ravna tla in se vrnili. Bog jim je bil naklonjen, vreme je bilo stabilno, bilo je nekaj omrzlin. To je bila naveza, ki porabi več časa kot solist. Bili so slabo aklimatizirani, sedaj je drugače. Veliko več vemo tudi o prehrani, vitaminih, dodatkih, napitkih. Takrat je bila kranjska hrana, klobasa in podobno. Tudi medsebojni odnosi se spreminjajo. Odprava leta 1979 na Everest je imela izreden čut za sodelovanje. Tega zahodnega grebena Everesta danes vrhunski alpinisti-solisti ne bi mogli preplezati, ker niso vajeni sodelovanja. Odprava mladih alpinistov leta 1998 na Dhaulagiri je pokazala mladim, kakšno naj bi bilo sodelovanje pri alpinizmu. Da lahko tekmuješ tudi, če sodeluješ, žal Slovenci zaenkrat še nismo spoznali. Sodelovanja pa smo se naučili v Kamniku, kjer smo bili v naših začetkih leta 1953 pravi reveži. Ljubljancani so bili že gospodje, ampak oni so že tekmovali med seboj in mi smo lahko uspeli le, če smo sodelovali. Odtod izvira vse to. To, kar je bil včasih Kamnik v Sloveniji, je sedaj Slovenija v svetu in le tako se v svetu lahko dokažemo. Slovenija kot dežela pa tega ni vzela kot zgled.

Kaj je največ v alpinizmu?

Ideal je, da sam plezaš na izbrano goro. To je tudi moj osebni ideal. Tudi sam plezam v hribih, svojim sposobnostim primerno. Plezam, tvegam, vse... Ni užitek nabitost sponzorjev, organizacija... Treba je pomagati ljudem, ki so dobri, da se lahko izkažejo v svetu. Dokaz je tudi American Alpine Journal, saj smo skoraj v vsakem na prednjih straneh. Za tako majhen narod je to neverjeten dosežek. To vemo mi, to ve alpinistični svet, ne vejo pa tega naša država in naši slovenski politiki.

Po nekaterih polemikah naj bi bil slovenski alpinizem odraz slovenskih nagnjenj k samomorilnosti?

To ni res. Ravno nasprotno. Alpinizem je iskanje skrajne meje. Kot so pred petsto leti Angleži, Španci, Portugalski iskali neodkriti svet, je nam preostalo samo še iskanje neosvojenih višin. Prvotna človekova težnja je najti svoje meje in jih premikati naprej. Dhaulagiri pa je ravno to. Če človek ne bi šilil tja, kjer ni prostora za človeka, ne bi bilo napredka.

Kateri je trenutno največji problem slovenskega alpinizma, neposredno povezan z alpinizmi?

Največji problem je organizacijski. Če bi bil ta problem zadovoljivo rešen, bi bil v večji meri rešen tudi finančni zaloga slovenskega alpinizma. Vse bolj so potrebna poznanstva. Včasih smo v desetih poskusih dobili enega sponzorja, sedaj je razmerje 1:50.

Ker se finančna sredstva pri PZS delijo med področje športnega plezanja in področje alpinizma, si moramo vselej pomagati s podporo sponzorjev.

METOD MOČNIK

Lovski čuvaji so se srečali na Starem gradu

Z razvalin Starega gradu so zadoneli lovski rogovi Dom-

cevi srečanja, med njimi so bili tudi republiška lovka in-

voj Urošević, starešine lovskih družin, predstavniki ostalih

ZLD v Sloveniji, je pozdravil predsednik ZLD Ljubljana in LD Kamnik Šefan Virjent.

Na posvetu so spregovorili o vlogi čuvaj-ske službe v lovskih družinah in sodelovanju lovskih čuvajev z ostalimi ustanovami pri varovanju divjadi in okolja. Poseben poudarek so dali pristojnostim lovskih čuvajev v zvezi s postopkom pri odkrivanju krivolova, onesna-

ževanju okolja in podobnim negativnim posegom v okolje. F. S.

Domžalski rogisti so s Starega gradu naznanili začetek srečanja lovskih čuvajev.

žalskih rogistov v pozdrav lovskim čuvajem iz 42 lovskih družin Zveze lovskih družin Ljubljana. Prek 110 udeležen-

špektorja iz ministrstva za kmetijstvo Igor Simčič in Viktor Drnovšek, predstavnik Policijske postaje Kamnik Radi-

Pozabljena čistila

V današnjem času ima gospodinja na voljo ogromno čistil, ki pa so draga in okolju bolj ali manj nevarna. Vsaka gospodinja pa ima doma 'čistila', ki so jih uporabljale že prababice, pa zanje ne vedo.

Kis so uporabljale babice ne samo za solato in enolončnice, temveč tudi za čiščenje. Razredčen (1 velika žlica kisa v 5 litrov vode) je odlično čistilo za pomivanje oken, tal, ploščic. Če se je nabral vodni kamen na ploščicah, ga uporabljamo nerazredčenega. V plastično stekleničko z zelo fino šobo nalijemo kis, popršimo in pustimo učinkovati. Če je kamna malo, petnajst minut, če ga je veliko, pa več. Straniščno školjko očistimo s kisom tako, da nalijemo kis po keramiki in pustimo učinkovati (vendar ne več kot 50 ml) ter zdrgnemo z wc krtačo. Kadar peremo pisano perilo, zadnji vodi dodamo 1 žlico kisa in barve dobijo spet svoj ton. Prav tako očistimo preprogo, ki smo jo predhodno dobro posesali. Kis uporabimo samo za pisano preprogo, ki je sintetičnega izvora. Uporabimo razredčen kis in čisto bombažno krpo.

Limonin sok uporabljamo za odstranjevanje madežev od sadja, kave in vina. Tako ko se popackamo s sokom, namažemo madež z limoninim sokom in pustimo vsaj 1 uro. Operemo v stroju ali ročno. Madeže od sirupa pa moramo najprej sprati z vodo, da odstranimo sladkor, šele nato namažemo z limoninim sokom. Kuhinjska sol in radenska se uporabljata v iste namene kot limonin sok. Če se nam zgodi, da nimamo limon, imamo pa radensko ali sol. Limonin sok, sol ali radensko uporabljamo za blago, nikoli za barvne tepehe, ker razjedajo barvo.

Koruzni zdrob ali polenta je

odlično čistilo za volnene preproge. Tepih, ki smo ga polili, čistimo s čisto belo krpo in čisto vodo, da izperemo madež z večkratnim menjavanjem vode in krpe. Popivnajmo mesto s čisto belo krpo. Potresimo koruzni zdrob po celi mokri površini tepeha na debelo, da se vlaken tepeha ne vidi. Pustimo vsaj čez noč. Nato posesajmo tepih s sesalcem. Madežev ne bo več, ker je zdrob vse popil.

Ržena moka in sol sta odlično čistilno sredstvo za kovinske posode. Napravimo mešanico polovico soli in polovico ržene

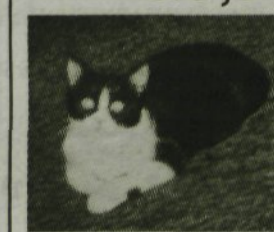
moke in s suho krpo zdrgnemo posodo, da se sveti. Speremo s toplo vodo in takoj zbrisemo s suho krpo.

Ožeto surovo kiselje je čistilo za tepehe in krzno. Tepih ali krzno zdrgnemo z zeljem in stresemo. Zelje mora biti kisano brez kemikalij.

Vsa našeta čistila sem sama že večkrat preskusila in bilo je res učinkovito. Zdi se mi škoda, da bi šlo vse v pozabo, ko pa je ne samo poceni, ampak tudi okolju zelo prijazno.

DARJA JARC

Ste jo morda videli?

Med Kamnikom in Tuhinjsko dolino se je izgubila naša muca, stara 3 leta. Zadnje tačke in hrbet ima črne barve, sprednji del bele barve, na zadnjih tačkah ima bele copatke.

Za vsako informacijo bomo hvaležni, najditelja čaka nagrada. Tel.: 041-768-885, 041-796-685.

reiramo in izdelujemo

- klasična ženska oblačila
- poročne obleke
- večerne obleke

Blago lahko prinesete sami ali pa ga izberemo skupaj.

Organiziramo tudi šiviljske tečaje.

Pokličite nas:
817 563, 817 673, www.riro.si
vsak delovnik in dogovorili se bomo za obisk.

KLINIKA ZA MALE ŽIVALI

VETERINARSTVO TRSTENJAK-ZAJC, d.o.o.
Tesovnikova 27a, Ljubljana-Ježica

NAROČILA PO TELEFONU:
16 83 700

vsak delovni dan od 8. do 20. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

Nujni primeri ob vikendih in praznikih -
tel.: 0609-634-945.

RADOVAN ZAJC, dr. vet. med. mag. I. TRSTENJAK, dr. vet. med.

CEMENTNINARSTVO AVBELJ

Spodnje Loke 8, Lukovica
tel.: 061-734-347,
0609-624-215

Izdelujemo:

- vse vrste betonskih blokov
- vogalnike
- strešno opeko v različnih barvah

Možnost dostave na dom.

RODEX®

Rova, Rovska cesta 2
1235 Radomlje

prodaja 727-798
servis 727-010
faks 727-319

PEUGEOT

POSEBNA PONUDBA PEUGEOT 306 HUSKY

306 HUSKY 5 V
od 2,220.000 SIT

306 HUSKY BREAK
2,529.000 SIT

PEUGEOT
BOXER
že od
2,677.000 SIT

Posebna serija omejene količine -
Peugeot 106 cocktail
že od 1,380.000 SIT

Ugodni kreditni pogoji:

TOM + 4,5% do treh let,
TOM + 5,5% do pet let.

nakup

SAMOPOSTREŽBA NA ŠUTNI

JESENSKE OSVEŽITVE (TUDI ZA VAŠE DENARNICE)

! LEDENI ČAJ - BRESKEV,
1,5 l

89 SIT
super cena!

! JOLLY ORANŽADA,
1,5 l

89 SIT
super cena!

! SOK POMARANČA,
nektar 50%, 2 l

189 SIT
super cena!

! BEBOP ORANŽADA
v ploč., 0,33 l

49 SIT
super cena!

! MINERALNA VODA,
1,5 l

59 SIT
super cena!

Šutna 48, tel.: 831-502

AV SERVIS RTV in
TRGOVINA KONCILIA

Vrhpolje 41, Kamnik
(v gasilskem domu)
tel.: 831-383

Odprto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

AVTOBUSNI PREVOZI & IZLETI & TURIZEM

Marjan Vrankar

Buč 20, 71219 Laze, tel.: 061/847-203
Kamnik, Novi trg 26 A, tel.-faks: 061/817-767

25.-26. NOVEMBRA ORGANIZIRAMO DVODNEVNI NAKUPOVALNI IZLET NA ČEŠKO - V BRNO. VSAK ČETRTEK IN SOBOTO ODPOTUJEMO V LENTI IN PRVO SREDO V MESECU V TRST. V NOVEMBRU IN DECEMBRU VAS BOMO V TRST POPELJALI DVAKRAT MESEČNO.

POKLIČITE PO TEL.: 817-767 ALI 847-203.

Ljubljanska 85, Domžale
Telefon: 711 229, 719 230

MILENIUM

EGIPT - Hurgada - odhod 25. 12., teden dni s posebnim letalom
HVAR - odhod 29. 12., petdnevni paket z letalom (hotel Amfora)

IZŠLA STA KATALOGA:

Zima 1999/2000

Slovenija
Avstrija
Italija
Francija

EGIPT 1999/2000

Počitnice v Hurgadi
Križarjenje po Nilu
Kairo

Pokličite, kataloge vam pošljemo po pošti.

BALI ZA VSAK ŽEP!

14 dni že od 155.750 SIT
Odhodi vsako sredo in petek iz Zagreba
letalo, 12 x nočitev/zajtrk + 5 izletov po otoku

BALI in LOMBOK!

14 dni že za 203.750 SIT
letalo, 7x nočitev/zajtrk - Bali,
5x nočitev/zajtrk - Lombok
Doplačilo za odhod iz Ljubljane 32.000 SIT.

Letalske vozovnice od 1. 10. naprej spet po izredno ugodnih cenah!

TENTOURS je edina pooblaščenca agencija za prodajo letalskih vozovnic med Ljubljano in Celjem ter Kranjem in Zasavjem.

New York	65.000,00	Sydney	169.900,00
Miami	70.000,00	Mexico City	102.000,00
Chicago	71.000,00	Rio de Janeiro	103.000,00
Cleveland	76.360,00		
Los Angeles	78.000,00		
Bangkok	105.500,00		
Tokio	114.000,00		

Za vsa dodatna pojasnila in za kataloge pokličite TENTOURS,
tel. 711-229, 719-230 ali jih obiščite na Ljubljanski 85 v Domžalah.

Možnost plačila na obroke (5 čekov)
ali ugoden kredit TOM + 0% do 9 mesecev.

POHIŠTVO — LIIZ KARANTANIA

IZREDNA PONUDBA KVALITETNEGA POHIŠTVA

- * KUHINJE - NOVO - program svetovnega proizvajalca kuhinj New form
- * DNEVNE SOBE - izbira v hrastu, jelši, češnji...
- * SEDEŽNE GARNITURE iz usnja in blaga - na zalogi kolekcija letošnjih modelov
- * SPALNICE IN OTROŠKE SOBE - program Meblex

VSE TO V SALONU LIIZ KARANTANIA, Domžale, Ul. Antona Skoka 2, tel.: 710-130
in LJUBLJANA, Topniška 5, tel.: 130-77-30.

Telefon: 813-799

RTV - HiFi SERVIS

POPRAVLJAMO TUDI
NA DOMU!

POPRAVILO RAČUNALNIKOV

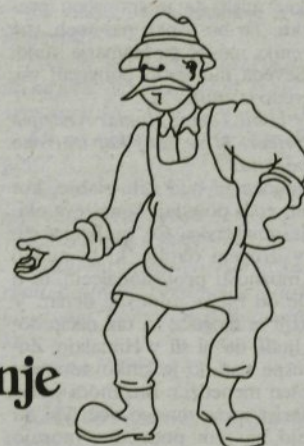
KVARK d.o.o., Ljubljanska c. 21e, KAMNIK
(najdete nas v obrtni coni Duplica)

GRUNT

Trgovina, ki zna svetovati

Kamnik, Fužine 9

Tel.: 832-711, 831-011, int. 340

Novembra je pravi čas za sajenje

SADNEGA DREVJA

Oglasite se v naši trgovini, kjer vam nudimo:

- * sadike sadnega drevja (pečkarjev, koščičarjev, jagodičevja...)
- * sadike ameriških borovnic in brusnic
- * sadike vrtnic
- * šota, substrati in gnojila
- * žične košare za zaščito pred voluharji
- * čebulice tulipanov, narcis, žafranov...

**OB NAKUPU USAJ TREH SADNIH SADIK
VAS ČAKA DARILLO!**

Dobrodošli v naši trgovini v Kamniku na Fužinah 9 (tel. 831-011, int. 340)
vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure

VABLJENI!

SAM d.o.o.

Trgovina z gradbenim materialom
Krakovska 4B, DOMŽALE
TEL.: N.C.: 061/720-020
TRGOVINA: 061/720-560
FAXS: 061/713-288
e-mail: dom@sam.si
http://www.sam.si

Trgovina z gradbenim materialom
Zg. Stranje 1A, STAHOVICA
TEL.: 061/827-030, 827-035
FAXS: 061/827-045
e-mail: st@sam.si

OD OPEKE... DO STREŠNIKA - in še mnogo več...!!!

NA NAŠIH PRODAJNIH MESTIH VAM PO UGODNIH CENAH
NUDIMO VSE ZA GRADNJO IN OBNOVO!

- > KRITINE: BRAMAC, TONDACH, SALONIT IN OSTALE
- > HIDRO IN TERMO IZOLACIJE
- > CEMENT, APNO, MALTIT
- > FASADE IN FASADNE SISTEME BAUMIT, JUB IN TIM
- > SCHIEDEL DIMNIKE
- > ARMATURNE MREŽE IN BETONSKO ŽELEZO
- > STAVBNO POHIŠTVO
- > ROBNIKE, TLAKOVCE, BETONSKA KORITA
- > OPEKO IN OPEČNE IZDELKE VSEH VRST
- > TER DRUGE ARTIKLE IZ PRODAJNEGA ASORTIMANA

AKCIJA STEKLENE VOLNE ZA IZOLACIJO OSTREŠIJ »ISOVER«

NUDIMO VAM MOŽNOST BREZPLAČNE DOSTAVE Z AVTODVIGALOM

V trgovinah Vas pričakujemo vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

V SAMU NISI NIKOLI SAM

Internet: WWW.SAM.SI

NOVO LADO DESETKO NAJUGODNEJE DOBITE PRI NAJBOLJŠEM TRGOVCU VOZIL LADA V LETU 1998

DESETKA že za 1.398.250 SIT

- PRODAJA VOZIL
- SERVISIRANJE
- KLEPARSKA DELA
- REZERVNI DELI

SAMARA 1,5i - 904.995 SIT
v novembru popust 59.500 SIT

NIVA 1,7i - 1.522.010 SIT

Ugodna posojila do 5 let
Staro za novo

AVTO DETR d.o.o.
ZORMAN MENGEŠ
Slovenska c. 66, Mengeš
servis tel.: 061/737-041
prodaja tel.: 061/737-313

LANEN CVET
tekstilna trgovina
Moste 74, tel.: 841-660

- * OTROŠKE BUNDE od 2-16 let (6.900-7.500 sit)
- * ŽENSKJE JAKNE
- * MOŠKE FLANELA, ŽAMETNE in JEANS najče
- * SPODNJE PERILO
- * METRSKO BLAGO - TERMOVELUR je od 999 sit - SPANDEX 140 cm - 1.990 sit - ŽAMET (nebrast, gladki)
- * OTROŠKE BOMBAŽNE ŽABE od 696 sit
- * TERMO NOČAVICE
- * PULNI - otroški, ženski in moški

TRGOVINA JE ODPRTA v pon.-pet. od 9^h do 19^h, sobota od 8^h do 13^h.
OBIŠČITE NAS IN NASLO SE BO KAJ ZA VAS.
P. s.: DOSTOP DO NAŠE TRGOVINE JE NEMOTEN!

LENART
LESNA GALANTERIJA
GOUCE 14, LAZE V TUHINJU
061 847-114

ODKUPUJEMO LES
smreke, jelke,
topola in bora
- vseh kvalitete

Plačilni pogoji po dogovoru.

PVC OKNA, VRATA in ZIMSKI VRTOVI

TERMOMOD

Jeranova 8, Šmarca, Kamnik
telefon 810 090
faks 810 095
e-mail: termomod@siol.net
internet: www.termomod.si

TOP 72 - OKNA Z NAJBOLJŠO TOPLOTNO IZOLACIJO
FINSTRAL vaša okna v svet

TRGOVINA GUMIZ

TRGOVINA Z GUMENOTEHNIČNIMI IZDELKI
Ljubljanska 21/e, Duplica, tel.: 811-010, 812-962

- AVTOPREVLEKE
- NOVO: samostojne avtoprevleke za prednje sedeže
- guminosilci - blažilci
- CEVI - PVC, poliamidne, gumijaste
- ŠKORNJI - podloženi in nepodloženi
- REZERVNI DELI ZA PRALNE STROJE

Vse to in še marsikaj drugega najdete v Gumizu vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

STEKLARSTVO
HOMEK, VIII. ul. 9/a
tel.: 727-089, 715-717

Delovni čas:
pon., tor., čet. in pet. od 7^h do 15^h
sreda od 7^h do 17^h

Velika izbira barvnih stekel in ogledal,
izdelava steklenih vitrin, termopan stekla,
zasteklitev z okrasnimi letvicami, oprema
lokalov, kaljeno steklo...

UROŠ URANIČ
Kranjska cesta 2
1241 KAMNIK
tel.: (061) 813-685
041-631-148

RTV SERVIS

PRODAJA IN MONTAŽA SATELITSKIH
IN KLASIČNIH ANTEN

Mali oglasi:

Inštruiram matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Telefon: 738-157, 041-322-571.

Iščemo gospodinjstvo pomočnico - pomoč pri varstvu dvojčkov 9 ur dnevno. Tel.: 738-965.

Enoinpolsobno stanovanje v Kamniku ali okolici kupim. Tel.: 061/343-065, 041/616-455.

Vodenje poslovnih knjig za samostojne podjetnike.

Tel.: 832-285
041/831-970

Umr! je mož! Ne, ni umrl!
Oči le časne je zaprl,
da se po trudu in po boju
oddahne v blaženem pokoju.
Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemi.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 75. letu zapustil dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

LOVRO BELEC

z Novega trga v Kamniku

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom z Novega trga, Perkove in Groharjeve ulice, kolektivom Komunalnega podjetja Kamnik, Zdravstvenega doma Kamnik, Metalke in Gostilne Pavovec, za podarjeno cvetje, sveče, izrečena sožalja in spremstvo našega očeta na njegovi zadnji poti. Lepa hvala tudi pevcem Lire in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala velja dr. Plavčevi in drugemu osebju Zdravstvenega doma Kamnik za pomoč pri zdravljenju.

Vsi njegovi

Kamnik, Kobenhavn, november 1999

Saj ni rečeno, da te ni,
čprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
še vedno si med nami ti.

ZAHVALA

V 59. letu nas je prezgodaj zapustil
dobri mož, oče, brat, dedek in stric

IVAN SEMPRIMOŽNIK

iz Bele 12 pri Motniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečene tople besede sožalja, podarjeno cvetje, sveče, za svete maše in množično spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo patronažni sestri Keršičevi, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, govorniku za besede slovesa, praporščakom in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujemo vsi njegovi
oktober 1999

ZAHVALA

V 89. letu življenja nas je zapustila
draga mama, sestra, teta, babica,
prababica in tašča

IVANA DROLC

Pajkelčeva mama iz Golice v Tuhinju

Hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše, še posebej sosedom za vso pomoč in vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tuhinjskemu župniku za opravljen pogrebni obred s sveto mašo, pevcem, govornici in Društvu upokojencev. Hvala tudi dr. Jani Plavc in patronažni sestri Majdi Karšič za požrtvovalno pomoč.

Žalujemo vsi njeni

Golice, Laze, Veliki Hrib, Kamnik, Domžale, oktober 1999

Počivaj mirno, sladko spavaj,
v grobu ni gorja in ni skrbi.
A enkrat snidemo se vsi
nad zvezdami, nad zvezdami.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil naš
dobri mož, oče, ded, praded in stric

ALOJZ DACAR

z Velikega hriba 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, darove za svete maše in cerkev ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala dr. Ahlinu, g. župniku za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, praporščakom in govorniku Jožetu Hribarju za poslovljne besede.

Žalujemo vsi njegovi

oktober 1999

Počivaj mirno, sladko spavaj,
v grobu ni gorja in ni skrbi.
A enkrat snidemo se vsi
nad zvezdami, nad zvezdami.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša
draga sestra, teta, botra in svakinja

MILKA URH

Peterčeva iz Zg. Stranj 35

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, za maše ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku Tonetu Berčanu za pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru za lepo zapete pesmi, trobentaču za zaigrano Tišino, dr. Ambroževi ter patronažni sestri Miji za zdravljenje in nego.

Žalujemo vsi njeni

Zg. Stranje, Stahovica, oktober 1999

ZAHVALA

V 71. letu nas je zapustil dragi mož,
oče, stari ata, brat in stric

FRANC DROLC

iz Malega Hriba 6 v Tuhinju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, za svete maše in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebni zdravnici dr. Plešnarjevi in Lojzki Lipovšek za pomoč v najtežjih dneh. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, govorniku za besede slovesa in pevcem za zapete pesmi.

Vsi njegovi

oktober 1999

ZAHVALA

V 99. letu življenja je tiho za vedno
odšla naša dobra mama, babica,
prababica, praprababica in sestra

MARIJA BERLEC

roj. Štrajhar iz Kamnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala za darovano cvetje, sveče, svete maše in za izraženo sožalje. Zahvaljujemo se župniku g. Francu Suštarju za duševno oporo in lepo opravljeni pogrebni obred ter šutenskim pevcem za sodelovanje pri sv. maši. Hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi in jo ohranjate v lepem spominu.

Žalujemo vsi njeni

oktober 1999

Blagovnica Vele

nova podoba za novo tisočletje

Otvoritev prenovljenega
priljučja blagovnice
Vele bo v petek
19. novembra ob 17. uri
z modno revijo.

Modna ženska oblačila MURA, LABOD, ELKROJ,
GORENJSKA OBLAČILA, NAVIGARE, MICOLL...

Modna moška
oblačila MURA,
LABOD, ELKROJ,
TRIKON, BLAP'S...

Dnevi Gorenjskih oblačil
10% popust pri nakupu oblačil
od 5. do 20. novembra 1999

Oblačila za mlade in prosti čas: WAMPUM, BOYCO

NOVOST
Vezi
TYROLIA
...
Smuči in
smučarski
čevlji
HEAD

Zimska športna oblačila:
ELAN, MONT, KILLTEC,
COLMAR,
RAI SKI, TECNICA...
Velika izbira
smučarske opreme

Blagovnica Vele
Mestni trg 1, Domžale
☎ 061 718 100
odprto od 8:00 do 19:30
ob sobotah od 7:30 do 17:00

NAPREDEK - DOBRO IME MED TRGOVCI

FRIZERSTVO

MARJANCA JUH
KAMNIK,
TUNJSKA 2/B
telefon: 817-422

Cenjene stranke obveščamo, da imamo nov
delovni čas:

od ponedeljka do petka od 7^h do 20^h
ob sobotah od 7^h do 11^h

Za izbran termin se lahko naročite tudi po tel. 817-422.

AMBROŽ FIAT
POOBlašČENI TRGOVEC IN SERVIS V LAHOVČAH

AKCIJA ZA VSA VOZILA
120.000 SIT POPUSTA
ZA PUNTO SOLE, CULT

170.000 SIT POPUSTA
ZA BRAVO/BRAVA SX 1.2, 1.6,
MAREA WEEKEND ELX 1.8, 1.9 JTD,
MULTIPLA ELX 1.6, 1.9 JTD.

Pohitite, zaloga je omejena.

OB NAKUPU VOZIL FIAT NUDIMO UGODNO
KREDITIRANJE BREZ OBRESEI POL + POL -
polovico plačate takoj, polovico pa čez leto dni.

Zgoraj navedeni akcijski popusti pri nakupu POL + POL ne veljajo.

PRODAJA VOZIL: tel.: 064/425 540 in 425 542
SERVIS VOZIL: tel.: 064/421 193 in 064/421 141

KMETIJSKA TRGOVINA
KUDROVEC, d.o.o.

Kranjska cesta, ob spodnji železniški postaji Kamnik, tel.: 813-938

VSE ZA VRT IN KMETIJO

Velika izbira

KRMIL za molznice, mlado govedo, nesnice, piščance, zajce, prašiče, purane, ovce

ŽITA koruze, ječmena, ovs, pšenice, koruznega šrota

PŠENIČNE KRMILNE MOKE

PŠENIČNIH OTROBOV, SOJINIH IN SONČNIČNIH TROPIN

MINERALNO VITAMINSKIH DODATKOV

Sadikne sadnega drevja (tudi starejše sorte), zaščitne košare proti voluharju, različne vrste zemlje, šote, posod za rože, gnojila...

Velika izbira mesaric, mesarskih kljuk, črev za kolone...

BELA in ČRNA FOLJA 2, 4, 6, 8 m...

10% POPUST PRI NAKUPU INOX SODOV!

POSEBNO UGODNO - SLADKOR, 10 kg 1.500 SIT, 50 kg 6.685 SIT

Pričakujemo vas vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

AST AHAČIČ
SERVIS
TRGOVINA

prodajalna izdelkov **gorenje**

Domžale,
Prešernova 1/a,
tel. 722-107

BOGATA IZBIRA BELE TEHNIKE

- pralni in sušilni stroji,
- pomivalni stroji, štedilniki,
- hladilniki, zamrzovalne skrinje in omare
- kuhinske nape in pomivalna korita
- mali gospodinjstvi aparati
- barvni TV Gorenje
- originalni rezervni deli Gorenje

ter
SERVIS pralnih in sušilnih strojev

SUPER UGODNE CENE:

- pralni stroj WA 911 (800 obratov centrifuge) 66.853 SIT
- pralni stroj WA 942S (900 obratov centrifuge, zvočna izolacija) 78.964 SIT
- pomivalni stroj GW 1682 91.959 SIT
- barvni TV Gorenje 51 cm, TTX, novi modeli 40.125 SIT
- sesalniki od 16.668 SIT

UGODNE CENE,
brezplačna dostava in možnost nakupa na več obrokov

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV
gorenje

Odprto vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

kočna **VROČE CENE**
UNIVERZAL, Medvedova ul. 15c, KAMNIK, ☎ 061/832-418

pralni stroj, ZANUSSI, FLS 873 C, ožemanje 800 obr./min, za pranje 5 kg perila, nastavitve temperature pranja
15.990 SIT

kotni brusilnik, ISKRA ERO KB 148 A, moč 1.400 W, 8.200 vrt./min, premer plošče 178 mm, teža 3,9 kg
17.990 SIT

kondenzacijski sušilni stroj, ZANUSSI, TCS 683 LT, za sušenje 5 kg perila, poraba 3,8 kW/h, trije programi sušenja perila: popolnoma suho, manj suho in sušenje občutljivih tkanin, prikazovalnik polnosti kondenzacijske posode, časovnik, program za polovično moč delovanja
76.990 SIT

pralni stroj, ZANUSSI, FLS 873 C, ožemanje 800 obr./min, za pranje 5 kg perila, nastavitve temperature pranja
69.990 SIT

oblič, BLACK & DECKER, KW 750, moč 500 W, najmanjša hitrost 15.000 vrt./min, širina reza 75 mm, globina reza do 1,5 mm, globina utora do 20 mm, noži iz karbidne trdnine, obojestranski rezili, možnost odsesavanja, dolžina priključne vrvice 3 m
14.490 SIT

univerzalno orodje s priborom, ISKRA ERO, MultiSet - M10, v kovčku iz PVC, moč 145 W, elektronska regulacija hitrosti od 5.000 do 35.000 vrt./min, premer strožnice 3 mm, 51 kosov različnega pribora za: brušenje, poliranje, rezanje, vrtanje, graviranje, oblikovanje ter vrsto drugih vsakdanjih opravil
NOVO!